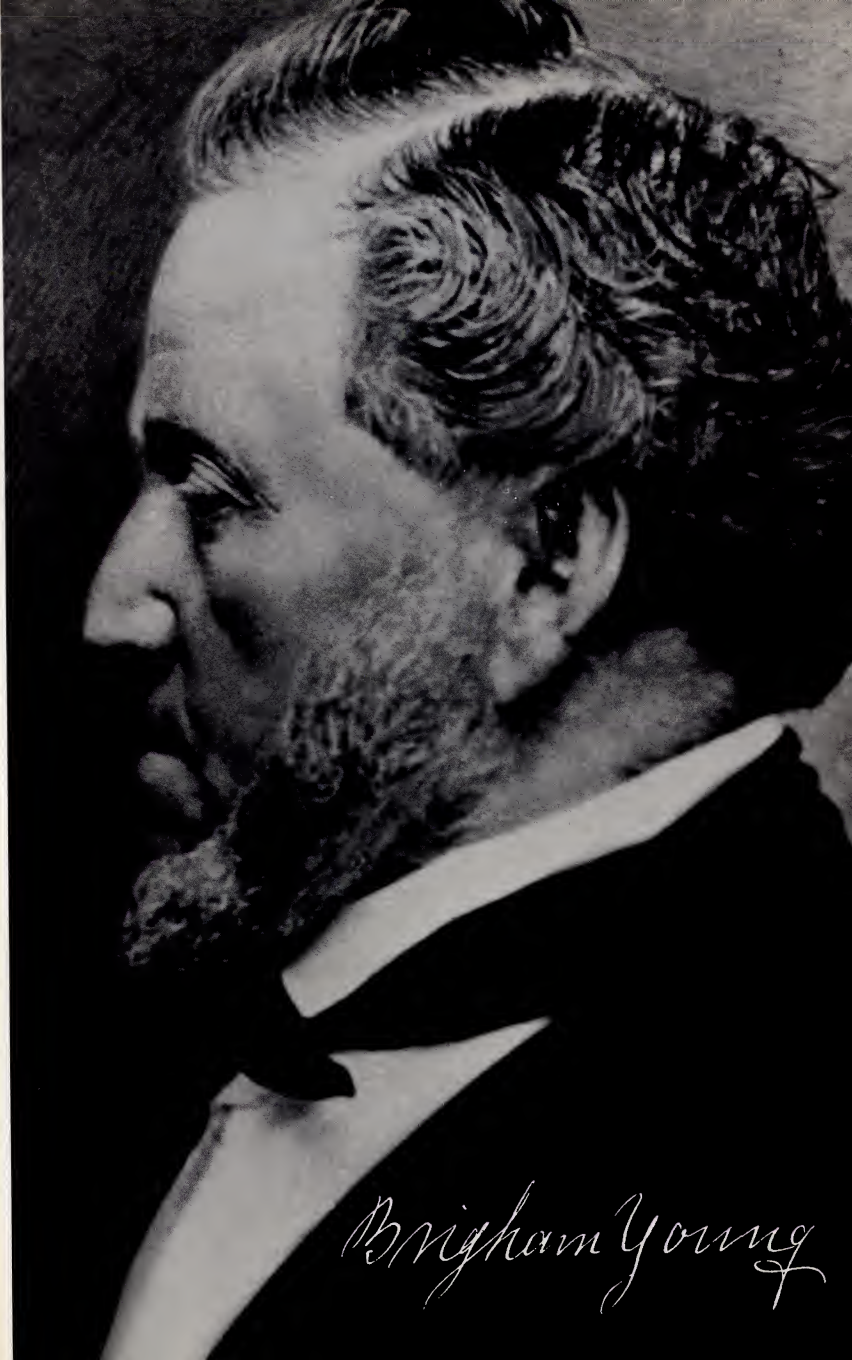

DE STER

98E JAARGANG NUMMER 6 DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HELIGEN DER LAATSTE DAGEN • JUNI 1998

Brigham Young

DE KIN- DERSTER

OP DE OMSLAG:

Voor: Een foto van Brigham Young, naar zeggen de laatste die van hem genomen is, kort voor zijn dood in 1877. Foto: C. R. Savage; handtekening van president Brigham Young, 1875; met dank aan Gregory P. Christoffersen. Achter, vlnr: Krantengravage van president Brigham Young; schrijftafel, vóór 1832 vervaardigd door Brigham Young, en zijn timmergerei, met dank aan het Museum voor kerkgeschiedenis en kunst; St. George-tempel, met dank aan Utah State Historical Society.

OMSLAG KINDERSTER

Foto: Rebecca Todd

ARTIKELEN

- 2 BOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUUM: WORDEN WEDERGEBOREN
PRESIDENT JAMES E. FAUST
- 8 OOK U KUNT IETS BETEKENEN: DE INVLOED VAN ÉÉN PERSOON — HET
VOORBEELD VAN RIGMOR HEISTØ
JAN U. PINBOROUGH EN MARVIN K. GARDNER
- 16 BELOFTEN IN HET HART VAN DE KINDEREN PLANTEN
OUDERLING BRUCE C. HAFEN
- 25 HUISBEZOEKBOODSCHAP: GELOOF IN DE HEER JEZUS CHRISTUS
- 26 DE PROFEET AAN HET WOORD
- 28 EEN HART VOL VERGEVING RODERICK J. LINTON
- 36 BRIGHAM YOUNG: EEN VISUELE REIS
- 44 NAĀMAN, DOOP EN REINIGING TRAVIS T. ANDERSON
- 48 JEUGDWERK — HOE GROOT IS ONZE VREUGDE! FLEURETTE RANAIVOJAONA

VOOR DE JONGEREN

- 7 SIMPEL ALS EEN ZONSONDERGANG SARAH BARTON
- 14 GEZAMENLIJK GEBED SIAN OWEN BESSEY
- 34 WAAROM IK NIET NAAR DE KERK WILDE

KINDERSTER

- 2 OP ONDERZOEK UIT: WAAR ONZE PROFETEN GEDOOPT ZIJN
WILLIAM HARTLEY EN REBECCA TODD
- 4 BLOEIEN ALS EEN NARCIS DENISE PAGE
- 8 PARTICIPATIEPERIODE: 'VERTROUW OP DE HERE'
SYDNEY REYNOLDS
- 10 VEEL PLEZIER!
- 11 BORDUUR EEN MERKLAP JULIE WARDELL
- 14 VRIENDSCHAP SLUITEN: ERNESTINE DONALDSON UIT BIG LAKE (ALASKA)
REBECCA TODD

ZIE BLZ. 36

ZIE BLZ. 16

ZIE BLZ. 48

JUNI 1998 98a jaargang Nummer 6
DE STER 98986-120

Officiële Nederlandstalige uitgave van De Kerk van
Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Het Eerste Presidium:

Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, James E. Faust

Raad der Twalf:

Boyd K. Packer, L. Tom Perry, David B. Haight,
Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks,
M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott,
Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Editeur: Jack H. Gosnell

Adviseurs: Jay E. Jensen, John M. Madsen

Directie afdeling leerplannen:

Hoofddirecteur: Ronald L. Knighton

Directie planning en redactie: Brian K. Kelly
Directeur grafische vormgeving: Allan R. Loyborg

Redactie:

Hoofddirecteur: Marvin K. Gardner
Adjunct-hoofddirecteur: R. Val Johnson
Redacteur: David Mitchell, DeAnne Walker

Adjunct-redacteur: Jennifer Greenwood

Revisor: Maryann Mitchell

Assistent publicaties: Beth Dayley

Afdeling vormgeving:

Leidinggevend art-director: M. M. Kawasaki

Art-director: Scott Van Kampen

Vormgeving: Shari Cook

Productie manager: Jane Ann Peters

Productie: Reginald J. Christensen, Denise Kirby,

Todd R. Peterson, Jason L. Mumford

Vertaling:

CPB Vertaaltbureau
Heschepod 1, NL-5341 GS Oss
Telefoon: 0412-690490
Fax: 0412-690266

Nieuwsredactie:

Nieuwsredactie: Margriet Noot
Verdilaan 33
5384 CH Hiesch
Telefoon: 0412-457050
Kopij lijst op diskette aanleveren.

Abonnementenadministratie:

Administratie: R. de Kock-Gouuberg
Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein
Telefoon: 030-6053804
Fax: 030-6000502

Abonnementenprijs:

Nederland: NLG 22,00 Belgisch: BEF 390,00. Het jaarabonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd. U ontvangt een acceptatiekaart (België: stortings-/overschrijvingsformulier).

Stuur bijdragen en vragen, anders dan voor de rubriek Kerktievers naar: International Magazines, 50 East North Temple, Floor 25, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA.

De tijdschriften van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen verschijnen maandelijks in het Chinees, Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Italiaans, Japans, Koreaans, Nederlands, Noors, Portugees, Spaans, Spaans, Tongaans, en Zweeds; eens in de twee maanden in het Indonesisch en Thai; en eens per kwartaal in het Bulgaars, Cebeano, Fijisch, Giberes, Hongaars, IJsland, Pools, Roemeens, Russisch, Tagalog, Tjechisch, Oekraïens en Vietnamees.

Uitgever:

© 1998 De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen
Alle rechten voorbehouden. Gedrukt in de Verenigde Staten van Amerika.

Informatie voor abonnees in de VS:

June 1998 vol. 98a no. 6. DE STER (ISSN 1044-3401) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$14.00. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both old and new address are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368. Subscription lists line 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone.

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

POST

ONZE GEÏNSPIREERDE PROFEET

Ik was al heel lang op zoek naar antwoorden op verschillende vragen. Uiteindelijk vond ik die in 'Trouw aan 't geloof', een boodschap van president Gordon B. Hinckley in A *Liahona* (Portugees). Ik ben mijn hemelse Vader dankbaar voor onze geïnspireerde profeet. Op basis van rede én geloof weet ik dat De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen waar is.

*Greici Christine de Assis,
wijk Cosmopolis,
ring Mogi Mirim (Brazilië)*

HET EVANGELIE ZAAIEN

Ik ben een nieuw lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Ook lees ik graag en toen ik voor het eerst de *Liahona* (Spaans) onder ogen kreeg, was ik verkocht. Sindsdien ben ik een enthousiast abonnee. De nummers, vooral de conferentieverlagen, zijn een bron van licht voor mij. Ik put er inspiratie uit voor mijn kerkroeping en andere taken.

Mijn zoon en ik laten de tijdschriften zien aan vrienden die geen lid van de kerk zijn. Verschillende vrienden hebben interesse laten blijken en hebben mij gevraagd of ze er een mochten lenen om thuis te lezen. Ik bid dat onze hemelse Vader deze evangeliezaadjes wortel zal laten schieten en zal laten uitspuiten.

*Ana Ester Parabue,
gemeente Bragado,
district Chivilcoy (Argentinië)*

WACHTEN LOONT

Na twee weken langer dan gebruikelijk op de *Valkeus* (Fins) te hebben gewacht, werd ik getroffen door zijn kleuren en foto's van blijde mensen. Gregir begon ik te lezen. Onderwijl moest ik denken aan al de plaatsen over de hele wereld waar het blad wordt gelezen, en voelde ik de Geest getuigen van dit unieke tijdschrift.

*Jorma Kallio,
wijk Turku 1,
ring Tampere (Finland)*

ZIJN ZORG OM ONS

Tijdens de zendelingenlessen leerde ik dat het Boek van Mormon een openbaring aan het mensdom is. We leren eruit wat we moeten doen om een hemel op aarde te scheppen. Als lid van de kerk weet ik dat het Boek van Mormon een bewijs is dat God om ons geeft. Zijn kerk brengt eeuwige geluk.

*Nadia Suzette Ramelarisoa,
gemeente Antananarivo 2,
district Antananarivo (Madagascar)*

WAARHEID VINDEN

Ik vind groot genoeg in de verschillende artikelen in de *Liahona* (Engels) die onder leden wereldwijd zijn geschreven. Onder het lezen lijkt het of de Geest van de Heer op mij inwerkt. Ik ben dankbaar voor de *Liahona*, waaruit ik zoveel waarheid put.

*Loui A. Arcangel,
gemeente Lal-Lo,
district Aparri (Filipijnen)*

WORDEN WEDERGEBOREN

President James E. Faust

Tweede raadgever in het Eerste Presidium

Ons individuele streven naar wedergeboorte, een herontwikkend leven, wordt gevolgd door een eeuwig zoeken naar het edele en goede. Evenals Nicodemus vragen velen zich af: hoe is zo'n wedergeboorte mogelijk? (Zie Johannes 3:4.) Het antwoord is nog steeds hetzelfde: '(. . .) tenzij iemand geboren wordt uit water en Geest, kan hij het Koninkrijk Gods niet binnengaan' (Johannes 3:5).

De vorsende Tomas stelde lang geleden een veelbetekende vraag: 'Hoe weten wij dan de weg?' Het stellige antwoord was: 'Ik ben de weg en de waarheid en het leven; niemand komt tot de Vader dan door Mij' (Johannes 14:5-6).

Geestelijk uit God geboren te worden houdt in dat we de volgende vraag van Alma bevestigend kunnen beantwoorden: 'Hebt gij deze grote verandering in uw hart ondervonden?' (Alma 5:14.) Wedergeboren zijn betekent dat we ons geloof dusdanig oefenen dat het niet wankelt en niet gauw is afgeleid.

Veel leden die drinken uit de bittere beker die hun wordt voorgehouden, denken ten onrechte dat anderen daarvan gevrijwaard blijven. Jezus van Nazaret was nog maar net uit de hemel neergedaald tussen het Nephitische

De boodschap van de Heiland is nu dezelfde als bij de bron, in het korenveld of bij het Meer van Galilea. Die boodschap is dat er een hemels koninkrijk op aarde kan zijn, en dat wie zijn werk op zich neemt tweemaal geboren zal worden, herboren in hart en geest.

volk in Amerika of Hij sprak indringend over de bittere beker, die de vader Hem had gegeven (zie 3 Nephi 11:11). Ieder mens krijgt zijn deel aan bitterheid te slikken. Ouders van wie er een kind afdwaalt, maken kennis met een soort verdriet dat met geen pen te beschrijven is. Een vrouw van wie de echtgenoot wreed of bot is, kan daar dag aan dag onder gebukt gaan. Leden bij wie het niet tot een huwelijk komt, kunnen heel wat leed en teleurstelling te verduren krijgen. Nadat men echter uit de bittere beker heeft gedronken, komt de tijd dat men de situatie moet aanvaarden zoals die is en God en de mens moet gaan dienen. President Harold B. Lee heeft gezegd: 'Laat zelfmedelijden of wanhoop u niet afleiden van de koers waarvan u weet dat die goed is.' De Heiland heeft de goede koers uitgestippeld: we moeten in de geest en in het hart worden wedergeboren.

Jaren geleden won Bonnie McKean Giaouque de Amerikaanse rolstoel-versierwedstrijd. Deze moeder uit Salt Lake City leed aan multiple sclerose en moest vanuit haar rolstoel voor haar man en vijf leeftijdsgenoten zorgen. Ze had haar rolstoel als een soort lappenpop versierd, zodat de kinderen die haar zagen voorbijkomen over nog iets meer dan haar handicap konden praten. In een vasten- en getuigenisdienst vertrouwde ze ons toe dat zij en haar vriendin, die ook gehandicapt was, tot de slotsom waren gekomen dat ze 'het geweldig getroffen hadden met hun rolstoelen.'

James Reston, politiek analist voor de *New York Times*, heeft geschreven, "Toen G. K. Chesterton [Engels journalist en auteur (1874-1936), red.] aan het eind van zijn opmerkelijke leven zijn autobiografie schreef, zei hij daarin dat de belangrijkste les die hij had geleerd, was dat hij dankbaar moest zijn voor wat er in zijn leven gebeurde in plaats van het als vanzelfsprekend aan te nemen.' De heer Reston merkte ook op dat hoe pessimistisch iemand ook mag zijn over onze aloude instituten, 'zelfs dan, en vooral dan, kan u vrij zijn of terugvallen op vriendschap en liefde, of een duidelijke en eerlijke aanpak in uw privé-leven'. In Shakespeares *Hamlet* geeft Polonius het volgende advies aan zijn zoon:

'Hebt gij een vriend beproefd, en trouw bevonden, klem hem dan aan uw ziel, met 'band van staal' (eerste bedrijf, derde toneel, de regels 62-63).

Terug naar de vraag van Tomas: hoe weten wij dan de weg? (Zie Johannes 14:5.) We zullen die ontdekken door boven onszelf uit te stijgen. Een goede vriend verklaarde: 'Zo nu en dan moet ik pas op de plaats maken en op de gevaren van voortdurende introspectie, van het vastklampen van de eigen ziel, gewezen worden. Er is niets mis met zelfbehoud, maar ik moet mezelf daarbij niet in een wurggreep nemen.' Er zijn grote gevaren verbonden aan te grote zorg om de eigen noden en behoeften, die de kans op een wedergeboorte verstikken. De noodzaak van een geestelijke wedergeboorte staat onomstotelijk vast. De apostel Paulus heeft aan de Romeinen geschreven: 'Want de gezindheid van het vlees is de dood, maar de gezindheid van de Geest is leven en vrede' (Romeinen 8:6).

Dit leven is niet bedoeld om passief te zijn. Het woord van God reept beelden op van kracht, actie en energie, die onder zijn goedgunstige leiding in goede banen kunnen worden geleid. 'Of heeft de pottbakker niet de vrije beschikking over het leem om uit dezelfde klomp het ene voorwerp te vervaardigen tot eervol, het andere tot alledaags gebruik?' vraagt Paulus aan de Romeinen (Romeinen 9:21). Ouderling Thomas W. McKay, voormalig assistent van de Twaalf, heeft eens dit van zijn broer, president David O. McKay gezegd: 'In onze kindertijd zwommen we in de koude riviertjes rond Huntsville. David was altijd het eerst in het koude water en riep dan naar de anderen die bedremmeld op de oever stonden: "Kom op, het water is heerlijk." Er komt een tijd dat we gewoon het koude water in moeten springen, hoe akelig we dat ook vinden.

Zo moeten vrouwen bijvoorbeeld niet denken dat het leven begint met een huwelijk. Een vrouw moet zelfbewust zijn, zich belangrijk en op haar plaats voelen, of ze nou getrouwd is of niet. Ze moet altijd het gevoel hebben dat ze iets te bieden heeft. Bij monde van Portia heeft Shakespeare in de *Koopman van Venetië* gezegd: 'Niet zo

FOTOGRAF. CRAIG DIMOND

De boodschap van de goddelijke Verlosser biedt hoop aan allen, grote kracht aan ouders en aan eenieder die zich soms arm van geest voelt.

eerzuchtig in mijn wens ben dat ik mijzelf veel beter wensen zou, zou 'k nu wel honderdmaal verdubbeld willen zijn, wel duizendmaal zo schoon (derde bedrijf, tweede toneel, de regels 149-154).

De boodschap van de goddelijke Verlosser biedt hoop aan allen, grote kracht aan ouders en aan eenieder die zich soms arm van geest, onderdrukt of ongeliefd voelt. Het is de allesovertreffende hoop op een wedergeboorte. Wie uit de Geest geboren worden, krijgen grote vrijheid. Zij zijn als de wind die 'blaast, waarheen hij wil', en niemand weet 'vanwaar hij komt of waar hij heengaat' (Johannes 3:8). Aldus kunnen zij, tweemaal geboren, vrij zijn van de beperkende ketenen van zelfmedelijden, twijfel, ontmoediging en eenzaamheid, en voldoening vinden in lofwaardige en edele bezigheden. '(. . .) maar wie de Here verwachten, putten nieuwe kracht; zij varen op met vleugelen als

arenden; zij lopen, maar worden niet moede; zij wandelen, maar worden niet mat' (Jesaja 40:31).

De boodschap van de Heiland is nu dezelfde als bij de bron, in het korenveld of bij het Meer van Galilea. Die boodschap is dat er een hemels koninkrijk op aarde kan zijn, en dat wie zijn werk op zich neemt tweemaal geboren zal worden, herboren in hart en geest. Die boodschap is dat wie drinken van het water dat de Meester hun aanbiedt 'geen dorst krijgen in eeuwigheid', maar dat water zal in hen worden 'tot een fontein van water, dat springt ten eeuwigen leven' (Johannes 4:14).

Wie de lasten van anderen op zich nemen, zullen onuitsprekelijke vreugde vinden. Dit grote, allesovertreffende geluk staat ter beschikking aan allen, zelfs de nederigsten en verlatenen. Het is binnen het bereik van allen. We bereiken de Schepper door middel van zijn kinderen. Wie ook maar een beker water aan de dorstige geeft, geeft dat aan de Heiland, en wie dat water ontvangt, ontvangt de oneindige Vader, die Hem gezonden heeft.

Indien met de juiste motivatie verricht, is er geen hoger dienen dan de onbetaalde dienst aan een andere mens.

Deze hulp aan anderen hoeft niet altijd onder de leden van de kerk te gebeuren. Ik moet denken aan een keer dat ik, als jonge zending, geelzucht kreeg, dat wij toen de 'zendelingen-ziekte' noemden. Ik was toen zo ziek, dat ik het liefste wilde sterven. Ik ben toen liefdevol verzorgd door een goede vrouw, die geen lid van de kerk was. Zij heeft letterlijk mijn leven gered, daar ben ik van overtuigd. Die liefdedienst deed zij geheel om niet, want ze wilde er niets voor hebben. Ik kijk er naar uit haar in een andere wereld te zien, mocht het zo zijn dat ik de plek waardig ben waar zij is.

Indien met de juiste motivatie verricht, is er geen hoger dienen dan de onbetaalde dienst aan een andere mens, wat voor geloof, overtuiging of status die ook mag hebben. De Heiland van de wereld heeft eenvoudig gezegd: 'in zoverre gij dit aan een van deze mijn minste broeders hebt gedaan, hebt gij het Mij gedaan' (Matteüs 25:40).

Misschien kan een van onze gaven zo eenvoudig en gemakkelijk zijn als een glimlach of een vriendelijk woord. Een eenvoudige maar verheven blijk van medeleven verheft de eenzame ziel. Ik bid nederig dat er voor ieder van ons een wedergeboorte zal zijn, een herontwakkend besef van al het goede dat we kunnen doen. □

VOOR DE HUISONDERWIJZERS

1. Iemand die wedergeboren is, die een nieuw leven is gaan leiden, begint een eeuwig zoeken naar het edele en goede.
2. Wedergeboren zijn betekent dat we ons geloof in God dusdanig oefenen dat het niet wankelt.
3. Wie geboren zijn uit de Geest zijn vrij van de beperkende ketenen van zelfmedelijden, twijfel, ontmoediging en eenzaamheid. Zij vinden voldoening in een lofwaardig, christelijk leven.
4. Wie het werk van de Heiland op zich nemen, zullen tweemaal geboren worden, herboren in hart en geest.

SIMPEL ALS EEN ZONSONDERGANG

Sarah Barton

Het begon te schemeren. Mijn moeder en ik waren op weg naar mijn grootouders. Ik staarde naar buiten, in gedachten verzonken.

'Mooie zonsondergang', verbrak mijn moeder de stilte.

'Mmmm', mompelde ik instemmend. De schitterende zonsondergang viel me toen pas op.

'Weet je wat Davy zegt?' vroeg ze. Ik keek haar aan, opeens een en al aandacht. Eloise, mijn moeders beste vriendin, was twee jaar eerder overleden aan kanker. Ze had vier kinderen achtergelaten. Davy, de jongste, was zeven jaar.

'Hij zegt dat hij bij het zien van een zonsondergang aan zijn moeder moet denken', zei ze met tranen in haar ogen. 'Hij zegt dat het dan net lijkt of ze naar hem glimlacht.'

Ik keek weer naar de avondlucht. Davy's woorden gaven me een nieuw perspectief. De zonsondergang was nu meer dan de grillige rode en gele patronen aan de hemel. Hij was een herinnering aan Eloise geworden, en aan de vele anderen die ons zijn voorgedaan, en hun liefde voor ons die zijn achtergebleven.

We reden zwijgend verder. Ik zag de zonsondergang vervagen in de vallende duisternis. Ik was mij plots meer bewust van de schoonheid van de bomen, de sterren, de maan en de wolken. Ik ben dankbaar jegens onze hemelse Vader voor de prachtige gaven die Hij ons elke dag schenkt. En ik ben dankbaar voor een verstandige jongen, die de liefde van onze hemelse Vader herkende in zoiets simpels als een zonsondergang. □

DE INVLOED VAN ÉÉN PERSOON HET VOORBEELD VAN RIGMOR HEISTØ

Jan U. Pinborough en Marvin K. Gardner

'En zo zien wij, dat de Here met kleine middelen grote dingen teweeg kan brengen' (1 Nephi 16:29).

Soms kijken we wel eens fatalistisch naar de problemen in de wereld om ons heen. 'Zo gaat dat nou eenmaal', zeggen we dan. 'Ik kan er toch niks aan veranderen.' Toch kan de Heer door middel van de minsten onder ons, in onze eigen omgeving, geweldige resultaten bereiken. Neem het volgende voorbeeld van een 78-jarige vrouw uit Noorwegen maar eens in overweging. Zij heet Rigmor Heistø en haar ervaringen zijn het bewijs van de invloed die één persoon kan uitoefenen. Zij is iemand die haar leven aan de Heer heeft toegewijd.

'IN STORMMAGTIGE TIJDEN'

Rigmor Heistø was al 43 jaar oud toen dit verhaal zich afspeelde. Het was 1963 en Rigmor leidde in veel opzichten een comfortabel leven. Ze was met een voor-aanstaand arts getrouwd en had drie lieve kinderen. Zoals de meeste Noren was ze lid van de lutherse kerk, de staatskerk in Noorwegen. Ze nam ook deel aan twee studiegroepen die de Bijbel bestudeerden.

Maar niet alles was rozengeur en maneschijn. Een aantal familieleden hadden gezondheidsproblemen, en haar huwelijk wankelde.

Toen de zendelingen John Storheim en John Marshall bij haar aan de deur kwamen, werd Rigmor onmiddellijk

geraakt. Ze vond hun boodschap onweerstaanbaar en had al snel een gevoel dat ze de waarheid spraken. Door haar gesprekken met de zendelingen werden sommige vragen die ze altijd al had gehad eindelijk beantwoord — maar er werden ook nieuwe vragen in het leven geroepen. Ze nam de vragen mee naar haar studiegroepen. Verstoord door al haar nieuwe vragen, vroeg een van de studieleders of ze niet meer naar de bijeenkomsten wilde komen. Andere vrienden smeekten haar om het contact met de zendelingen te verbreken. Haar man had grote bezwaren tegen haar bekering. De druk werd uiteindelijk zo groot dat Rigmor de zendelingen vroeg om niet meer terug te komen. Ze nam zich voor om de waarheden die ze had geleerd te onthouden.

Maandenlang bad Rigmor dat ze de kerk zou kunnen vergeten als het daadwerkelijk de kerk van de duivel was, zoals haar vrienden hadden gezegd. Maar hoe meer ze bad, des te meer ze aan de kerk werd herinnerd. Toen ze uiteindelijk naar een van de kerkdiensten van haar eigen kerk ging, werden er twee lofzangen gezongen die ze op een langspeelplaat van het Mormoons Tabernakelkoor had gehoord. Toen de predikant opstond en de aanwezigen

Rigmor Heistø (uiterst rechts) en Astrid Mansrud bekijken het boek dat Rigmor heeft gepubliceerd, een vergelijking van verschillende godsdiensten — een van zuster Heistø's vele projecten waardoor er nu meer begrip voor de kerk in Noorwegen is.

Links: Zuster Heisto's boek, *Dette tror vi*. **Boven:** Ze heeft de vriendschap tussen prominente heiligen der laatste dagen en Noren aangemoedigd, zoals ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen en zijn vrouw June — en Guttorm Fløistad, professor filosofie aan de universiteit van Oslo, en zijn vrouw

Kirsten. **Rechtsboven:** Rigmor bezoekt professor Fløistad (links) en professor Truman Madsen van de BYU. **Rechts:** Met broeder Stein Pedersen wat zaken betreffende public relations door-nemen. **Rechtsonder:** Osvald Bjareng. **Onder:** Gudmund Hernes, de Noorse minister van onderwijs, wetenschappen en kerkelijke zaken sprak in 1995 de jongeren van de kerk toe.

aanspoorde om hen 'die het woord Gods tot u hebben gesproken' (zie Hebrëeën 13:7) in gedachtenis te houden, wist Rigmor in haar hart dat het de zendelingen waren die het woord van God tot haar hadden gesproken. Ze besloot om ondanks alles gehoor te geven aan haar nieuwe geloof.

Rigmors echtgenoot was beïnvloed door een onjuiste, negatieve omschrijving van de kerk in een boek van Einar Molland, een vooraanstaand theoloog in Noorwegen. Eerst gaf hij Rigmor geen toestemming om zich te laten dopen, maar later gaf hij met pijn en moeite zijn goedkeuring. Rigmor werd in 1964 gedoopt; drie jaar later waren zij en haar man gescheiden.

Rigmor werd met een enorme hoeveelheid gebeurtenissen geconfronteerd. Ze verhuisde van haar prachtige woning naar een klein appartement. Om in haar eigen behoeften te kunnen voorzien, moest ze voor het eerst sinds de geboorte van haar oudste kind weer op zoek naar werk. Maar, zoals de profeet Joseph Smith had geschreven, kan een zeer klein roer er hard aan werken om een groot schip in stormachtig weer in veiligheid te brengen. En als wij 'blijmoedig alles doen, wat in ons vermogen ligt', kunnen we er 'met de volste verzekering' op vertrouwen dat zijn geweldige reddende macht zich uiteindelijk in ons leven zal manifesteren (zie LV 123:16-17).

ZE DEED ALLES WAT IN HAAR VERMOGEN LAG

Met intelligentie, energie en vastberadenheid deed Rigmor wat in haar vermogen lag. Ze werkte eerst even als administratief medewerkster en kreeg toen een baan aangeboden als plaatsvervangend leerkracht op een middelbare school. Door de bezetting van de Duitsers in 1940 was ze niet in staat geweest om haar studie af te maken. Nu ging ze weer verder studeren om gediplomeerd leerkracht te worden. En hier begon ze haar opmerkelijke en levenslange zending als vertegenwoordiger van de kerk.

In 1967 had ze een keer les van de jonge professor in de theologie, Inge Lønning, die later rector van de universiteit van Oslo zou worden, en redacteur van de *Kirke og kultur* [Kerk en cultuur]. Hij beweerde dat de bevolking van Noorwegen in een volkomen staat van godsdienstvrijheid leefde. Rigmor reageerde onmiddellijk. 'Dat geldt

alleen voor de leden van de staatskerk', zei ze. 'Probeer maar eens in een andere godsdienst te geloven.'

Later, tijdens de pauze, legde ze aan professor Lønning uit dat haar man was misleid door valse informatie over de kerk in een boek van Einar Molland. Toen professor Lønning opmerkte dat hij geregeld met Einar Molland ging lunchen, vroeg Rigmor of hij een gesprek voor haar kon regelen.

En zo kwam het dat Rigmor Heistø zich als nieuw lid van de kerk in het kantoor van de meest toonaangevende theoloog van Noorwegen bevond. 'Goedemorgen, mevrouw Heistø', begroette hij haar. 'Ik kan me voorstellen dat mensen katholiek, methodist of baptist worden. Maar hoe kan iemand in vredesnaam mormoon worden?'

Met haar charmante en vriendelijke oprechtheid antwoordde Rigmor: 'Als ik net als u niets over die kerk had geweten, had ik het nooit gedaan.' Toen vroeg ze: 'Hoe komt u toch aan die onzin in uw boek?' Toen professor Molland uitlegde dat hij het uit boeken van de bibliotheek van de universiteit had gehaald, zei ze tegen hem dat hij gemakkelijk juiste informatie van de zendingspresident had kunnen krijgen, zijn kantoor was maar een paar honderd meter verderop. Toen legde ze uit wat een schade die onjuiste informatie bij haar thuis had aangericht.

Professor Molland was bedroefd, en hij beloofde om de onjuiste informatie over de kerk in de volgende editie aan te passen. Hij hield zijn woord, en in 1977 liet hij zendingspresident John Langeland, zuster Heistø en anderen het hoofdstuk over De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen controleren. De nieuwe editie kwam in 1978 uit. 'Ik heb de Geest nog nooit zo sterk gevoeld', zegt zuster Heistø over die belangrijke vergadering. 'Toen ik uit het kantoor van professor Molland kwam, waren we de beste vrienden.'

EEN VRIENDENKRING VOL BEGRIP

Rigmor maakte haar studie af en ging voltijds lesgeven op een middelbare school. Daarnaast volgde ze een driejarige studie bijzonder onderwijs met als hoofdvak dyslexie. In 1980 werd ze gevraagd om een cursus maatschappijler voor leerlingen van de brugklas samen te stellen. Ze ging naar de Brigham Young University om

onderzoek te verrichten en om een werkboek ontwikkelingspsychologie te schrijven. In 1988 ontving ze op 68-jarige leeftijd een eredoctoraat in christendom van het staatsseminarie Noorwegen, waar ook de meeste lutherse priesters hun opleiding ontvangen.

Er is in Noorwegen veel informatie over de kerk nodig, omdat de officiële staatskerk jarenlang de enige legitieme kerk was. In 1845 werd er een wet uitgevaardigd waarin ook een aantal andere christelijke kerkgenootschappen als andersdenkend werden erkend. Maar door een aantal belangrijke leerstellingen kon onze kerk pas in 1960 in aanmerking komen om een aanvraag in te dienen. Uiteindelijk werd de kerk pas in 1988 officieel geregistreerd. 'De kerk is nu officieel geregistreerd', zegt zuster Heistø. 'Maar veel mensen beschouwen de heiligen der laatste dagen nog steeds niet als christenen.'

Toen Guttorm Fløistad, haar professor filosofie op het seminarie, zijn leerlingen om studieonderwerpen vroeg, zag Rigmor dit weer als een gelegenheid om de mensen iets over de kerk mee te geven. Ze stelde voor om het filosofische fundament van het mormonisme als onderwerp te nemen. De professor ging er mee akkoord en de wetenschapper Truman Madsen, die toen directeur van de Brigham Young University in Jeruzalem was, werd uitgenodigd om een aantal gastcolleges op de universiteit van Oslo te geven. Na zijn bezoek in 1986 werd er een uitwisselingsprogramma tussen professoren van de BYU en Noorse professoren opgezet. Guttorm Fløistad was de eerste Noorse professor die Utah uit hoofde van het uitwisselingsprogramma bezocht. En Inge Lønning (nu rector van de Universiteit van Oslo), die ervoor had gezorgd dat Rigmor professor Molland te spreken kreeg, was de tweede. De derde professor die de BYU bezocht was Francis Sejersted, voorzitter van het comité van de Nobelprijs voor de vrede. De vierde was Gudmund Hernes, minister van onderwijs, wetenschappen en kerkelijke zaken in Noorwegen.

En zo werd er een vriendenkring opgezet die zich voortdurend uitbreidt. Toen Rigmor erachter kwam dat een Noors bijbelgenootschap een aanbeveling had gedaan om alle schoolkinderen een lasterlijke film over de kerk te laten zien, belde ze de algemeen secretaris van het genootschap. Ze vroeg hem om de film te bekijken en

om een boek dat door kerkleden was geschreven te lezen dat in tegenspraak was met de beweringen in de film. De man had Truman Madsen ontmoet en was zo onder de indruk van zijn toewijding dat hij maar al te graag op het verzoek van Rigmor inging. Een paar maanden later had hij de film uit de catalogus van het genootschap laten halen en hielp hij eraan mee om de film volledig uit het Noorse schoolsysteem te verwijderen.

Tijdens haar carrière heeft Rigmor door vergelijkende godsdienstcursussen veel jonge mensen met de kerk in aanraking gebracht. Als leerlingen een spreekbeurt over de kerk moesten voorbereiden, nodigde zij hen bij haar thuis uit om er onder het genot van wat wafels met jam over te praten. Acht jaar lang heeft ze op de studiecongressen waar duizenden leraren uit het hele land bijeenkwamen een uitstalling over de kerk gehad.

Een van haar belangrijkste bijdragen is wel het samenstellen en redigeren van het boek *Dette tror vi* [Dit geloven we], een vergelijking van verschillende godsdiensten, dat in 1994 werd gepubliceerd. Rigmor is voorzitter van een groep vertegenwoordigers van 37 verschillende godsdienstige groeperingen. Ze heeft aan iedere vertegenwoordiger gevraagd om een hoofdstuk over hun godsdienst in het boek te schrijven. 'Ze waren heel blij met de kans om iets over hun eigen geloofsverzuiging te kunnen schrijven', zegt zuster Heistø. 'Ze waren net als ik bedroefd door alle valse informatie over hun kerk in allerlei publicaties.'

Rigmor heeft ook als vertegenwoordigster van kleinere kerkgenootschappen op een conferentie in 1994 over godsdienst op Noorse scholen gefungeerd. Daar heeft ze over het belang van juiste informatie over verschillende godsdiensten in het klaslokaal gesproken. Dit onderwerp is momenteel vrij actueel omdat er in 1997 een wet is ingesteld dat Noorse schoolkinderen iets over andere godsdiensten moeten leren.

'O, DAAR KAN IK IETS MEE'

Het grote vertrouwen van zuster Heistø komt uit overtuiging voort. 'Het evangelie is de geweldigste boodschap op aarde', zegt ze. 'Niemand spendeert meer dan vijf minuten met me zonder te weten wie ik ben.'

Maar Rigmor vindt niet dat de gewilligheid om haar

Op 78-jarige leeftijd gaat Rigmor Heistø gewoon door en doet wat tot de mogelijkheden behoort om het koninkrijk van de Heer in Noorwegen op te bouwen.

Een week later kreeg ze een telefoontje van de procureur-generaal. Hij vroeg of ze een keer kon langskomen om met hem te praten. Toen ze hem bezocht, hebben ze urenlang over de kerk gesproken. 'Ik denk dat de Heer in ieder geval twee dingen over mij weet', zegt zuster Heistø. 'Hij weet dat ik niet bang ben voor andere mensen. Waarom zou ik? En hij weet dat ik een vlotte babbel heb', zegt ze met een glimlach.

En dan wordt Rigmor bedachtzaam: 'Mijn kinderen zijn getrouwd en hebben nu zelf kinderen. [Een dochter en een aantal kleinkinderen zijn uiteindelijk lid van de kerk geworden.] Ik kan met mijn tijd doen wat ik wil. Dus kies ik voor de kerk. En dat is niet iets om over op te scheppen. Denk maar eens aan al die geweldige ervaringen die ik steeds heb. Het is moeilijk om alleen te zijn — dus hoe eenzamer ik me voel, hoe meer uitdagingen ik aanga.'

Dan vestigt ze de aandacht op een poster die in haar huiskamer hangt, een poster van Jezus Christus met een doornenkroon op zijn hoofd. 'Ik weiger om zelfbeklag in mijn huis toe te laten', zegt ze. 'En als ik het toch veel opkomen, hoef ik alleen maar naar de poster van Christus te kijken. "Het spijt me", zeg ik dan. "U hebt veel meer voor mij geleden dan ik voor U."

En nu op 78-jarige leeftijd gaat Rigmor Heistø gewoon door en doet wat tot de mogelijkheden behoort. Opgewekt helpt ze mee aan de opbouw van het koninkrijk in Noorwegen. □

Niet als Rigmor Heistø zijn er veel leden in de wereld die iets betekenen in hun omgeving — lokaal, nationaal of internationaal. We willen onze lezers graag over hun ervaringen vertellen. Als u iemand kent, jong of oud, die iets in het leven van anderen heeft betekend, laat ons dat dan weten. Stuur uw brieven naar You Can Make a Difference, International Magazines, 50 East North Temple Street, Floor 25, Salt Lake City, Utah, U.S.A. 84150 - 3223. Stuur zo mogelijk minimaal één foto mee van de persoon waar u over schrijft.

stem te laten horen bijzonder moedig is. 'Ik heb niet echt moed nodig', zegt zuster Heistø. 'Ik denk alleen maar "O, daar kan ik iets mee."' Op een dag las ze bijvoorbeeld een interessant artikel in de krant waarin Georg Fredrik Rieber-Mohn, de procureur-generaal in Noorwegen zich beklaagde over de staat van het gezinsleven en de culturele waarden in Noorwegen. Hij waarschuwde dat het najagen van materiële zaken het land zou kunnen vernietigen, en hij riep de staatskerk op om deze waarden nieuw leven in te blazen.

Zuster Heistø vond dat de procureur-generaal moest weten dat er een kerk is die deze zaken waar hij over sprak al in praktijk brengt en dat de naam de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen is. Dus schreef ze hem een brief.

GEZAMENLIJK GEBED

Sian Owen Bessey

Tijdens een excursie van mijn aardrijkskundeklas verbleven mijn klasgenoten en ik in het Hotel Tanyllyn in de bergen in Wales. Ik was blij dat ik met mijn vriendin Louise de hotelkamer mocht delen.

Het duurde even voordat we klaar waren om te gaan slapen. We gebruikten om de beurt de kleine wastafel in de kamer en de nog kleinere spiegel erboven. Onze kleding voor de volgende dag moest worden klaargelegd met onze bergschoenen en dikke sokken. Louise was iets eerder klaar dan ik en kroop vast haar bed in.

Toen ik helemaal klaar was, twijfelde ik toen ik mijn bed wilde instappen. Ik had nog niet gebeden. Louise was geen lid van de kerk en wist natuurlijk niet dat ik iedere avond bad.

Mijn eerste gedachte was om in bed te kruipen, te doen alsof ik sliep en dan in mezelf een gebed uit te spreken. Maar er zaten twee nadelen aan dat plan. Ten eerste wist ik dat Louise tegen me zou gaan praten, waardoor ik niet ongestoord zou kunnen bidden. Ten tweede was ik toch wel een beetje zenuwachtig over het zware programma van de volgende dag, en ik had het gevoel dat ik een ernstig gebed op mijn knieën eigenlijk wel nodig had.

Ik stond nog even te twifelen, keek toen naar Louise en vertelde haar dat ik graag even wilde bidden. Ze keek me een beetje verbaasd aan, maar voordat ze iets kon zeggen, knielde ik naast mijn bed neer, boog mijn hoofd, sloot mijn ogen en sprak in mezelf een persoonlijk gebed uit. Ze zat nog steeds te kijken toen ik overeind kwam.

Er heerste een pijnlijke stilte toen ik in mijn bed kroop. Hoewel ik naarstig op zoek was naar iets om te zeggen, zei Louise: 'Sian, doe je dat iedere avond?'

'Ja', antwoordde ik.

Het was weer even stil. Toen vroeg ze: 'En wat zeg je dan?'

Ik was verbaasd. Ik had eigenlijk nooit met de mogelijkheid rekening gehouden dat iemand niet wist hoe te bidden. Ik vertelde Louise dat ik mijn gebed begon door mijn hemelse Vader aan te spreken. Dat ik Hem dan bedankte voor alle zegeningen die ik had ontvangen. Dat ik Hem vervolgens om zijn hulp vroeg en dat ik mijn gebed in de naam van Jezus Christus afsloot.

Het was weer een tijdje stil en ik voelde mijn hartslag versnellen. Voordat de laatste moed me in de schoenen zonk, vroeg ik of zij samen met mij wilde bidden.

'Ja hoor', zei ze met enige nieuwsgierigheid in haar stem. 'En hoe gaat dat dan?'

We knielden samen naast het bed neer en ik sprak

hardop een gebed uit. Toen ik klaar was, vroeg ik hoe ze zich voelde.

Ze glimlachte verlegen. 'Ik heb in ieder geval iets om over na te denken.'

Ik weet niet wat Louise dacht toen we allebei weer in ons bed lagen. Ik had in ieder geval een dankbaar gevoel. Terwijl ik daar in het donker lag, voelde ik dat de Heilige Geest bevestigde dat we een hemelse Vader hebben die van ons houdt en naar onze gebeden luistert. Ik hoop dat Louise dat ook gevoeld heeft. □

BELOFTEN IN HET HART VAN DE KINDEREN PLANTEN

Ouderling Bruce C. Hafen
van de Zeventig

Een paar jaar geleden ging onze zoon als tiener een verre reis maken. Door de enorme afstand was de communicatie uiterst moeizaam. We konden hem alleen maar een korte boodschap sturen. Onder aan de boodschap schreven we: 'Lees Alma 37:35-37.' In deze teksten zegt Alma 'O, gedenk, mijn zoon, om in uw jeugd wijsheid te leren (. . .) roep tot God voor al uw benodigdheden; ja (. . .) laat de toegegenheid van uw hart voor eeuwig aan de Here zijn gewijd (. . .) en Hij zal u ten goede leiden.'

In zijn even korte antwoord zei hij: 'Lees LV 2.' Daar vonden we de woorden die Moroni tot Joseph Smith sprak over het feit dat voor de wederkomst van de Heer het priesterschap door middel van Elia zal

worden geopenbaard: 'En hij zal de aan de vaders gemaakte beloften in het hart der kinderen planten, en het hart der kinderen zal zich tot hun vaders wenden.

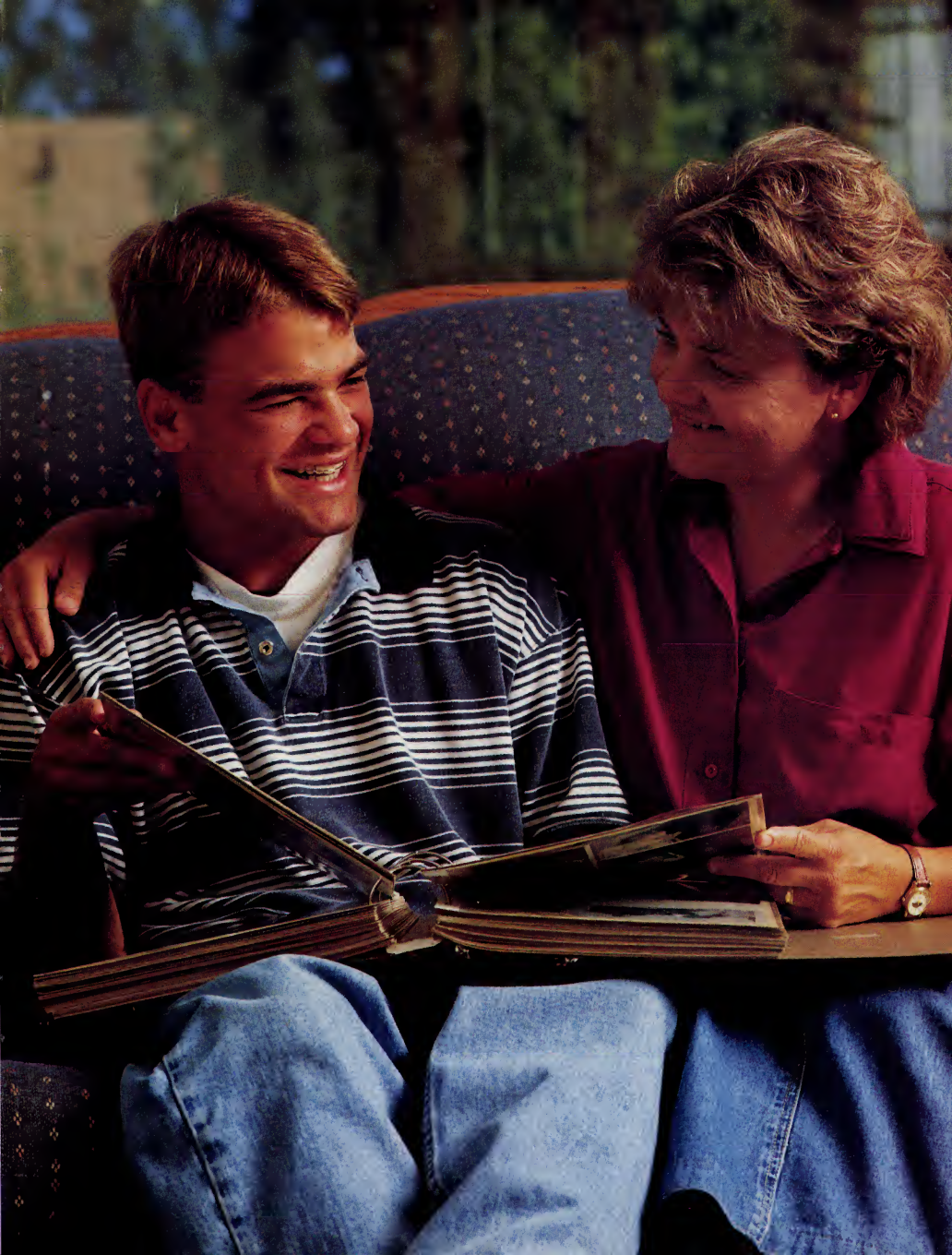
'Indien het niet zo ware, zou de ganse aarde bij Zijn komst volslagen worden verwoest' (LV 2:2-3).

Ik was ontroerd door zijn antwoord. Ik vroeg me af of hij zich realiseerde wat voor bron van diepe betekenis hij had aangeboord. Hij gaf ermee aan dat hij het vijfde gebod aanvaardde: 'Eer uw vader en uw moeder, opdat uw dagen verlengd worden in het land dat de Here, uw God, u geven zal' (Exodus 20:12).

Moroni's bewerking van Maleachi's profetie (zie Maleachi 4:5-6) vergroot de geest en de belofte van het vijfde gebod tot veel meer dan alleen het respecteren van onze

Als we onze ouders volgens het vijfde gebod eren, levert dat niet alleen eeuwige zegeningen voor families op, naar ook duurzame samenlevingen.

ouders, hoe belangrijk dat ook is. Moroni belooft dat de geest van Elia — het gezag van het priesterschap waardoor gezinnen voor eeuwig verzegeld kunnen worden — in het hart van de kinderen een verlangen zou planten om dezelfde beloften te realiseren die de Heer aan Abraham gaf. Voor veel mormoonse kinderen zijn dat dezelfde beloften die zij aan hun ouders in de tempel hebben gedaan. En de verwezenlijking van deze beloofde zegeningen zullen niet alleen hen, maar 'de ganse aarde' van de verwoesting redden.

EEN WONDERBAARLIJKE VERANDERING VAN HET HART

Wat geweldig dat dit verlangen naar deze bijzondere zegeningen in het hart van onze kinderen kan worden geplant! Ik vermoed dat veel ouders in de kerk, net als wij, iedere avond bidden dat dit verlangen in het hart van onze kinderen zal worden geplant.

Om nog even verder uit te leggen waarom ik zo ontroerd was over het antwoord van onze zoon moet ik eigenlijk het volgende verhaal over zijn oudere broer vertellen die kort na de dood van mijn vader werd geboren. Deze oudere zoon kreeg als tweede voornaam de naam van zijn grootvader. Toen hij jong was schaamde hij zich voor deze ouderwese naam en gebruikte hem ook nooit. Maar toen hij op de middelbare school een cursus gesprekstechnieken volgde, en erachter kwam dat zijn grootvader prijzen voor zijn

sprekvaardigheid had gewonnen, voelde hij zich toch wat meer tot zijn naamgenoot aangetrokken. Mijn vader had voor het grootste deel van zijn volwassen leven een dagboek bijgehouden. Op een dag liet ik mijn zoon een stukje lezen over een geweldige redevoering die zijn grootvader had gehouden. Ik liet het dagboek bij hem achter in de hoop dat hij het zou lezen.

Hij was een goeie knul, maar hij was niet de makkelijkste om op te voeren. We baden om geduld. We baden dat het zaad van het geloof in zijn hart wortel zou schieten. Maar we wisten ook dat we het niet moesten forceren. In die tijd moest ik vaak aan mijn oudere broer denken die in zijn wilde tienerjaren door een ongeluk om het leven was gekomen. Wat hadden mijn ouders voor hem gebeden, en wat hadden ze een verdriet gehad! Op een avond had mijn zoon een briefje voor me neergelegd: 'Ik wil u en mama geen pijn doen, zoals uw broer uw ouders heeft pijn gedaan.' Ik vroeg me af hoe hij daarmee op de hoogte was. Toen dacht ik weer aan dat dagboek, maar ik besloot er verder niet op in te gaan.

Een paar weken later ging mijn zoon weer door een moeilijke tijd heen. Op een avond kwam hij laat naar ons toe en vertelde wat er gebeurd was: 'Pa, ik heb opa Hafon nooit gekend, maar ik had het gevoel dat hij er was om mij te helpen.' Ik hield hem even stevig vast en vertelde hem nog het een en ander over zijn grootvader.

Niet lang daarna stond hij voor de beslissing of hij zijn zendingsoproep zou aanvaarden. We waren in het zuidelijke gedeelte van Utah voor een familiereünie. Op een middag reed hij helemaal alleen en zonder enige uitleg naar het afgelegen ravijn waar zijn opa altijd paardgereden had — het was tevens de plaats waar hij was overleden. Onze zoon had in het dagboek over dat ravijn gelezen, maar het uit de verte weleens gezien, had was er nog nooit in geweest. Op een afgezonderd plekje knielde hij neer en vroeg de Heer om hulp bij de vragen die hij over zijn geloof, zijn zending en zijn leven had. Tijdens zijn afscheidstoespraak voordat hij op zending ging, sprak hij over de heilige gebeurtenissen die dag, en beschreef hij de intense zekerheid en het gevoel van leiding die hij uit het ravijn van zijn grootvader had meegekregen. Nu, jaren later, heeft hij zelf kinderen en is die zekerheid en dat gevoel van leiding nog steeds in zijn leven aanwezig. Ik weet hoeveel vreugde mijn vader hieraan beleefte.

Ik heb geen enkele twijfel dat Gods beloften aan mijn vader in het hart van ons kind werden geplant, net zoals ze in mijn hart waren geplant. Er kan een daadwerkelijke band en een gevoel van erbij horen ontstaan waardoor generaties aan beide zijden van de sluiert elkaar verbonden worden. Door deze band worden onze identiteit en ons doel verduidelijkt. Onze binding met de eeuwige wereld wordt plotseling uiterst concreet, de doelen in ons

Onze profetische voorouders hebben over een band en een gevoel van erbij horen geschreven waardoor generaties aan beide zijden van de sluier met elkaar verbonden worden.

leven worden aangescherpt en onze verwachtingen worden opgetrokken.

Als we onze vader en moeder eren door ons hart tot hen te wenden, belooft de Heer ons dat 'uw dagen verlengd worden en het u wél ga in het land, dat de Here, uw God, u geeft' (Deuteronomium 5:16). Op welke wijze zal deze belofte vervuld worden? We hopen waarschijnlijk niet alleen dat onze 'dagen verlengd worden', maar ook dat wij met persoonlijke veiligheid, geluk en inhoud gezegend zullen worden. En we verwachten niet alleen dat het met ons persoonlijk 'wél ga', maar ook dat onze samenleving vrede en vrijheid zal genieten. De sleutel tot persoonlijk en sociaal voortbestaan hangt af van het feit of onze kinderen hun hart tot hun voorouders zullen wenden, en van hun wijsheid zullen leren.

HET VERLOREN GAAN VAN FAMILIEBANDEN

Tegenwoordig zijn de fundamentele menselijke relaties die wij familiebanden en huwelijk noemen aan het vergaan. Veel kinderen, ouders en huwelijkspartners wenden hun hart niet tot elkaar maar tot hun eigen egocentrische behoeften. 'Zij

zoeken de Here niet (. . .) doch ieder mens bewandelt zijn eigen weg en handelt naar het beeld van zijn eigen god, wiens beeld naar de gelijkenis der wereld is' (LV 1:16).

Misschien zien we nu de negatieve aspecten van de beloften die aan het vijfde gebod verbonden zijn, namelijk dat de aarde tijdens de wederkomst 'volslagen verwoest' kan worden, want 'de aarde [zal] met een vloek (. . .) worden geslagen, tenzij er (. . .) een verbindende schakel (. . .) tussen de vaders en de kinderen bestaat' (LV 128:18). Die vloek was net als de zegen een onderdeel van Maleachi's profetie. Ook in andere profetieën wordt de vloek van de aarde, door het verloren gaan van familiebanden, genoemd. 'In de laatste dagen (. . .) [zullen] de mensen zelfzuchtig zijn, geldgierig, pochers, vermetel, kwaadsprekers, aan hun ouders ongehoorzaam, ondankbaar, onheilig, liefdeloos' (2 Timoteüs 3:1-3). 'En omdat de wetsverachting toeneemt, zal de liefde van de meesten verkillen' (Matteüs 24:12).

De statistieken geven de gevolgen van dit probleem duidelijk weer — meer jeugdcriminaliteit, meer kinderen bij ongehuwde ouders, meer echtscheidingen en meer geweld in het gezin. Maar de *houding* die deze statistieken veroorzaakt, is vaak zelfzeggender dan de statistieken zelf. Zoals een anonieme schrijver heeft gezegd: 'We zien tegenwoordig een algemene (. . .) metamorfose van onze samenleving. De samenleving die voorheen de band tussen mensen

versterkte, staat er nu onverschillig tegenover. Het lijkt onvermijdelijk dat de band tussen de mensen, waaronder het huwelijk, uiteenvalt.' Deze ineenstorting heeft minimaal één algemene oorzaak: 'De doorslaggevende nadruk die er op de individuele emancipatie en bevrediging wordt gelegd, waardoor de 'ouderwetse' banden niet als verrijkingen maar als beperkingen gezien worden. We gaan het leven steeds meer als een solitair avontuur zien.'¹

Naast de individuele afzondering vergeten we door deze tendens ons 'groepsgeheugen' — de belangrijke kennis die iedere generatie moet hebben om de maatschappelijke continuïteit, en zelfs het voortbestaan van de cultuur, te waarborgen. Door het gebrek aan menselijk contact worden onze kennis en begrip niet aan de volgende generatie overgedragen. 'Om te kunnen voortbestaan heeft onze samenleving minimaal het volgende nodig: de mensen in de samenleving moeten een gemeenschappelijke overtuiging hebben, zich aan gemeenschappelijke regels houden, en hun onderlinge afhankelijkheid erkennen.'² Hierdoor lijkt het verband tussen het eren van onze ouders en het verlengd krijgen van onze dagen in het land bijzonder sterk.

HET GEVOEL ER DAADWERKELIJK BIJ TE HOREN

Het feit dat het vijfde gebod zich concentreert op de relatie tussen ouder en kind vestigt de aandacht

op een moderne tendens — de beweging voor de 'rechten van het kind'. Deze beweging heeft bijgedragen tot de bewustwording van kindermishandeling, en regeringen en scholen zijn nu meer rekenschap verschuldigd. Maar in plaats van het planten van de aan de vaders gemaakte beloften in het hart der kinderen, is deze beweging er maar al te vaak op uit om kinderen van iedere afhankelijkheid los te maken, zelfs van de relatie met ouders of andere volwassenen.

Deze beweging om kinderen hun 'recht' te geven, kan hun een gevoel van verlatenheid geven. Het grootste 'recht' van kinderen is in feite het recht om geliefd, onderwezen en verzorgd te worden, door de ouders en de samenleving die hun eren en beschermen. Alleen op die manier kunnen we hen leren dat ze hun ouders en de belangen van hun samenleving moeten eren. Alleen dit wederzijds eerbetoen zal de belofte van het vijfde gebod opleveren.

Betreffende de 'rechten' van hun kinderen, krijgen ouders ironisch genoeg met verwarrende belangenverstrengelingen te maken. Het opvoeden van kinderen vereist veel tijd, energie en financiële middelen van zowel de ouders als de samenleving. Als we onze kinderen bepaalde 'rechten' geven kan dat een bedrieglijke uitnodiging zijn, want het biedt een vluchtweg van bovengenoemde vereisten — een bevrijding van de verantwoordelijkheid om voor hen te zorgen. Het denkbeeld dat we de

Als we de geboden onderhouden en de verbonden in ere houden die aan onze voorvaderen Abraham, Isaak en Jakob werden gegeven, wordt ons dezelfde geestelijke kracht en dezelfde zegeningen beloofd die zij hebben ontvangen.

'vrijheid van onze kinderen' zodanig moeten respecteren dat we ze 'alleen laten', kan de houding van sommige volwassenen soms maar al te gemakkelijk rechtvaardigen omdat hun persoonlijke gemak er ook bij gebaat is. Dergelijke ouders hebben misschien besloten dat het niet de frustratie en het geduld waard is om hun kinderen op de juiste wijze te disciplineren.

Zij die aan die verleiding toegeven, lopen een enorme kans op persoonlijke groei mis. Door onvoorwaardelijke toewijding aan onze kinderen, huwelijkspartner, ouders, broers en zussen kunnen we meer groeien en leren dan in minder veeleisende relaties.

Ik heb een keer een duidelijk voorbeeld van zo'n leerervaring gezien. Een van onze kinderen zat in groep zes een keer in moeilijkheden. De volgende dag moest hij een bepaald werkstuk af hebben, anders zou er een ramp plaatsvinden. Na het avondeten zei mijn vrouw Marie dat ze een idee had om hem te helpen. Ik nam onze andere kinderen mee de keuken uit, en het project kon beginnen.

Ik hoorde geregeld uitbarstingen van onze zoon. Hij bleef maar volhouden dat hij niets meer aan het werkstuk wilde doen. Op een gegeven moment heb ik zelfs aangeboden om hem naar zijn kamer te sturen en het hele werkstuk maar te vergeten. Maar Marie drong er bij me op aan om haar met het idee te laten doorgaan.

Ongeveer drie uur later, terwijl ik de andere kinderen naar bed bracht, kwam mijn zoon met zijn moeder de slaapkamer binnen. Hij hield zijn werkstuk vast alsof het een verjaardagskaart was. Zo trots was hij. En toen liet hij het aan de andere kinderen zien.

Hij had het helemaal zelf gemaakt. Hij zette het op een plank en ging zich klaarmaken om naar bed te gaan. Hij keek nog even met een brede jongensachtige glimlach naar zijn moeder. Hij rende naar haar toe, sloeg zijn armen om haar middel en hield haar stevig vast. Ze keken elkaar veelbetekenend aan. Hij ging naar bed en wij liepen naar de huiskamer.

'Wat is er gebeurd?' vroeg ik aan mijn vrouw. 'Hoe heb je dat voor elkaar gekregen?'

Marie antwoordde dat ze zich had voorgenomen dat ze ongeacht zijn woorden of gedrag, haar stem niet zou verheffen en haar geduld niet zou verliezen. Ze had ook besloten dat ze *hem niet aan zijn lot zou overlaten*, ook als het project de hele nacht in beslag zou nemen. En toen sprak ze de volgende belangrijke

woorden: 'Ik wist niet dat ik het in me had om dit resultaat te bereiken.'

Ze had bij zichzelf een bron van geduld en volharding aangeboord, die ze nooit had kunnen vinden zonder de volledige toewijding die voortkwam uit een gevoel van erbij te horen. En dat gevoel gaat door dik en dun. Uit die onverbreeklijke band met een ander kunnen we leren liefhebben — ja, hoe we meer op de Heiland kunnen gaan lijken.

DE SAMENLEVING EN HET GEZIN

De samenleving lijkt in de war over hetgeen ouders en kinderen aan elkaar verschuldigd zijn. Sommige mensen vragen zich af of het eeuwenoude systeem van familiebanden en het huwelijk — die in het vijfde gebod worden weergegeven — nog wel bestaat. Sommigen beweren dat een wettig gezin iedere samenlevingsvorm van twee of meer personen betreft. Een jurist heeft beweerd dat iedere 'intieme relatie' dezelfde bevoorrechte plaats zou moeten krijgen als het huwelijk en de familierelatie.

Naarmate dergelijke beweringen in aantal toenemen, horen we steeds meer kritiek op het traditionele denkbeeld dat een systeem gebaseerd op permanente familierelaties en heteroseksuele huwelijken van wezenlijk belang voor de samenleving is. We moeten ons bewust zijn van het feit dat een samenleving die alles toestaat, uiteindelijk alles zal verliezen.

Ik wil graag vier punten aanstippen

die het belang van de samenleving in het behouden van de traditionele familiestructuur weerspiegelen. Dit maatschappelijke belang, in de geest van het vijfde gebod, mag niet overschaduwd worden door de tegenwoordig zo populaire individuele belangen. Op de lange termijn zal het behouden van de duurzaamheid van het gezin de beste manier zijn om de belangrijke individuele vrijheid te waarborgen.

Ten eerste: de behoeften van de kinderen. Er is door studies zonder enige twijfel vastgesteld dat een evenwichtige omgeving en een evenwichtige verstandhouding met volwassenen uiterst belangrijk zijn voor de psychologische ontwikkeling van het kind. Alleen al door dit feit zou de voorkeur voor het traditionele gezin gerechtvaardigd zijn.

Ten tweede: het gezinsleven is de bron van maatschappelijke rechtshapenheid. Het gezinsleven vereist het tegenovergestelde van persoonlijke vrijheid: onderwerping aan gezag, aanvaarding van verantwoordelijkheid, en de vervulling van bepaalde taken. Ook de persoonlijke vrijheid is afhankelijk van deze beginselen. Zonder deze voorzorgsmaatregelen zullen gezinnen en samenlevingen verslechteren, en zullen persoonlijke vrijheden verloren gaan. Als een gezin gezamenlijk afspreekt om het vijfde gebod te onderhouden, zullen zowel ouders als kinderen de noodzaak van gezag, verantwoordelijkheid en plichtsbef ervaren.

Het gevoel dat we bij elkaar horen — en dat het beste door familiebanden wordt weergegeven — is een vooruitblik op ons verblijf in de eeuwige familie van God. Onze gewilligheid om onze individuele belangen voldoende onder controle te houden om onze verplichtingen ten opzichte van onze geliefden na te komen, stelt ons in staat om bij onze Vader in de hemel te horen.

De historicus Christopher Lasch heeft gezegd: 'Het beste argument voor de onontbeerlijkheid van het gezin is het feit dat kinderen zich het best ontwikkelen als er intensieve emotionele betrokkenheid [met hun ouders] aanwezig is (. . .) Als het kind niet met de tegenstrijdige emoties hoeft te worstelen die door de liefde en de discipline van de ouders wordt veroorzaakt, zal het kind nooit zijn woede of zijn angst voor gezag kunnen overwinnen. Daarom hebben kinderen ouders nodig in plaats van psychologen en therapeuten.' Een kind dat zich door deze belangrijke ervaringen heen worstelt, leert zijn vader en moeder zodanig eren dat het ook met andere soorten gezag leert omgaan. Het uiteindelijke resultaat is dat het kind in staat wordt gesteld om 'zich morele normen in de vorm van het geweten eigen te maken.'³

· Ten derde: het formele, en wettig

erkende, gezin is van essentieel belang om bepaalde normen op de kinderen over te brengen. Door het systeem van gezinnen in plaats van alleenstaande personen kan de regering ervan worden weerhouden om teveel invloed op de opvoeding van onze kinderen uit te oefenen. Het huwelijk beschermt het gezin tegen invloeden van buitenaf.

Ten vierde: het huwelijk houdt de maatschappelijke stabiliteit in stand. Het huwelijk en familierelaties brengen bepaalde permanente verplichtingen met zich mee waardoor ze zich van andere menselijke relaties onderscheiden. Mensen die geloven in het feit dat deze relaties eeuwig zijn, zullen er tijd en energie in steken, en zullen erop vertrouwen dat de beloften van toekomstige zegeningen de offers dubbel en dwars waard zijn. Zij die geen huwelijkse verplichtingen in hun relatie hebben, zullen niet in dergelijke zaken investeren. Zij zullen nooit de voldoening op de lange termijn ontdekken die voortkomt uit het opofferen van persoonlijke verlangens ten behoeve van de groep.

Het gevoel dat we bij elkaar horen — en dat het beste door familiebanden wordt weergegeven — is een vooruitblik op ons verblijf in de eeuwige familie van God. Onze gewilligheid om onze individuele belangen voldoende onder controle te houden om onze verplichtingen ten opzichte van onze geliefden na te komen, stelt ons in staat om bij onze Vader in de hemel te horen.

VERDE VERKONDIGEN

In Leer en Verbonden 98:16 heeft de Heer tegen de heiligen gezegd: 'Verwerpt daarom oorlog en verkondigt vrede, en tracht ijverig het hart der kinderen tot hun vaderen te wenden, en het hart der vaderen tot de kinderen.' Als we het vijfde gebod in de geest van Elia gaan begrijpen, zien we de overeenkomsten tussen vrede en het tot elkaar wenden van de harten van ouders en kinderen. De vrede die we verkondigen en op deze manier ook vinden, zal ons verstand, ons gezin en onze samenleving sterker maken.

Ik begon met een familiegeschiedenis, die aangaf hoe de beloften die aan de vaders waren gedaan, in het hart van de kinderen werden gepland, waardoor de kinderen en hun voorouders in liefde, van generatie tot generatie, zelfs tot aan de andere zijde van de sluijer bij elkaar horen. Het resultaat was dat de jongeman duidelijker beseft wie hij is en hoe hij moet leven. Door deze ontdekking werd hij gezegend, maar ook zijn relatie tot de samenleving.

Ik wil graag met een ander verhaal afsluiten. Het gaat over de manier waarop de geest van Elia de grenzen van bloedverwantschap overschrijft om het wederzijdse eren tussen ouders en kinderen te koesteren. Ik sprak onlangs met een vrouw die als baby in een mormoons gezin was geadopteerd. Toen ik haar vroeg hoelang ze al wist dat ze geadopteerd was, vertelde ze dat haar vader toen ze vier jaar was een gezinsavondles

over het heilsplan had gegeven. Tijdens die les had hij uitgelegd dat ouders soms heel graag kinderen willen krijgen, maar dat ze daar lichamelijk niet toe in staat zijn. In die gevallen kunnen de ouders vasten en bidden en de Heer om een bijzonder kind vragen dat zelf geen ouders heeft om voor hem of haar te zorgen. Haar vader had haar opgetild en uitgelegd dat onze hemelse Vader haar op die manier bij hen had gebracht. Toen ik dit verhaal hoorde, wist ik zeker dat de beloften die de Heer aan haar adoptieouders had gedaan, ook in haar hart gepland waren, en dat zij levenslange gemoedrust zou hebben en zou weten dat ze bij elkaar horen.

In deze wereld waar teveel ouders en kinderen van elkaar vervreemden, willen wij zeggen: 'verkondigt vrede, en tracht ijverig het hart der kinderen tot hun vaderen te wenden, en het hart der vaderen tot de kinderen' (LV 98:16). Als we dat doen, zullen we de volgende belofte van de Heer in vervulling zien gaan: 'En alleen ongerechtigheid onder hen zal ooit hun voorspoed in dit land kunnen schaden of verstoren' (2 Nephi 1:31). □

NOTEN

1. Anonieme brief, geciteerd in 'Talk of the Town', *New Yorker*, 30 augustus 1976, blz. 21–22.

2. Alston Chase, *Group Memory: A Guide to College and Student Survival in the 1980s* (1980), blz. 284.

3. *Haven in a Heartless World: The Family Besieged* (1979), blz. 123.

STEFIE FIDEL, FOTOGRAFIE; MET TOESTEMMING VAN CHURCH NEWS

President Hinckley wordt door president Rawlings begroet in de presidentswoning te Accra.

Ghana krijgt een tempel

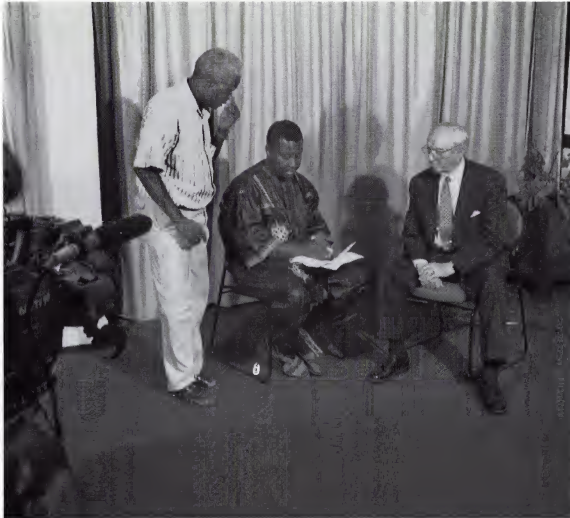
President Gordon B. Hinckley heeft op 16 februari het plan bekendgemaakt om een tempel te bouwen in Ghana. Dat zal de eerste tempel van de kerk in West-Afrika zijn. De bekendmaking van de nieuwe tempel gebeurde tijdens een ledenvergadering in Accra, hoofdstad van Ghana, de tweede plaats die president Hinckley tijdens zijn reis door Afrika aandeed.

De aankondiging door president Hinckley, de eerste president van de kerk die West-Afrika bezocht, vond plaats nadat hij de leden had uitgedaagd om zich extra in te zetten voor het begeleiden van nieuwe bekeerlingen. 'Sla uw arm om hen heen; zorg dat ze zich thuis voelen. Onderwijs hen in de leerstellingen van het koninkrijk. Sluit vriendschap met hen en help hun op iedere mogelijke manier', zei hij. 'Ik geef u de belofte dat u, als u dat zult doen, zult worden gezegend met een tempel in uw midden.'

Vroeger op die zelfde ochtend bezocht president Hinckley een voor de toekomstige tempel bestemd terrein in Accra, samen met ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen en ouderling James O. Mason van de Zeventig, president van het gebied Afrika.

Die middag zei president Hinckley, bij een openluchtvergadering met zo'n 6.700 leden op Independence Square in Accra: 'U hebt het lang zonder tempel gedaan. Vijf jaar geleden, toen ik hier was [als lid van het Eerste Presidium], probeerden we een plek te vinden om een tempel te bouwen. We vonden niets en we hebben niemand iets verteld.'

Maar de pogingen op maandag 16 februari waren vruchtbaarder. 'Vanmorgen hebben we de aankoop van een prachtig stuk grond goedgekeurd', maakte president Hinckley bekend. Het 1,5 hectare grote terrein bevindt zich in een woonwijk dichtbij een van de hoofdwegen door Accra.

President Gordon B. Hinckley maakt zich gereed voor een televisie-interview in Accra (Ghana), tijdens het tweede oponthoud van zijn historische reis door Afrika.

De eerste die het nieuws hoorde was Jerry Rawlings, de president van Ghana, die president Hinckley kort na de middag ontmoette in de presidentswoning in Accra. 'We gaan hier meer bouwen ten behoeve van onze mensen. We zullen waarschijnlijk een tempel bouwen', vertelde de kerkleider president Rawlings.

President Rawlings vertelde president Hinckley dat hij de kerk en haar doelstelling wilde ondersteunen. Wat hij zei was vooral belangrijk omdat de Ghanese regering de kerk in 1989 had gesloten, nadat ten onrechte was beweerd dat de heiligen der laatste dagen de regering tegenwerkten. De kerkgebouwen werden gesloten en door de politie bewaakt, de leden konden alleen in de beslotenheid van hun eigen woning kerkvergaderingen houden, en de buitenlandse zendingen werden het land uit gezet.

Het verbod werd op 1 december 1990 opgeheven. Bij de bespreking tussen de nationale leider van Ghana

na en president Hinckley op 16 februari 1998 werd er een dikke streep gezet onder de kwestie van 1989. 'Ik moet wat van de strijdige signalen terugnemen', zei president Rawlings.

Het zal enkele jaren duren tot de nieuwe tempel voltooid is, vertelde president Hinckley de op Independence Square verzamelde menigte. 'Wanneer hij klaar is, zult u niet meer helemaal naar Londen of helemaal naar Johannesburg hoeven reizen om de zegeningen van de Heer te ontvangen.'

President Hinckley moedigde de leden aan zich er intussen op voor te bereiden door een tempelaanbeveling te verkrijgen.

Voor Joseph W.B. Johnson is de aankondiging van de tempel het nieuws waarop hij vijftien jaar heeft gewacht. Hij is een van de pioniers van de kerk in West-Afrika. In 1964 richtte hij, na het lezen van het Boek van Mormon en andere publicaties van de kerk, een gemeente op die naar het voorbeeld van de kerk was

georganiseerd. Hij en anderen uit zijn onofficiële gemeente werden gedoopt toen de zendingen in 1978 in Ghana aankwamen.

Broeder Johnson herinnerde zich een droom die hij enkele jaren na zijn doop had gehad. In zijn droom vroegen de geesten van mensen die waren gestorven hem wat hij voor hen deed. 'Wat zou ik kunnen doen?' vroeg hij zich af, daar hij niet naar een tempel kon gaan.

'Nu kunnen we met het tempelwerk voor onze voorouders beginnen', zei hij, nadat president Hinckley de tempel had aangekondigd.

Ouderling Holland kenschetste de Ghanese heiligen als pioniers, maar wees op verschillen tussen de tegenwoordige pioniers van de kerk en die uit het verleden.

'Tijdens vele bedelingen hebben we ons verzameld. Dikwijls verlieten we ons vaderland om naar een andere plaats te gaan', zei hij. 'Dat was min of meer het geval bij iedere bedeling tot aan deze laatste en grootste van alle bedelingen.'

'En nu blijven we en groeien we en ontwikkelen we ons in ons eigen land, in onze eigen gemeenschap, in onze eigen natie en buurt en stad. En de tijden zijn zo, en de omstandigheden zijn zo, dat de president van de kerk naar ons toe kan komen. U zou onmogelijk allemaal naar Salt Lake City kunnen gaan. Onmogelijk zou één van de naties in de wereld naar Salt Lake City kunnen reizen, of de leden uit een natie.'

Maar wat is het een prachtige dag en een geweldig tijdperk, dat president Hinckley hier kan komen en u hier zegenen, en dat we kunnen blijven en onszelf stevig neerzetten en doen groeien en ons ontwikkelen, en de prachtige traditie van de heiligen der laatste dagen doorgeven aan onze kinderen en onze kleinkinderen (...) om te groeien, waar we ook zijn.' ■

Steve Fidel

Artikel met toestemming overgenomen uit Deseret News, 21 februari 1998.

BYU vertaalt en publiceert Islamitische tekst

Afdeling overheidsrelaties

Diplomaten uit tien overwegend Islamitische landen ontmoetten op 3 februari j.l. vooraanstaande vertegenwoordigers van de kerk bij een galadiner in Washington D.C., ter ere van de eerste uitgave van een vertaalde Islamitische tekst door Brigham Young University Press.

Ouderling Neal A. Maxwell van het Quorum der Twaalf Apostelen, Merrill J. Bateman, president van de Brigham Young University, en kerkliden die deel uitmaken van het Amerikaanse Congres kwamen bij elkaar om de vertaling en publicatie te vieren van *The Incoherence of the Philosophers* van Al-Ghazali, een moslim-filosoof uit de twaalfde eeuw. Deze tekst, de eerste in een reeks die door de BYU zal worden uitgegeven, vestigt de aandacht op een moslim die door velen wordt beschouwd als de grootste na Mohammed.

'We zijn er erg trots op dat de Brigham Young University zoveel doet om dit uiterst belangrijke literaire werk uit de Arabische en Islamitische wereld aan de westerse wereld te brengen', zei ambassadeur Marwan Muasher van Jordanië.

Daniel C. Peterson, hoogleraar Aziatische en Midden-Oosterse studies aan de BYU, had de leiding van het project, van de invoer van de tekst tot en met de redactie en het klaarmaken voor de pers. Dit werk is, zoals hij het noemt, 'het belangrijkste werk dat ik kon doen'. Hij voegt eraan toe: 'Deze tekst biedt grote denkers de kans om voor zichzelf te spreken.'

Ouderling Maxwell toonde zich ermeê ingelomen dat er nu kennis voor studenten en wetenschappers beschikbaar is dankzij de vertaling en publicatie door de BYU van oude Islamitische teksten. Veel daarvan waren nog niet in moderne talen beschikbaar.

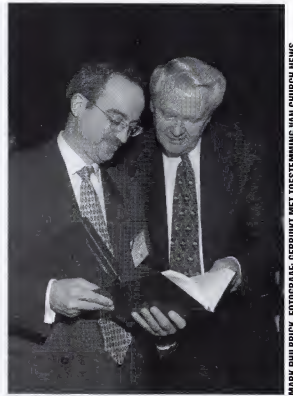
'Licht en waarheid hebben geen visum nodig om tot de wereld te komen', zei hij. 'Licht en waarheid hebben geen paspoort nodig ter identificatie. Licht en waarheid komen van God. Wij prijzen Hem en wat Hij heeft gedaan.'

Later in zijn toespraak tot de diplomaten voegde ouderling Maxwell daaraan toe: 'Waar licht is, is warmte en broederschap en zusterschap. Ik geloof dat we, als we de dingen in Gods licht zien, de dingen zien zoals ze werkelijk zijn en de dingen zien zoals ze werkelijk zullen zijn. Wanneer we weten wie wij werkelijk zijn, dan weten we wat we zullen zijn.'

Ambassadeurs en diplomaten uit Bosnië-Herzegovina, Egypte, Indonesië, Jordanië, Koeweit, Kirgizstan, Marokko, Pakistan, Sierra Leone en Turkmenistan dineerden samen met acht leden van de kerk die deel uitmaken van het Congres van de Verenigde Staten, op een avond van uitwisseling tussen culturen en tradities. Voor veel diplomaten was dit diner hun eerste contact met De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen en haar leerstellingen.

Broeder Peterson legde uit: 'Er zijn zo'n miljard moslims op de wereld, en enkele miljoenen moslims in Noord-Amerika, maar de kennis van de Islam is bij westerlingen erg beperkt. Veel van wat men in het westen over de Islam weet, is zelfs niet waar. Tot de dingen die men het hardst nodig heeft om de westerse waardering voor en het begrip van de Islam te vergroten, behoren betrouwbare, direct toegankelijke vertalingen van Islamitische teksten.'

Verwijzend naar de bekende uitspraak van de BYU, 'De wereld is onze campus', legde president Bateman uit dat de publicatie door de BYU van een reeks vertaalde Islami-

Ouderling Bateman en ambassadeur Muasher bekijken een vertaling.

MARK PHILBRICK, FOTOGRAFIE: GEBRUIKT MET TOESTEMMING VAN CHURCH NEWS

tische teksten laat zien wat een grote waarde men bij deze universiteit hecht aan internationale studies en begrip van de hele wereld. Nog acht Islamitische werken bevinden zich in verschillende fasen van vertaling en publicatie. De vertalingen, door diverse geleerden uit heel de wereld, zullen worden uitgegeven door de Brigham Young University Press en gedistribueerd door de University of Chicago Press.

'De vertaling van het werk is verhelderend, en wij voelen grote sympathie voor de kerk en de BYU, dat zij zich er zo voor hebben ingezet om over onze manier van denken te leren', zei Shahnaz Khokar uit Pakistan. 'Nu is het voor velen mogelijk te begrijpen dat onze culturen niet zoveel van elkaar verschillen.' Haar echtgenoot, ambassadeur Riaz H. Khokar, voegde daaraan toe: 'Dit is de eerste keer in de elf maanden dat ik in de Verenigde Staten ben, dat ik een dialoog over de Islam tussen het Oosten en het Westen heb gezien.'

Nadat hij schriftplaatsen uit afdeling 93 van de Leer en Verbonden had geciteerd en de heiligen der laatste dagen had geprezen om hun liefde voor studie en kennis, zei de moslim-geleerde dr. Parviz Morewedge, hoofdredacteur van de reeks Islami

Ouderling Neal A. Maxwell, ambassadeur Marwan Muasher van Jordanië, VS-senator Harry Reid en zijn vrouw Landra en ouderling Merrill J. Bateman nemen deel aan een diner ter gelegenheid van de eerste publicatie in een reeks vertalingen van islamitische teksten.

tische vertalingen: 'Er is een gegarandeerd voorbeeld dat deze organisatie [De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen], de vooruitstrevendste fakkeldrager van het christendom is.

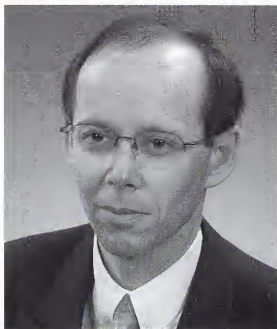
'Deze universiteit, deze kerk en deze geleerden vormen niet alleen het sieraad van het christendom en van de Amerikaanse waarden, maar ook van heel de wereld. Hun broederlijke liefde en medeleven maken hen tot de hoop op vrede en het pad naar de vrede voor onze kinderen

en kleinkinderen in de 21ste eeuw.' Ron Packard, afgevaardigde van Californië bij de Verenigde Staten, voegde daaraan toe: 'Deze reeks vertalingen maakt een nieuw gebied in de studie van de oudheid toegankelijk: de denkbeelden en meesterwerken van filosofen uit de wereld der moslims. We hebben deze enorme bron nog nooit aangeboord.' ■

Kathryn Baer

Artikel met toestemming overgenomen uit Church News, 14 februari 1998.

Nieuwe bisschop wijk Groningen

Buddy Gout

Na zes jaar de wijk Groningen met overgave en toewijding te hebben gediend is bisschop Weening in december 1997 ontheven. Hij werd opgevolgd door Buddy Gout (48), die de broeders Wilbert Job en Jerry Bletterman als raadgevers koos. Bisschop Gout heeft met zijn vrouw, Beryl, vijf kinderen. Hij heeft een eigen onderneming. Hij is geboren in Den Haag als tweede zoon van Henk en Elly Gout. Na zijn zending in Oostenrijk was hij o.a. werkzaam als president van de OOV, president ouderlingenquorum, raadgever in de bisschop, districtsprezident en hogeraadslid.

Concertagenda van het Mormoons Tabernakelkoor uit Salt Lake City

In juni van dit jaar treedt het Mormoons Tabernakelkoor uit Salt Lake City op in een aantal steden in België, Zwitserland, Italië, Spanje en Portugal. Het onderstaande schema wordt onder voorbehoud gegeven. De laatste stand van zaken geven de ringen door aan de wijken en gemeentes.

- ◆ Dinsdag 16 juni – Palais des Beaux Arts, Brussel
- ◆ Donderdag 18 juni – Victoria Hall, Genève
- ◆ Zaterdag 20 juni – Sala Agnelli – Lingotto, Turijn
- ◆ Maandag 22 juni – Accademia Santa Cecilia, Rome
- ◆ Woensdag 24 juni – Le Dôme, Marseille
- ◆ Vrijdag 26 juni – Palau de la Musica, Barcelona
- ◆ Maandag 29 juni – Auditorio Nacional, Madrid
- ◆ Woensdag 1 juli – Coliseu, Lissabon

Spijkennisse – een fijne gemeente

Vanwege het hoge ledental ontstonden eind 1994 uit de wijk Rotterdam-Zuid de wijk Rotterdam 2 en de gemeente Spijkennisse. De voorname reden om de voormalige wijk te splitsen in twee units was verdere groei. Wat de gemeente Spijkennisse betreft is dit doel zeker behaald; sinds de oprichting van de gemeente hebben meer dan vijftien mensen de weg naar de doopvont weten te vinden.

Helaas is wegens verhuizingen van een groot aantal leden per saldo het ledental nog niet vermeerderd, maar gelukkig zijn er andere mensen voor in de plaats gekomen. Het geografisch gebied van de gemeente Spijkennisse beslaat Hoogvliet, Rhoon, Poortugaal en omstreken en verschillende eilanden waaronder Voorne-Putten waarop de plaats Spijkennisse te vinden is. Thans wordt er nog vergaderd in het kerkgebouw in Rotterdam-Zuid, maar de leden hopen dat zij voor de eeuwwisseling een nieuw kerkgebouw in Spijkennisse hebben. Onderhandelingen met het stadsbestuur hierover zijn in volle gang.

De gemeente Spijkennisse kan in vele opzichten jong genoemd wor-

den. De eerste en huidige gemeente-president, president Martin A. Broekzitter, telde slechts 26 jaar toen hij president van de nieuwe gemeente werd. Met slechts weinig ervaring maar met een rotsvast vertrouwen in zijn hemelse Vader aanvaardde hij deze roeping. De gemeentepresident voelt zich gezegend voor de gelegenheid om de leden door middel van persoonlijke gesprekken beter te leren kennen. Ook is hij zeer dankbaar voor de jeugd.

De jongemannen en jongevrouwen hieven zich in de gemeente Spijkennisse niet te vervelen en doen dit dan ook geenszins. Ze nemen actief deel aan de voor hen bestemde programma's; ze hebben wekelijks activiteiten, zowel door hun president(e) als door de zondagschoolleerkracht georganiseerd en maandelijks worden ze geestelijk opgebouwd tijdens speciaal voor hen georganiseerde haardvuuravonden.

Daarnaast staan de 14- tot 18-jarigen elke schooldag voor dag en dauw op om seminarie te volgen. Aanvankelijk werd het seminarie door twee niet-leden bezocht maar

inmiddels zijn deze twee seminariekanaries ook lid van de kerk geworden.

Kenmerkend voor de gemeente Spijkennisse is een hechte band tussen alle leeftijdsgroepen. Gedurende het overlijdensproces van een oudere broeder (die na een wonderbaarlijk en onverwacht bekeringsproces het jaar daarvoor was gedoopt) stond er altijd wel iemand tezamen met zijn vrouw aan zijn bed. Bijna dagelijks werd hij bezocht door jongemannen en/of jongevrouwen. Het was ontroerend om te zien dat stoere, eigenwijze jongelui toch zoveel liefde en troost konden bieden. De jeugd van tegenwoordig, geweldig!

Momenteel vervullen twee jonge alleenstaanden een zending, respectievelijk in Amerika en Engeland en zijn er zes pas teruggekeerde zendelingen in de gemeente actief. De zendingsspirit is dan ook hoog. De leden houden zich niet alleen bezig met zendingswerk op zich. Vanuit het besef dat pr-inspanningen kunnen resulteren in de mogelijkheid tot zendingswerk en om een positieve naamsbekendheid van de kerk te bewerkstelligen, wordt er ook heel

De Jongevrouwen met hun leiders.

De Melchizedekse priesterschap.

wat ondernomen op pr-gebied. Bezoeke aan geestelijke leiders uit andere geloofsgemeenschappen, deelname aan braderieën en dergelijke, het geven van interviews voor kranten en het regelmatig organiseren van gastdiensten zijn een greep uit de inspanningen op dit terrein.

Een belangrijk doel van het ZHV-presidium voor 1998 is het geven van persoonlijke aandacht aan de zusters, zowel de zusters binnen de kerk als erbuiten. De huiselijk-levendagen van de ZHV leveren hier toe een belangrijke bijdrage. Een van de projecten waar de zusters aan werken is het maken van een wandkleed voor een 'Blijf van me lijf'-huis. Met het oog op een eigen kerkgebouw wordt er ook druk geborduurd aan een avondmaalskleed. Door met elkaar op een gezellige manier bezig te zijn wordt de eenheid en liefde onder de zusters versterkt.

In de wandelgangen kun je de vaak bebezigde kreet horen: 'Wat een fijne gemeente'. Het is fijn om met elkaar de vreugde van het evangelie te ervaren en anderen hiervan deelgenoot te maken. Dit is dan ook het streven van de gemeente Spijkenisse. ■

Martin Broekzitter

De tabernakel van Hawaii: een 'geestelijk toevluchtsoord' opnieuw ingewijd

Ouderling David E. Sorensen van de Zeventig, president van het gebied Noord-Amerika West, heeft op 18 januari 1998 de verbouwde tabernakel van de ring Honolulu (Hawaii) opnieuw ingewijd. Hij noemde de tabernakel 'een heilig gebouw voor veel mannen en vrouwen in de strijdkrachten, voor wie het in de loop van de jaren een geestelijk toevluchtsoord is geweest'.

In het oorspronkelijke inwijdingsgebed, dat na voltooiing van de tabernakel in 1941 werd uitgesproken, zegende ouderling David O. McKay, destijds lid van het Quorum der Twaalf Apostelen, de tabernakel dat deze op geen enkele wijze door oorlogsgeweld zou worden geschaad. 'Overal in de buurt vonden toen veel bombardementen plaats, en de tabernakel is sterk verlicht', zei ouderling Sorensen. 'Het was destijds op één na de hoogste toren in Honolulu. Maar het gebouw werd nooit gebombardeerd, of op wat voor manier ook maar beschadigd.'

THOMAS E. DANIELS, FOTOGRAF

De historische tabernakel van de ring Honolulu (Hawaii), die onlangs is verbouwd.

Voordat de tabernakel opnieuw werd ingewijd, lieten honderden mensen zich door ring- en voltijdzendingen rondleiden tijdens een voor iedereen toegankelijk open huis. Ongeveer duizend mensen woonden de herinwijdingsceremonie bij. Bij de verbouwing van het gebouw, dat een vloeroppervlak van 4500 vierkante meter heeft, werd de tuinaanleg verfraaid, air-conditioning geïnstalleerd en het centrum voor familiegeschiedenis in de tabernakel uitgebreid en gemoderniseerd. Dit laatste wordt geleid door ouderling Adney Y. Komatsu, een emeritus algemeen autoriteit, en zijn vrouw, Judy. ■

Gemeente Spijkenisse

De zustershulpvereniging.

Gemeente Spijkenisse

De jongemannen en de gemeentepresident (derde van rechts).

Rita Schooltink ontwikkelde haar talenten in kerkroepingen

Frans Heijdemann

Rita Schooltink achter het keyboard.

Op elke verdieping trof ik een instrument aan: een keyboard in de huiskamer, een klarinet in een tienerkamer en een compleet drumstel op zolder. Duidelijk een huis waar wordt gemuseerd. Je ziet zoiets nog wel eens bij gezinnen waar het muziek maken uit een lange familie-traditie voortkomt, maar bij de Hengelse familie Schooltink liep het anders. Want moeder en dochters zijn pas de laatste jaren lessen gaan nemen, hoewel de moeder, Rita Schooltink, al jaren in allerlei roepingen met muziek bezig was geweest.

Die belangstelling was er altijd al. Als kind probeerde ze wat op een harmonium te spelen en eens op een blokfluit, maar zonder lessen kwam ze toch niet ver. In 1966 lieten haar ouders zich dopen, nadat de zendingen bij hen aan de deur waren geweest en ze in het evangelie hadden onderwezen. 'Ik werd altijd naar bed gestuurd als de zendingen kwamen', vertelt Rita. 'Pas na de doop van mijn ouders hebben de zendingen mij ook onderwezen. De gemeente Hengelo, waar we toen kwamen, was nog heel klein. Al

voor mijn doop, op 13 mei 1966, werd me gevraagd om in de kerk te dirigeren. Ik kreeg een zangboek en een blaadje met schema's voor de driekwartsmaat, vierkwartsmaat, enzovoort; zo moest ik het maar proberen.'

In oktober 1971 ontmoette ze Jan Schooltink, die in Nederland op zending was geweest nadat hij, enkele jaren eerder, van Nederland naar Nieuw-Zeeland was gëmigreerd en daar het evangelie had aangenomen. Hij bleef een paar maanden in Hengelo omdat hij problemen met zijn visum had: nu hij twee jaar weg was geweest uit Nieuw-Zeeland mocht hij niet zonder terugkomen. Ze trouwden in maart 1972 in de Zwitserse tempel. 'Ik was nog niet eens als zendeling ontheven,' vertelt Jan Schooltink, 'want dat moest mijn ringpresident in Nieuw-Zeeland doen, maar daar kon ik nog niet naar toe. Tien dagen na ons huwelijk vertrokken we met 'z' tweeën naar Nieuw-Zeeland, en toen ben ik als-nog ontheven.'

Ze gingen in Auckland wonen, de grootste stad van Nieuw-Zeeland, met ongeveer een miljoen inwoners. In de twintig jaar dat ze daar woonden, hebben ze ook de enorme groei van de kerk daar meegemaakt. 'Toen ik werd gedoopt, was juist de eerste Nieuw-Zeelandse ring gesplitst', zegt broeder Schooltink. 'Bij ons vertrek, drie jaar geleden, waren er alleen al in Auckland twaalf ringen.'

Toen men in haar nieuwe wijk hoorde dat zuster Schooltink de maat kon slaan, werd haar gevraagd om in de ZHV te dirigeren. Later dirigerde ze ook in de avondmaalsdienst en werd ze muzikleider in het jeugdwerk. 'Met zo'n 40 tot 50 kinderen toch wel heel wat anders dan hier!', vindt zuster Schooltink. In 1977 ging het gezin voor twee jaar naar Nederland, daarna vertrokken ze 'voorgoed'

naar Nieuw-Zeeland. Daar werd de derde dochter, Jennifer geboren. Alleen de middelste, Mary Ann, is in Nederland geboren; de oudste, Emily, in Nieuw-Zeeland.

Terug in Auckland kreeg Rita Schooltink nieuwe taken in de muziek. Ze ging de zangoefening in de zondagsschool leiden, dirigeerde het wijkkoor en deed als koorlid mee met bijzondere evenementen. Nog steeds had ze geen muziekles gehad, maar, zoals president Harold B. Lee al heeft gezegd: 'Wie de Heer roept, maakt de Heer ook geschikt.'

Nu woont het gezin sinds 1995 weer in Hengelo. Waarom zijn ze opnieuw naar Nederland teruggekomen? Jan Schooltink geeft een kort antwoord: 'Inspiratie.' Hij vertelt dat het een moeilijke beslissing was, want ze hadden in Nieuw-Zeeland een goed lopend bedrijf, hun dochters waren er opgegroeid en spraken veel beter Engels dan Nederlands, en in Nederland zouden ze van voren af aan moeten beginnen. 'Maar de Heilige Geest zei ons dat we naar Nederland moesten gaan', zegt broeder Schooltink.

Zijn echtgenote werd in Hengelo geroepen als dirigente van het gemeentekoor, en laat zich af en toe horen als zangeres - ze is bescheiden over haar zangtalent, maar heeft een mooie, heldere sopraanstem. Hun oudste dochter, Emily, ging intussen op zending, naar Temple Square. 'Ze heeft het daar heel druk, maar vindt het geweldig fijn!', weten haar ouders. Mary Ann volgt klarinetlessen en studeert inmiddels voor haar B-diploma, terwijl Jennifer slagwerk is gaan spelen.

In Hengelo kwam Rita Schooltink natuurlijk in contact met Jan Lingen, die daar organist is. Hij componeert regelmatig muziek voor allerlei instrumenten; vorig jaar benaderde hij Rita met de vraag of ze een tekst kon schrijven bij een melodie die hij had

Jennifer Schooltink (drums) en Mary Ann Schooltink (klarinet).

gemaakt. Dat werd 'He Will Lead Us'. Beiden waren tevreden over het resultaat, en ze besloten het ook eens andersom te doen: Rita zou een nieuwe tekst schrijven, Jan Lingen zou die op muziek zetten. 'Maar toen ik de woorden bedacht, kreeg ik gelijk een melodie daarbij in mijn hoofd. Ik heb die opgeschreven, en Jan [Lingen] heeft daar een begeleiding bij gemaakt. Binnen een maand had ik vier nieuwe liederen geschreven, dat wil zeggen, de tekst en de melodie.' Alle liederen gaan over het evangelie; er zijn ook kerstliederen bij. Na die eerste serie liederen kon zuster Schooltink door ziekte een aantal maanden niet veel doen, maar intussen werkt ze weer aan

nieuwe liederen. Er is één lied bij op Nederlandse tekst: 'Onze Heiland, Heer en Zaligmaker'. De andere zijn in het Engels – dat gaat haar toch gemakkelijker af na zoveel jaren steeds in het Engels over het evangelie te hebben gesproken. 'En je hebt minder woorden nodig om even veel te zeggen', vindt ze.

Na mijn bezoek aan de familie Schooltink moest ik aan de gelijkenis van de talenten denken (zie Matteüs 25:14-30). Zij die in dienst van de Heer hun talenten goed gebruikten, ontvingen nog meer talenten erbij. Als we om ons heen kijken, zien we hoe dat in werkelijkheid gebeurt. ■

Frans Heijdemann

auteur van de Nederlandse vertaling van de Nag Hammadi-geschriften.

Zijn bijdrage op deze dag bestond uit achtergrondinformatie over verkeerde ideeën en gedachten in de vroegere (klassieke en middeleeuwse) samenleving omtrent de rol van de vrouw. Gelukkig kunnen wij in het licht van het evangelie deze rollen ten dage veel beter begrijpen. Na de pauze was er gelegenheid tot discussie en het stellen van vragen waarvan door vele aanwezigen gebruik werd gemaakt. Om 12.00 uur werd er een lunch geserveerd voor de aanwezigen en had men volop de gelegenheid om met elkaar kennis te maken.

Vervolgens was het de beurt aan drs. Ingrid Sherlock die oude Semitische talen heeft gestudeerd aan de Universiteit van Jeruzalem waar zij tegelijkertijd een studie assyriologie volgde. Haar onderwerp was 'de tien verloren stammen in de Hebreeuwse en vroegchristelijke literatuur' waarbij zij in het bijzonder inging op de geschriften van een zekere El-dad de Daniet, waarin deze persoon verhaalde over vier verloren stammen (Dan, Naftali, Gad en Aser). Na de pauze gaf prof. dr. Marcus von Wellnitz een uiteenzetting over christusmythen en ideeën over het plan van zaligheid in het oude Egypte. Hij studeerde o.a. aan de BYU (Provo) en is momenteel docent geschiedenis aan de University of Maryland. Prof. von Wellnitz publiceerde o.a. *The Catholic Liturgy and the Mormon Temple* en *Christ and the Patriarchs*. Zijn boeiend verhaal werd afgesloten met een serie dia's van Egyptische tempels waarbij de gelijkenis met de Israëlitische tempels opvallend was. Ook kregen de aanwezigen achtergrondinformatie over de symbolen en hiërogliefen die door het Egyptische volk werden gebruikt. Deze interessante bijeenkomst, die vele indrukken had opgeleverd, is voor herhaling vatbaar. ■

Michael Stekinger

Studiedag in Arnhem

Op zaterdag 7 februari 1998 vond er een studiedag plaats in het kerkegebouw aan de Cannenburglaan 4 te Arnhem. Deze studiedag had tot doel om achtergrondinformatie te geven bij oud- en nieuwtestamentische studies. Van heinde en ver waren 47 belangstellenden naar deze bijeenkomst gekomen waarvoor zij zich vooraf schriftelijk of

telefonisch hadden aangemeld. Na een welkom en inleiding door broeder R. Taselaar, was eerst de beurt aan drs. Jacob Slavenburg, een cultuur-historicus die een aantal boeken heeft geschreven over Gnostiek, de ontwikkeling van het christendom en niet-canonieke, vroegchristelijke bronnen. Hij publiceerde o.a. 'Valsheid in geschrifte' en is mede-

DE KINDERSTER

VOOR DE KINDEREN VAN DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN • JUNI 1998

WAAR ONZE PROFETEN GEDOOPT ZIJN

William Hartley;
bijgewerkt door **Rebecca Todd**

Jezus Christus ging naar Johannes de Doper en liet zich dopen in de rivier de Jordaan. Er bestonden toen geen doopvonten binnenshuis. Tegenwoordig worden de mensen ook nog wel eens gedoopt in een rivier, meer, oceaan, reservoir, zwembad of een andere plek met genoeg water om iemand helemaal onder te dompelen. Geloof het of niet: van alle presidenten van onze kerk is alleen president Hinckley in een doopvont in een gebouw gedoopt!

Joseph Smith liet zich op 15 mei 1829 op aanwijzing van Johannes de Doper door Oliver Cowdery in de rivier de Susquehanna dopen, nadat hij eerst Oliver had gedoopt.

Brigham Young liet zich op 14 april 1832 in de vijver bij zijn eigen molen dichtbij Mendon (New York) dopen.

John Taylor liet zich op 9 mei 1836 in de Black Creek, een riviertje in Georgetown in de staat Ontario (Canada) dopen.

Wilford Woodruff liet zich op 31 december 1833 bij Richland (New York) dopen in een rivier die voor een deel bevroren was.

Lorenzo Snow liet zich op 19 juni 1836 dopen in de rivier de Chagrin, die door Kirtland (Ohio) loopt.

Joseph F. Smith liet zich op 21 mei 1852 dopen in de City Creek, een stroompje dat nu langs het hoofdkantoor van de kerk in Salt Lake City loopt.

Heber J. Grant liet zich op 2 juni 1864 dopen in de achterbak van een huifkar die als doopvont achter de school van Brigham Young in Salt Lake City was neergezet.

George Albert Smith liet zich op 6 juni 1878 in de City Creek in Salt Lake City dopen.

David O. McKay liet zich op 8 september 1881 in de Spring Creek in Huntsville (Utah) dopen.

Joseph Fielding Smith liet zich op 19 juli 1884 in Salt Lake City door zijn vader dopen, maar er staat nergens vermeld waar dat is gebeurd. Omdat het een hete zomerdag was, werd hij waarschijnlijk buiten gedoopt, in de City Creek.

Harold B. Lee liet zich op 9 juni 1907 in de Bybee Pond, een vijver in de buurt van Clifton (Idaho) dopen.

Spencer W. Kimball liet zich op 28 maart 1903 in Thatcher (Arizona) dopen in de tobbe waarin de geslachte varkens gevuld werden, welke tobbe tevens dienst deed als badkuip van het gezin. Zijn vader stond naast de tobbe en sommige

JOSEPH SMITH

BRIGHAM YOUNG

JOHN TAYLOR

WILFORD WOODRUFF

LORENZO SNOW

JOSEPH F. SMITH

HEBER J. GRANT

GEORGE ALBERT SMITH

DAVID O. MCKAY

JOSEPH FIELDING SMITH

HAROLD B. LEE

SPENCER W. KIMBALL

EZRA TAFT BENSON

HOWARD W. HUNTER

GORDON B. HINCKLEY

mensen waren van mening dat dat niet de juiste manier van dopen was. Om er zeker van te zijn dat Spencers doop geldig was, liet hij zich op twaalfjarige leeftijd opnieuw dopen in het Union-kanaal, één huizenblok van zijn woonhuis vandaan.

Ezra Taft Benson liet zich op 4 augustus 1907 in de rivier de Logan vlakbij zijn woning in Whitney (Idaho) dopen.

Howard W. Hunter moest lang wachten op toestemming van zijn vader om zich te laten dopen. Dit vond uiteindelijk plaats op 4 april 1920 [hij was toen twaalf jaar] in het Natatorium, een groot overdekt zwembad, in Boise (Idaho).

Onze huidige profeet, Gordon B. Hinckley liet zich op 28 april 1919 in het doopvont van een kerkgebouw in Salt Lake City dopen.

Van de vijftien presidenten van de herstelde kerk lieten er twee zich dopen in een grote rivier, zes in een klein riviertje, één in een doopvont buiten, één in een doopvont binnen, één in een zwembad, één in een kanaal en één in een tobbe en daarna in een kanaal.

Hoewel zij zich op verschillende plaatsen lieten dopen, deden alle profeten dezelfde belofte die wij bij onze doop doen: dat wij Christus zullen volgen. Onze vijftien presidenten hebben deze belofte allemaal gehouden; zij hebben de Heiland gevolgd en werden uiteindelijk geroepen om bijzondere getuigen van Hem te zijn. □

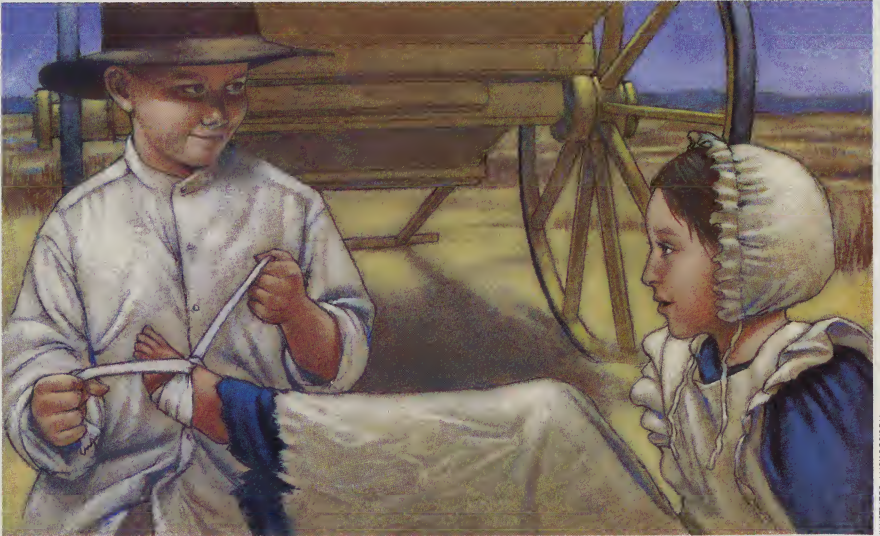
Bloeien als

Denise Page

(Naar het persoonlijke verslag van Richard Isaac Mills Sr.)

Daniël duwde de handkar met al zijn kracht. Zijn armen en benen trilden van inspanning. Hij zag het zweet van Janes gezicht stromen, terwijl zij naast hem duwde en hun ouders trokken zo hard mogelijk aan de kar. Hij zag de mond van zijn moeder bewegen en haar ogen dichtgaan en hij wist dat zij om kracht bad.

De laatste paar weken waren erg moeilijk geweest. Er was bijna geen voedsel meer. Er was voor iedereen in de handkargroep nog maar 230 gram meel per persoon. Ze hadden al dagen geen vlees meer gehad. Toch vond Daniël het hongergevoel niet zo erg als de zwakte. En nu hadden ze dit deel van de route bereikt. Het droge, mulle zand maakte het trekken van de wagens moeilijk

ILLUSTRACE: MARK ROBSON

een narcis

en ze waren bijna aan het eind van hun krachten.

Daniëls vader liet het handvat zakken en zei: 'Laten we een paar minuten rusten'.

Jane zakte aan Daniëls voeten in elkaar. Hij ging bij haar zitten en nam heel voorzichtig één van haar voeten in zijn hand. Hij scheurde weer een dunne strook stof van de onderkant van zijn blouse af en wikkelde die zo goed mogelijk om haar voet.

Haar schoenen waren al weken geleden versleten. In het begin had ze geprobeerd in de zacht stoffige sporen van de wagenwielen te lopen. Maar haar voeten gingen zo veel pijn doen dat ze vaak moest kruipen of door Daniël op zijn rug gedragen worden. Als ze moest staan, bloedden haar voeten. 'Vertel me nog eens over de Salt Lake Valley', zei ze.

Daniël zuchtte. Ze had tenminste niet gevraagd hoe ver het nog was. 'De zendelingen zeiden dat er al een begin gemaakt is met de bouw van een prachtige stad. Er zijn al duizenden mensen in de vallei aangekomen en ze zijn met de bouw van een tempel begonnen.'

'Gaan we in de stad wonen?' vroeg ze toen.

'De zendelingen zeiden dat sommigen daar blijven, maar dat Brigham Young ook gezinnen roept om op andere plaatsen dorpen en zittingen te bouwen.'

'Hoe ziet het er daar uit? Is het mooi?'

Daniël scheurde nog een strook van zijn blouse af

om haar andere voet te verbinden. Hij vroeg zich af of ze haar bloementuin miste.

'Nou, de zendelingen zeiden dat het een stuk land was dat niemand anders wilde hebben. Dat is de reden dat de heiligen hopen dat ze daar zonder vervolging God kunnen eren en Zion

opbouwen. En wij gaan het mooi maken. Tenslotte staat er in de Schriften dat de woestijn zal "bloeien als een narcis" (zie Jesaja 35:1).

Jane glimlachte tevreden. Daniël leunde tegen de kar. Hij wist dat Jane had gewacht op de woorden 'bloeien als een narcis'. Op de één of andere manier troostte dat haar. De tranen sprongen hem in de ogen, terwijl hij naar haar keek. Haar kleren waren versleten en haar voeten zaten vol blaren en kloven, maar ze klaagde nooit. Ze had een sterk getuigenis van God. Hij wilde dat hij zich zo voelde.

In het begin wel. Maar de laatste tijd, met zoveel dat misgaat, begon hij te twijfelen. Waarom hielp God hun niet? Waarom was de tocht zo moeilijk? Wilde hij eigenlijk wel in dat nieuwe land wonen — een woestijn nog wel?

Daniël keek om zich heen. Geen handkar in beweging. De meesten van de groep deden hetzelfde als zijn uitrusten. Zijn ouders kwamen naar hem en Jane toe. Zijn vader nam zijn hoed af en boog zijn hoofd in gebed. 'Geliefde Vader', smeekte hij, 'U ziet onze toestand en

kent onze noden. Wij bidden U ons te zegenen zodat wij in leven mogen blijven om U te dienen en uw koninkrijk op te bouwen . . . ’

‘Pa, kijk!’ fluisterde Daniël zodra het gebed voorbij was. Er kwam een grote stofwolk in hun richting.

‘Is het een op hol geslagen kudde bizons?’ vroeg Jane.

Iedereen keek nu ingespannen naar de steeds groter wordende stofwolk.

‘Ik denk dat het indianen zijn, pa’, fluisterde Daniël. Jane kwam dichterbij en legde haar hand in de zijne.

De indianen stopten een klein eindje van de vermoede groep vandaan. De zon glinsterde op het zand en je kon de hitte zowel zien als voelen. Eén indiaan steeg van zijn paard af

en kwam naar de handkarren toe. Daniël drukte zijn zus beschermend tegen zich aan. Hij hoorde zijn moeder gespannen ademen.

De indiaan ging naar vader toe en staarde hem een

poosje aan. Zonder zijn ogen van pa af te halen, pakte hij de kar vast en begon te trekken. Hij bewoog langzaam onder luid krakend protest. Toen stegen de andere indianen ook af en trokken de handkarren door het zand. Hun ernstige gezicht vertoonde soms een glimlach, alsof ze plezier hadden. De handkargroep juichte.

Tegen de avond waren de handkarren weer op stevige grond. De pioniers begonnen het weinige eten dat ze hadden gereed te maken en wilden het met de indianen delen. Die

haalden daarop vers bizonvlees van twee pony's. Toen Daniël één van de indianen hielp met het afladen van het vlees, zag hij een paar mocassins aan het zadel hangen. Als Jane die eens kon krijgen voor haar voeten!

Misschien kon hij er iets voor ruilen. Gedurende de hele maaltijd proefde hij het geroosterde vlees bijna niet omdat hij steeds aan de mocassins moest denken. Het enige wat hij had, was een gebroken zakmes. Hij haalde het uit zijn zak en keek ernaar. Er was niet veel van het lemmet over. Nee, hij kon zijn nieuwe indianenvriend niet vragen om ze daarvoor te ruilen. Het was geen eerlijke ruil. Hij stopte het mes weer weg.

Het was alweer vroeg ochtend. De indianen bleven voor het ontbijt; daarna maakten zij en de heiligen zich klaar om ieder hun eigen weg te vervolgen.

Moeder zette haar spiegel tegen het wagenwiel. Daniël nam de kam van haar aan en begon zijn haar te kammen. Hij was al lang opgehouden met mopperen dat hij dat elke ochtend moest doen. Zelfs al vond hij het onzinnig om in deze omstandigheden zijn haar te kammen, wist hij dat het belangrijk was voor zijn moeder.

Naast hem in de spiegel verscheen het verbaasde gezicht van zijn indianenvriend. De indiaan bestudeerde hem van voren en van achteren. Hij wees naar de spiegel en dan naar zichzelf. Daniël knikte. 'Moeder, ik geloof dat hij de spiegel graag wil hebben.'

Moeder keek op van het kampvuur. 'Na alles wat hij voor ons heeft gedaan, mag hij hem best hebben, als hij dat wil.'

Daniël nam de spiegel van het wiel en legde hem in de handen van de indiaan. Binnen een paar minuten was de man terug met zijn paard. Hij legde de teugels in Daniël's hand. Daniël begreep dat de Indiaan zijn paard voor de spiegel wilde ruilen. Daniël glimlachte vriendelijk naar zijn vriend, schudde zijn hoofd en gaf de

teugels terug. De indiaan trok een lang geweer onder de zadeldeken vandaan en bood hem die aan. Weer schudde Daniël zijn hoofd. Zijn vriend steeg op zijn paard, keek nog even naar hem en verdween toen in een stofwolk.

Daniël zuchtte. Hij had om de mocassins willen vragen, maar hij wist niet of het eerlijk was om nog om iets te vragen, nadat ze al zo veel gekregen hadden.

De volgende morgen werd hij plotseling door zijn zus wakker gemaakt. 'Daniël, kom gauw! Kijk eens waarmee onze hemelse Vader me gezegend heeft.'

Daar op het beddengoed lagen de prachtige mocassins. Daniël deed ze zachtjes aan haar voeten. De indianen hadden hun door het zand heen geholpen, eten gegeven en nu had zijn vriend nog schoeisel voor Jane achtergelaten. In zijn hoofd en in zijn hart bloeide de gedachte: onze hemelse Vader beantwoordt gebeden! □

‘VERTROUW OP DE HERE’

Sydney Reynolds

‘Vertrouw op de Here met uw ganse hart en steun op uw eigen inzicht niet. Ken Hem in al uw wegen, dan zal Hij uw paden recht maken.’ (Spreuken 3:5-6)

Als wij op iemand vertrouwen, geloven we in hem of haar. We weten zeker dat die persoon zal doen wat hij of zij belooft. Er is iemand op wie wij altijd kunnen vertrouwen. Wij kunnen altijd op de Heer vertrouwen.

Veel mannen en vrouwen in de Schriften kregen met moeilijke keuzen of ongewone omstandigheden te maken. Vaak hadden zij hulp nodig om te weten wat zij moesten doen. Zij werden in hun leven gezegend omdat zij op de Here vertrouwden en Hem gehoorzaamden.

In het Oude Testament pakten Jozefs broers hem zijn mooie mantel af en verkochten hem aan slavenhandelaars die naar Egypte gingen (zie Genesis 37). Zou jij weten wat je moest doen als je bij je familie werd weggehaald, zoals Jozef?

Toen de dienstknecht van Abraham bad om de juiste vrouw voor Isaak te vinden, stuurde de Heer Rebekka naar een put waar die dienstknecht haar zou zien (zie Genesis 24). Zou jij weten wat je moest doen als jou gevraagd werd om met een man te trouwen die je nog nooit had gezien?

Zou je weten wat je moest doen als je werd opgedragen eten en drinken te gebruiken dat je volgens het woord van wijsheid niet gebruiken mag? Dat overkwam Daniël en zijn vrienden (zie Daniël 1).

Als deze mensen problemen hadden, wisten ze dat ze op de Here konden vertrouwen. Zij wisten dat Hij hun paden recht zou maken (zie Spreuken 3:5-6).

Jozef vertrouwde zelfs op de Here toen hij erg in verleiding werd gebracht. Later maakte de farao hem regeerder over heel Egypte (zie Genesis 39-41). Rebekka vertrouwde op de Here en trouwde met Isaak, de zoon van Abraham, omdat ze wist dat Abraham en Isaak God liefhadden en dienden. Ze werd moeder in Gods verbondsvolk (zie Genesis 24; 25:20-23; 35:9-12). Daniël vertrouwde op de Heer en gehoor-

zaamde zijn raad om alleen dingen te eten en drinken die niet schadelijk zijn. Hij werd wijs en werd tot bestuurder in Babylon benoemd (zie Daniël 1; 2:48).

Als wij op de Here vertrouwen, kan Hij onze paden recht maken. Onze Vader in de hemel houdt net zo veel van ons als van Jozef, Rebekka en Daniël. Als wij steeds de geboden onderhouden, bidden en onze hemelse Vader om leiding vragen bij de keuzen die we moeten maken, zal Hij ons altijd helpen.

INSTRUCTIES

Maak de tekening af door de stippen met elkaar te verbinden, beginnend bij de 1. Je vindt dan een geweldige heldin die erop vertrouwde dat de Heer haar paden recht zou maken.

IDEEËN VOOR DE PARTICIPATIEPERIODE

1. Nodig een paar volwassen leden uit om in het kort de volgende verhalen op een voor de kinderen geschikt niveau te vertellen: Nefhi (1 Nephi 3-4), Rebekka (Genesis 24; 25:20-23; 35:9-12), Ruth (Ruth 1-4), Jozef in Egypte (Genesis 37-41), en Daniël (Daniël 1; 2:48). Zorg zo mogelijk voor platen uit de mediatheek of de Evangelieplaten. Maak de kinderen duidelijk dat wij net zoals mannen en vrouwen in de Schriften kunnen zijn als wij op de Heer vertrouwen.

Schrijf Spreuken 3:5-6 op een stukje papier en verstop het voordat de kinderen binnenkomen. Vertel de kinderen dat er een heel belangrijke tekst is die zij moeten kennen; hij staat op een stukje papier ergens in het lokaal en zij kunnen het alleen vinden als zij op hun stoel blijven zitten en u vragen stellen die u met 'ja' of 'nee' kunt beantwoorden. (Bijvoorbeeld: 'Is het hoger dan uw hoofd?' 'Is het onder een stoel?') Lees het met ze als ze het 'gevonden' hebben en bespreek hoe wij in ons leven vaak iemand nodig hebben die ons leiding kan geven. Geef uw getuigenis dat onze hemelse Vader onze paden recht kan maken, als wij op Hem vertrouwen. Zing 'Zoek de Heer' (Kinderliedjes, blz. 67; De Ster, maart 1996) of 'Geloof' (Kinderliedjes, blz. 50, De Ster, september 1995). □

Genesis 24

‘Hij zal uw paden recht maken’

Paren

S. M. Smith

Onze hemelse Vader leerde ons in bepaalde bijbelverhalen enkele beginselen die Hij in gelijksoortige verhalen in het Boek van Mormon ook heeft behandeld. Lees elk van de volgende vragen en kijk of je weet over wie elk verhaal gaat. Controleer je antwoorden met de tekstverwijzingen. Bepaal zelf of samen tijdens een gezinsavond

welke beginselen je van deze 'paren' kunt leren en waarom deze beginselen belangrijk zijn.

1. Wie werd door de hoofdbestuurders ter dood veroordeeld omdat hij zijn getuigenis gaf en zei dat ze zich moesten bekeren?

Bijbel

(Zie Handelingen 7:51-60.)

Boek van Mormon

(Zie Mosiah 17:15-20.)

2. Wie kreeg bezoek van de Heer of van zijn engel en de opdracht om op te houden met het vervolgen van de kerk?

Bijbel

(Zie Handelingen 9:1-5.)

Boek van Mormon

(Zie Mosiah 27:8, 11-17.)

3. Wie vroegen aan Jezus om op de aarde te mogen blijven zonder de dood te smaken?

Bijbel

(Zie Johannes 21:21-23; Leer en Verbonden 7:1-6.)

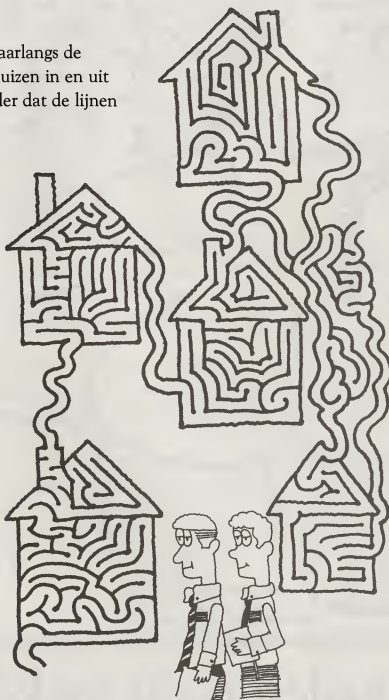
Boek van Mormon

(Zie 3 Nephi 28:6-9.)

Zendelingendoelhof

Ben Alvord

Zoek de weg waarlangs de zendingen alle huizen in en uit kunnen gaan zonder dat de lijnen elkaar kruisen.

BORDUUR EEN MERKLAP

Julie Wardell

De pioniersvrouwen en meisjes die de vlakten van de westelijke Amerikaanse staten overstaken, brachten hun kennis van huishoudkundige vaardigheden en creativiteit met zich mee. Velen van hen waren bekeerlingen uit Groot-Brittannië, Scandinavië en het vasteland van Europa. Eén van de vaardigheden die zij bij zich droegen was die van traditioneel naaldwerk.

Met naald en draad leren omgaan

om een uniek ontwerp op een klein stukje stof te borduren maakte vaak deel uit van de opvoeding van jonge meisjes. Zo leerden de moeders, grootmoeders en leraressen de kunst van het borduren aan de meisjes. Terwijl de meisjes verschillende steken leerden, leerden ze ook getallen en letters door ze te borduren en op te noemen. Deze creatieve borduurwerken werden merklappen genoemd.

De borduursters naaiden vaak een lievelingsgezegde, een citaat, gedichtje of tekst op hun merklap. Sommige merklappen werden versierd met plaatjes van vogels, dieren, bomen, vruchten, bloemen, tempels, scholen of huizen. De bijenkorf en de afbeeldingen van presidenten van de kerk en andere leiders waren geliefde pioniersontwerpen.

Na het kiezen van een ontwerp tekende de borduurster

dat met een pen of potlood op de stof. Dan begon ze te borduren, vaak met kruissteekjes, maar ook met stiksteekjes, steelsteekjes, platsteekjes en kettingsteekjes. Vaak zette de borduurster haar naam, leeftijd en de datum waarop de merklap af gekomen was erop.

Nu ontdekken veel mensen dat het creatieve werk van hun voorouders een leuk tijdverdrif is. Misschien wil jij dat ook ontdekken en zelf een merklap maken.

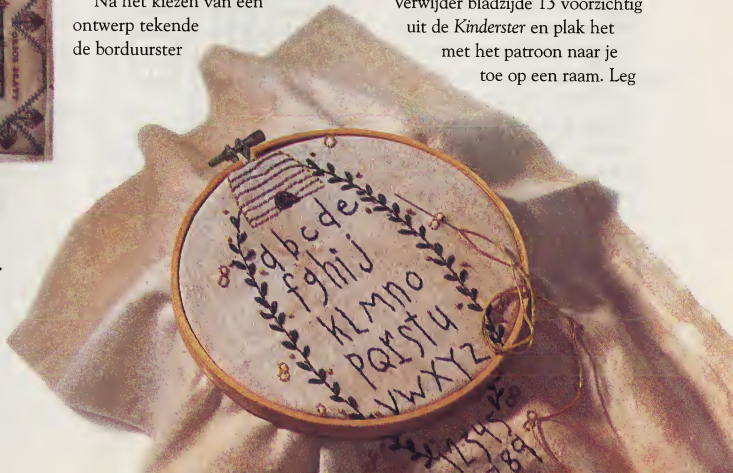
INSTRUCTIES

Om de hier afgebeelde merklap te maken heb je afplakband nodig, een stuk mousseline [grove katoen] van 20 cm x 30 cm of groter, een donker potlood, een borduurring, een tapisserienaald, een schaar en donkerblauw borduurgaren.

Verwijder bladzijde 13 voorzichtig uit de *Kinderster* en plak het met het patroon naar je toe op een raam. Leg

Ann Eckford, een meisje uit Engeland, borduurde deze merklap van de tempel te Nauvoo tussen 1846 en 1849.

ergens in kleine letters op je merklap schrijven.

Waar begin je met borduren? Kies een stukje uit dat je leuk vindt en bevestig de borduurring hier omheen. Knip het garen in stukken van 46 cm en doe drie draadjes van het garen door je naald. Maak een knoopje in je garen om te beginnen en later om af te hechten. Instructies voor het soort steken en voor de kleuren staan op bladzijde 13. □

de mousseline er zo over dat het patroon in het midden komt en plak het ook vast. Trek nu het patroon over op de mousseline. Verwijder het patroon van het raam, maar laat de stof nog zitten. Kies één van de ontwerpen op bladzijde 12 voor het middenstuk van je merklap of gebruik het alfabetpatroon op bladzijde 11. Knip het ontwerp uit en plak het aan de achterkant van je mousseline [nog op het raam] op zijn plaats. Trek dit ontwerp midden in het patroon dat al op je stof staat over. Haal nu alles van het raam af. Als je wilt, kun je het jaar en je voornaam nog

BOOM

Stiksteekjes

- Omtrek van de boom en de takken: *bruin*
- Hek: *zwart*
- Omtrek van de appels: *rood*
- Steel van de appels: *groen*
- Omtrek van de vogels: *zwart*

Kruissteekjes

- De binnenkant van de boomstam: *bruin*

Knoopjessteek

- Binnenkant van de appels: *rood*
- Binnenkant van de vogels: *zwart*

'Luie-madeliefsteek' [Deze steek bestaat eigenlijk uit een cirkeltje van kettingsteekjes.]

- Bladeren aan de boom en aan de appels: *groen*

HUIS

Stiksteekjes

- Ramen, deur, trap, stoep: *zwart*
- Omtrek van het dak: *zwart*
- Omtrek van het huis: *rood*
- Schoorsteen: *blauw*
- Keien op de grond: *grijs*

Kruissteekjes

- Binnenkant van het dak: *bruin*

Knoopjessteek

- Deurknop: *zwart*

BIJENKORF-BLADERENRAND

Stiksteekjes

- Bijen: *goud*
- Bijenkorf: *goud*
- Omtrek van de ingang van de bijenkorf: *bruin*
- Steel tussen de bladeren: *bruin*
- Getallen en alfabet: *blauw*
- Naar wens: je naam en het jaar: *kleur naar keuze*

Kruissteekjes

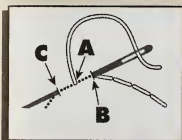
- Ingang van de bijenkorf:
bruin

Knoopjessteek

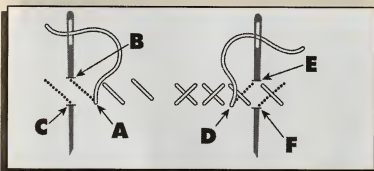
- Stippen bij de bladeren:
goud

'Luie-madeliefsteek'

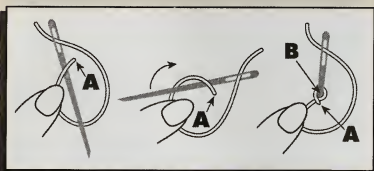
- Bladeren: *groen*

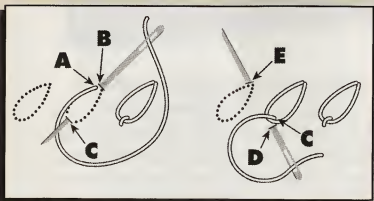
Stiksteekjes

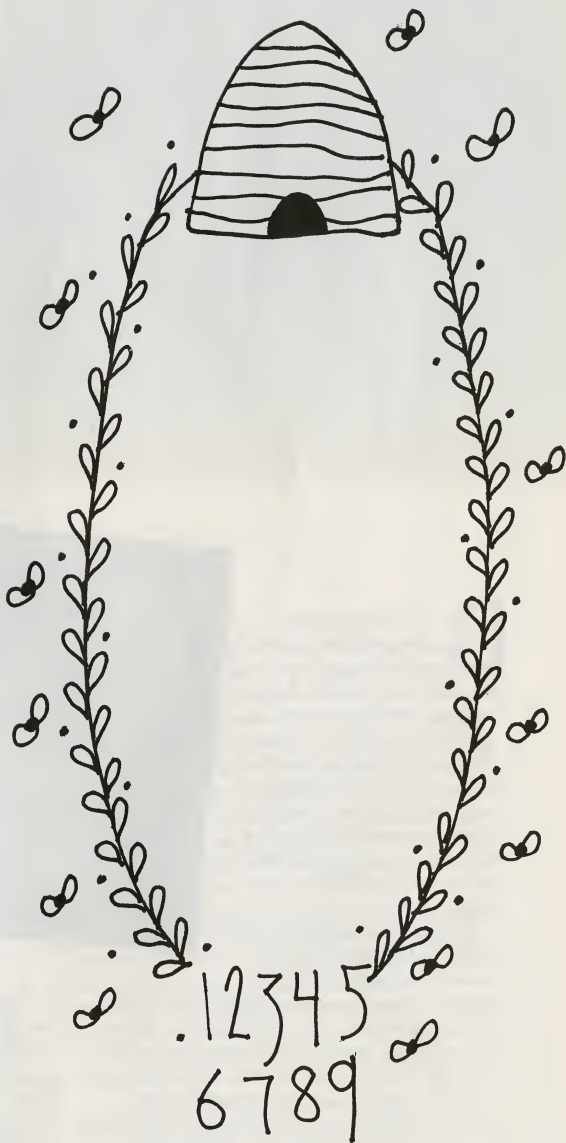
Kruissteekjes

Knoopjessteek

'Luie-madeliefsteek'

MENSJAREN, SAUNDIA WHITE; FOTOGRAFIE TAMARA HAMBLEN

ERNESTINE DONALDSON UIT BIG LAKE (ALASKA)

Rebecca Todd

DE FOTO'S ZIJN GENOMEN DOOR DE AUTEUR

De staat Alaska in de Verenigde Staten bestaat uit hoge bergen, ijzige gletsjers en zilveren meren. Hierheen reisden mijnwerkers en stropers om zich tussen de inwoners te vestigen en rijkdom te verwerven. Ernestine Roxanne Kuutug Kignak Donaldson, negen jaar, uit Big Lake (Alaska) is geboren en getogen in Alaska. Zij is rijk omdat ze tot een geweldig gezin behoort en het evangelie van Jezus Christus heeft.

Ernestine, een Yupik-eskimo, werd geboren in Barrow (Alaska). Ze is genoemd naar haar grootvaders - grootvader Roxy en grootvader Kignak - die allebei kapiteins op de walvisvaart in Barrow waren. Barrow ligt aan de kust, meer dan 480 kilometer van de poolcirkel vandaan. Een gezin van heilige der laatste dagen, de familie Donaldson, woonde gedurende negen maanden in Barrow en zij werden toen de wettige pleegouders van Ernestine, die twee maanden oud was.

Er waren in Barrow slechts vier of vijf gezinnen lid van de kerk en zij hielden hun kerkdiensten in een woonhuis. 'Je hebt niet echt in Alaska gewoond, zolang je niet in een dorp hebt gewoond', zegt de moeder van Ernestine. Je kunt in Barrow alleen per vliegtuig komen en het water zit daar zo vol met ijzer en andere mineralen dat de familie Donaldson altijd drinkwater kocht.

1. Ernestine
2. Met Daniëlle, haar zusje en goede vriendinnetje, in het ijskoude meer achter hun huis.
3. Daniëlle en Ernestine met hun neefje, Ryan Contreras, vijf jaar.
4. Vlakbij huis op de fiets.

Het weer is in Big Lake, waar het gezin nu woont, zacht vergeleken met dat in Barrow. 's Zomers gaan Ernestine en haar zusje Daniëlle, zeven jaar, graag in het meer achter hun huis zwemmen. Ze zwemmen langs het dok en springen van hun waterscootertjes in het water, dat zelfs in augustus koud is. Ernestine kan al helemaal alleen een waterscooter besturen. Daniëlle

doet graag alsof ze een boot bestuurt.

's Winters bevriest het meer en wordt het een weg van ijs. In die tijd rijden ze op sneeuwscooters in plaats van waterscooters. Ernestine leerde al op haar zevende hoe ze een sneeuwscooter moest besturen. De meisjes rijden ook in een gewone auto op het meer! Hun vader en moeder rijden vaak over het meer omdat het een kortere route is naar de hoofdweg.

Vorige winter hebben Daniëlle en Ernestine op het meer leren schaatsen. Daniëlle zegt dat ze schaatsen op het meer eerst eng vond; ze was bang dat ze erdoor zou zakken. Maar al gauw vloog ze over het ijs.

Tegen Kerstmis vinden de meisjes het fijn om binnen in het warme huis te wachten als hun vader buiten een kerstboom omhakt. Als hij de vers gehakte boom naar binnen heeft gebracht, helpen ze met versieren. Kerstmis is hun lievelingsfeest. En weet je wat heel leuk is in Alaska: het is met Kerstmis altijd wit! Als het erg koud wordt, dragen de meisjes met buiten spelen een sneeuwpak.

Ernestine en Daniëlle zijn goede vriendinnen. 'Daniëlle is rustiger en verlegen; zij vertrouwt op Ernestine', zegt hun moeder. 'Iedereen is dol op

5. Een spelletje schaak.
6. Pret op de trampoline.

Ernestine, waar ze ook is.' Toen ze nog in een andere plaats woonden, bracht ze Ernestine eens naar school en toen begon iedereen haar naam te zingen.

Ernestine heeft bijzonder veel talent voor vriendschap sluiten en ze is aardig voor iedereen. Toen een oudere buurvrouw eens belde omdat ze 's nachts gezelschap nodig had, bood Ernestine aan om voor haar te zorgen.

In het jeugdwerk geniet Ernestine van de spelletjes tijdens de participatieperiode. Daniëlle vindt jeugdwerkfeestjes met hotdogs en ijs het leukste. Ze zingen allebei graag hun lievelingsliedje 'Ik ben een kind van God'. Ooit op een dag mag Ernestine dat liedje in de kerk spelen, want ze leert piano spelen.

Haar lievelings speelgoed is een dubbele ezels — op de ene kant kan ze op papier tekenen en op de andere kant op een schoolbord. Tekenen en handenarbeid zijn haar lievelingsvakken op school. Daniëlle en zij houden van sport en doen mee in een voetbalteam. Ze oefenen salto's op de trampoline en springen daar zelfs graag op als het regent! Met een meer in de achtertuin kun je altijd naar een boot kijken of zwemmen. Ernestine gaat heel graag naar de burens, want daar hebben ze een basketbalring.

Op een keer moest Ernestine met het hele gezin middenin de nacht het meer over omdat hun huis door een bosbrand bedreigd werd. Om half twee 's nachts maakte haar moeder haar wakker, klommen ze allemaal in de boot en voeren het meer over. Ze was bang en maakte zich zorgen over hun huis. 'We konden de vlammen helemaal aan de andere kant van het meer zien!', herinnert ze zich.

Zij bleef die nacht met haar moeder en haar zusjes, Lorelee, achttien jaar, en Daniëlle op de boot. Haar vader, die politieagent is, moest op het meer patrouilleren om mensen te redden. Omdat het vuur een groot zwart pad dwars door het hele gebied had gebrand, woonden ze de volgende nacht in de auto en logeerden toen nog twee dagen bij vrienden. Ze gingen naar het kerkgebouw om kleren en voedsel te krijgen. Toen ze uiteindelijk weer naar huis konden gaan, waren ze onze Vader in de hemel erg dankbaar dat het huis niet verbrand was en dat de huizen van de meeste wijkleden niet door het vuur in de as waren gelegd.

Ernestine Donaldson is misschien geen mijnwerker of stroper, maar ze weet dat wat zij heeft meer waard is dan goud: hun gezin, de kerk en het prachtige Alaska. □

Extra ideeën voor de participatieperiode, juni 1998

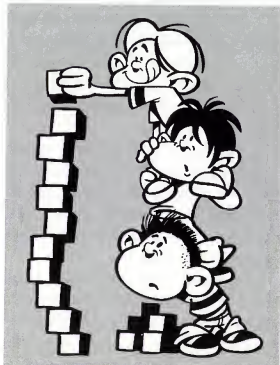
De volgende suggesties zijn extra ideeën voor de participatieperiode, die de leidsters kunnen gebruiken naast de suggesties in *Participatieperiode in De Kinderster* van juni 1998. Zie 'Vertrouw op de Heer' (blz. 8 van *De Kinderster*) voor de les, aanwijzingen en activiteit waar deze ideeën bij horen.

1. Om de kinderen Spreuken 3:5-6 makkelijker uit het hoofd te laten leren, kunt u ze in vier groepen verdelen en iedere groep opdragen een gedeelte van de tekst uit het hoofd te leren. Laat ze oefenen door hun stuk van de tekst zachtjes in koor te herhalen. Vraag dan elke groep op zijn beurt te gaan staan en zijn gedeelte op te zeggen. Herhaal dat nog een of twee keer. Probeer de hele tekst nog eens op te zeggen, maar laat daarbij één groep stil blijven terwijl alle anderen het stuk van de zijwijdende groep herhalen. Doe dit zo vaak tot dat iedere groep een keer stil is geweest. Laat tenslotte iedereen de tekst nog eens in de juiste volgorde opzeggen.

2. Schrijf op stukjes papier de namen van een aantal mensen die de kinderen kennen en respecteren, zoals de bisschop, president Hincley of helden en heldinnen uit de Schriften of de begintijd van de kerk. Stop de namen in een doos. Laat een kind de naam uit de doos halen en voorlezen. Vraag de kinderen iets goeds te zeggen over de persoon van wie de naam is voorgelezen. Laat een ander kind de volgende naam eruit halen en ga zo door tot alle namen uit de doos zijn gehaald. Vraag de kinderen dan: Wat zou je willen dat de mensen denken als ze jouw naam horen? Vertel hun dat we, als we het goede kiezen, tevreden over onszelf zullen zijn en dat anderen goede dingen over ons zullen denken.

3. Vertel het verhaal van de aanvoerder Moroni en de banier der vrijheid (zie Alma 46). Laat de kin-

deren na het verhaal de Schriften nemen en Alma 48 opslaan. Doe alsof u door het jeugdwerk loopt met een microfoon in de hand, stel de volgende vragen en laat telkens een kind antwoord geven door het betreffende vers voor de 'microfoon' voor te lezen, terwijl ze allemaal in hun eigen exemplaar van de Schriften meelezen. Vragen: Wie was Moroni? (vers 11). Was hij het soort leider dat stilzat en andere mensen het werk liet doen? (vers 12). Hoe vastbesloten was Moroni om zijn rechten en zijn godsdienst te beschermen? (vers 13). Hoe waren de Nephieten? (vers 14). Als ze geen oorlog wilden voeren, behalve om zichzelf te verdedigen, hoe beschermden ze zich dan? (vers 15). Wie hielp hun in de strijd en zei hun waar ze naar toe moesten gaan? (vers 16). Wat kun je ons dus vertellen over aanvoerder Moroni? (vers 17). Wijs de kinderen erop dat wij allemaal zoals Moroni kunnen zijn, als we op de Heer vertrouwen en zijn geboden onderhouden. Als er genoeg tijd voor is, kunt u de kinderen banieren laten maken door op stukken papier een gezegd te schrijven zoals 'Vertrouw op de Heer' of 'Onderhoud de geboden', of Moroni's

opschrift uit Alma 46:12. Kleine kinderen zouden een tekening kunnen maken die een gezegd illustreert dat al op een stuk papier is geschreven.

4. De apostel Petrus (in het Nieuwe Testament) Hyrum Smith (de patriarch, en broer van Joseph Smith) waren beiden sterke leiders die veel gelijksoortige dingen hebben meegemaakt. Maak twee van elk van de volgende stroken met tekst: *martelaar voor het evangelie, zending, predikte het evangelie, verdedigde zijn leider, gevangengezet, diende anderen*. Maak één van elk van de volgende stroken met tekst: *PETRUS, een visser, woonde in Galilea, leefde in de tijd van Christus, hoofdapostel van de kerk, zijn naam betekent 'de rots'; HYRUM, een boer, hielp bij de bouw van twee tempels, woonde in Amerika, assistent-president van de kerk, leefde in de tijd van Joseph Smith, hij was 'standvastig als de zuilen des hemels'*. Plak de namen en, indien mogelijk, afbeeldingen van deze mannen in twee kolommen op een bord of op de muur. Laat telkens een strook met tekst zien en laat de kinderen raden bij welke naam hij hoort. Laat elk kind dat het goede antwoord geeft de strook met tekst onder de juiste naam zetten (soms geldt een antwoord voor beide mannen). Vraag de kinderen wat ze weten over wat er op de strook staat, en voeg daar uw eigen opmerkingen aan toe. Gebruik, indien mogelijk, plaatjes in plaats van stroken met tekst voor kleine kinderen. Wijs iedereen erop dat deze mannen grote dienaars van onze hemelse Vader waren en dat wij hun voorbeeld kunnen volgen.

5. Een van de manieren waarop we onze hemelse Vader eerbiedigen is door zijn geboden te onderhouden. Zie 'Participatieperiode: Mijn keuzen hebben gevolgen' (*De Kinderster*, maart 1997, blz. 8-9) voor materiaal over dit onderwerp. Zie 'Bid vaak' (*De Kinderster*, maart 1997, blz. 2) en 'Vertrouw op de Heer' (*De Ster*, januari 1996, blz. 15) voor ideeën over de Heer vertrouwen. ■

Replica houten huis familie Smith gebouwd

Het houten huis waar Joseph Smith tot volwassenheid opgroeide, dat al sedert lang door de tijd, het weer en de mens is verwoest, wordt nu, na twintig jaar onderzoek en archeologische naspeuringen, herbouwd (zie het bijgaande artikel *De familie Smith woonde acht jaar in een houten huis* voor meer informatie over de woning van de familie Smith).

Op 14 en 15 januari werd het geramte van het nagebouwde huis opgericht op de plaats waar de oorspronkelijke houten woning van de familie Smith heeft gestaan.

Toen het gereed was, in maart, zag het huis eruit zoals op de dag dat Joseph de deur uitging op weg naar het heilige bos in de lente van 1820.

'De bouw van dit huis was een periode met geestelijke waarde', zei Donald L. Enders, senior onderzoeksmedewerker namens de afdeling kerkgeschiedenis, die bij de bouw assisteerde.

'Dit is de plaats waar oude profetieën in vervulling zijn gegaan', zei hij.

De bijzonderheden van het huis werden vastgesteld door uitvoerig wetenschappelijk onderzoek, archeologische naspeuringen en het bestuderen van meer dan dertig houten huizen uit dezelfde tijd in Vermont en het westen van New York.

Het metselwerk, de ramen, de deuren, de open haard en de vlegel met de slaapkamers werden historisch zo getrouw mogelijk gemaakt, legde broeder Enders uit.

'De kerk was zo gelukkig om een bekwame aannemer te vinden die hoog wordt geacht vanwege zijn gevoel voor historische nauwkeurigheid en als deskundige voor de restauratie van historische schuren', vervolgde hij.

De bouw van de replica van het houten huis werd gecoördineerd door het kerkelijk monumentencomité onder leiding van ouderling

En replica van het houten huis van de familie Smith wordt opgebouwd op de plaats van het oorspronkelijke huis bij Palmyra (New York).

BOB WALKER, FOTOGRAFIE, GEBRUIKT MET TOESTEMMING VAN CHURCH NEWS

Marlin K. Jensen van de Zeventig, en omvatte de coördinatie van aannemer, architecten en plaatselijke medewerkers.

'We voelden de geest van deze gebeurtenis', zei ouderling Richard Hebertson, die met zijn vrouw, Barbara, als public relations-zendingel werkzaam is bij de monumenten in Palmyra.

'Er steeg een gejuich op toen de laatste dakspant geplaatst was', zei hij.

De bouw van de replica begon op 14 januari 's middags, nadat een met stukken hout beladen oplegger bij de plaats van het oorspronkelijke houten huis van de familie Smith was aangekomen.

Sneeuwstormen en koud weer dreigden tot uitstel van de bouw te leiden, maar ouderling Chuck Canfield, manager monumenten in het gebied Palmyra, besloot volgens plan door te gaan.

'Uiteindelijk bleek het die dag aardig mooi weer te zijn', zei ouderling Canfield. 'De storm ging liggen en de temperatuur was gematigd. Het sneeuwde niet meer tot na het slotgebied op die avond.'

In februari 1997 werden stukken hout gehakt in de bossen rond de boerderij van de familie Smith. Vervolgens werden ze in de loop van het jaar bij de aannemer in Ca-

zenovia (New York) met bijlen op maat gehakt. De stukken hout werden daarna zodanig bewerkt dat ze aan twee kanten vlak waren, overeenkomstig de in die dagen gebruikelijke bouwwijze.

'Bij de bouw van houten huizen werden allerlei houtsoorten gebruikt', legde broeder Enders uit. 'De stukken hout die het meest aan de schadelijke invloed van het weer zouden worden blootgesteld, moesten het sterkst zijn. Gewoonlijk koos men daarvoor blank naaldhout, ijzerhout, eiken- en notenhout. Andere harde houtsoorten, zoals beuken-, essen- en hickoryhout, werden gebruikt om de muren van te maken, terwijl esdoornhout werd gebruikt voor het vervaardigen van de dakspanten', zei hij.

De replica van het houten huis was eerst helemaal door de aannemer opgebouwd voordat hij naar de plaats van de boerderij van de familie Smith werd gebracht. Ieder stuk hout was van een etiket voorzien en op maat gemaakt.

Op de plaats van de boerderij begon de aannemer, geholpen door vrijwilligers, met de bouw van de replica van het houten huis door de grote stukken hout voor de fundering van de oplegger te takelen.

De volgende dag werd laat in de middag de laatste van de dakspan-

ten op zijn plaats gebracht, hetgeen door de mensen die waren komen kijken met gejuich werd beantwoord. Na het slotgebied begon er sneeuw te vallen.

'In veel opzichten', zei ouderlijk Hebertson in overpeinzing, 'is de bouw van de replica gelijk aan de bouw van het oorspronkelijke huis van de familie Smith. Beide werden tussen de oogsttijd en de lente gebouwd, beide waren het resultaat van hard werk, en voor beide was een inspanning van de gemeenschap nodig om ze gereed te krijgen.'

'Dit is een huis met geestelijke betekenis', legde broeder Enders uit. 'Dit is een gebied dat geheiligd is door het bezoek van God de Vader en zijn Zoon, Jezus Christus. Hoe veel plaatsen ter wereld kennen we die de Vader heeft bezocht?'

'Dit is het huis waar Joseph woonde toen hij uit het heilige bos kwam met de goddelijke belofte dat het evangelie zou worden hersteld.' ■

Shaun D. Stahl

Artikel met toestemming overgenomen uit Church News, 24 januari 1998.

den zijn. Het kleine huis was een bouwsel met anderhalve verdieping, met twee kamers op de begane grond en een trap naar nog twee kamers op de bovenverdieping. De fundering had een afmeting van vijf bij negen meter.

De familie Smith ging door met het ontginnen van landbouwgrond, en tegen de lente van 1820 hadden ze ongeveer 12 hectare ontgonnen.

Tegen deze achtergrond van een ontwakende lente en tijdens een periode van hard werken op de boerderij was het, dat de veertienjarige Joseph Smith een rustige plekje vond, dichtbij het houten huis op een beboste plek, niet ver van de plaats waar zijn broers en zijn vader de vorige dag bomen hadden gekapt, volgens Donald L. Enders, senior onderzoeksmedewerker namens de afdeling kerkgeschiedenis.

Toen verschenen, als antwoord op zijn eerste hardop uitgesproken gebed, de Vader en de Zoon aan de jonge Joseph. Zij vertelden hem dat zij een groot werk voor hem te doen hadden (zie Geschiedenis van Joseph Smith 1:14-20).

Gedurende de volgende twee of drie jaar was het, met dit gezin van tien personen, steeds druk in het houten huis, behalve wanneer een paar van de zoons ergens anders werk hadden.

In september 1823 was het gezin van de profeet druk bezig met oogsten toen Joseph door de engel Moroni werd bezocht in een slaapkamer in het houten huis die hij met anderen deelde.

'Die avond heeft Joseph waarschijnlijk met de andere gezinsleden rond de haard gezeten – terwijl het werk van die dag gedaan was en het gezin over godsdienst praatte', zei broeder Enders. 'Joseph was die avond bedachtzaam, volgens het verslag van zijn moeder.

'Nadat ze allemaal naar bed waren gegaan en terwijl zijn broers slapen, ging Joseph in gebed, met het vertrouwen dat zijn gebeden zouden worden beantwoord. De kamer

De familie Smith woonde acht jaar in een houten huis

Opeenvolgende jaren met een slechte oogst dreven het gezin van Joseph Smith sr. in 1816 van Vermont naar hun boerderij bij Palmyra (New York).

Destijds was het een dorpje met ongeveer 600 inwoners. Maar toen het Erie Canal werd aangelegd, leek die streek een belangrijk centrum van landbouw en handel te gaan worden.

De hulpbronnen van het gezin waren schaars, dus namen leden van het gezin allerlei werk aan. Vader Smith, Alvin en Hyrum werkten als dagloners – ze groeven putten, metselden muren en schoorstenen, oogstten en hakten en verkochten hout.

Omstreeks het najaar van 1817, enkele maanden na hun komst, begonnen ze te onderhandelen over de aankoop van 40 hectare grond.

De grond bevond zich ten zuiden van de Palmyra, aan een onverharde pad met een diep karrenspoor. Tijdens de winter 1817-1818 was het gezin Smith in staat om een klein stuk grond te ontginnen en te beginnen met de bouw van een houten huis. Maar gedurende het landbouwseizoen, van de lente tot de

herfst, werkten ze voor anderen om aan hun financiële verplichtingen te kunnen voldoen.

Tegen het najaar van 1818 was het houten huis gereed. Dit houten huis was de woning van het gezin gedurende acht van de twaalf jaar dat ze het boerenbedrijf voerden – van einde 1818 tot de lente van 1825 en van het voorjaar van 1829 tot einde 1830. Van 1825 tot 1829 woonde de familie Smith in het huis in wit vakwerk dat dichtbij staat en dat de toeristen tegenwoordig bezoeken als ze naar het gebied rond het heilige bos komen. Om het houten huis te bouwen kapte het gezin Smith de bomen en waren ze enkele dagen bezig om de stammen met een paard of een span ossen naar de bouwplek te brengen, waar ze de stukken hout klaar maakten voor de bouw.

Ongetwijfeld hebben burens de familie Smith met de bouw van hun huis geholpen, want het bouwen van een huis was toen vaak een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoewel ze arm waren, brachten de leden van de familie Smith in het door hen gebouwde houten huis verschillende elementen aan die in houten huizen uit die tijd niet te vin-

werd vervuld met licht, afkomstig van een persoon die zich voorstelde als een boodschapper uit Gods tegenwoordigheid.

Moroni vermaande Joseph om een gedisciplineerd en goed leven te leiden, en troostte hem door hem te vertellen dat God zijn gebod had verhoord, en hem had gekozen om de kennis van een oud geschrift te voorschijn te brengen dat de volheid van het evangelie bevatte, zoals het aan de vroegere bewoners van dit vasteland bekend was gemaakt', zei broeder Enders (zie Geschiedenis van Joseph Smith 1:27-47).

'Deze ervaring veranderde speedig de levenswijze van het hele gezin. Een boerderij productief maken, aan een comfortabel huis werken en een plaats voor hen in de gemeenschap creëren, werden nu minder belangrijk dan de goddelijke verplichting na te komen die nu van hen werd verlangd', voegde broeder Enders hieraan toe.

De heilige ervaring in september werd korte tijd later door een tragedie gevolgd. In november stierf Josephs 25-jarige broer Alvin. Hij was een voorbeeldige jongeman, en de arts die bij zijn dood aanwezig was omschreef hem als 'een van de fijnste jongemannen die ooit door de straten van Palmyra heeft gelopen'.

Maar minstens een jaar voor zijn dood begon Alvin met de bouw van een vakwerkhuis voor zijn huisgenoten, iets ten zuiden van het houten huis. Toen Alvin stierf, stond het geraamte er al en was al het hout om het af te maken al op de bouwplaats. Nadat de familie Smith de schok van Alvins dood te boven was, huurden ze een buurman in om het huis af te maken, zei broeder Enders.

Ondanks de inspanningen van de familie Smith om voor een gerieflijk leven te zorgen, werd Lemuel Durfee op 20 december 1825 eigenaar van de boerderij. Het is niet duidelijk waarom de familie Smith de boerderij kwijtraakte, zei broeder Enders. Het vakwerkhuis was de plek waar de profeet Joseph Smith

en Emma kort na hun huwelijk in januari 1827 gingen wonen, en dit was het huis waar ze woonden toen Moroni in september van dat jaar de platen aan Joseph Smith toevertrouwde.

Joseph verborg het oude verslag onder de stenen van de schoorsteen in zijn huis om ze veilig te bewaren. Later verplaatste hij ze naar de zolder van de winkel aan de overkant van de straat.

Maar toen de vervolging toenam, nam Joseph Emma en de platen in december 1827 mee naar het huis van haar ouders in Harmony (Pennsylvania).

Vader en moeder Smith wisten al van tevoren dat ze het vakwerkhuis zouden verlaten in het voorjaar van 1829, omdat ze dat maanden van tevoren al waren overeengekomen, en ze begonnen zich voor te bereiden op hun verhuizing terug naar het houten huis.

Tijdens de zomer van 1829, toen de vertaling van het Boek van Mormon zijn voltooiing naderde, kreeg Joseph de opdracht acht mannen de platen te laten bekijken. Joseph koos onder anderen zijn vader, Joseph sr., en zijn broers Hyrum en Samuel.

Ze kwamen bij elkaar op de boerderij van de familie Smith en gingen naar een geliefkoosde plek waar de huisgenoten van de profeet vaak naar toe gingen voor persoonlijk gebed. Hier zagen en betastten zij de gouden platen.

De winter van 1829-1830 ging voorbij, en toen de lente kwam was het drukken van het Boek van Mormon voltooid. Joseph kwam terug uit Harmony en predikte verscheidene keren in het houten huis. Velen woonden deze vergaderingen bij; meestal vulden ze de twee grote kamers op de benedenverdieping van het houten huis geheel. Soms waren er zoveel toehoorders dat ze ook het terrein rondom het huis vulden, tot aan de weg aan de oostkant.

Na de gedenkwaardige conferentie op 6 april 1830 in Fayette (New York), toen de kerk officieel werd

gesticht, keerden Hyrum en vader Smith terug naar het houten huis.

In de herfst van 1830 eindigde deze mooie periode op hun boerderij voor de familie Smith. Eind september eindigde de tweede conferentie van de nog jonge kerk in Fayette. Hyrum aanvaardde de opdracht om met zijn gezin naar Colesville (New York) te gaan om te helpen bij het leiden van de kerk daar; hij liet moeder en vader Smith en de negenjarige Lucy achter op de boerderij.

Zij waren ook van plan om naar Waterloo (bij Fayette) te gaan, zoals hun door Joseph was gevraagd. Maar Joseph sr. en moeder Smith waren niet in staat om samen te vertrekken, en al evenmin om in vrede te gaan.

Een kennis had een promisse ter waarde van 14 dollar in handen gekregen, verschuldigd door Joseph sr., en ging met een agent naar de boerderij, waar hij onmiddellijke betaling eiste.

Toen het echtpaar Smith niet in staat was om te betalen, bood deze heer aan de schuld te vergeven als Joseph sr. zijn getuigenis zou herroepen.

Toen vader Smith dat niet wilde doen, arresteerde de agent de vader van de profeet en zette hem dertig dagen in de gevangenis.

In de gevangenis bekeerde vader Smith twee gevangenen, volgens broeder Enders.

Tijdens de gevangenschap van haar man trof moeder Smith de laatste voorbereidingen voor het verlaten van de boerderij. Samuel pakte hun bezittingen in en verzamelde het veer; daarna riep hij het gezin bij elkaar.

Naar het oosten vertrekkend, naar Waterloo, om zich bij de kerk te voegen, nam de familie Smith afscheid van haar houten huis. ■

Shaun D. Stahlé

Artikel met toestemming overgenomen uit Church News, 24 januari 1998.

Dravende paarden en GES

Een aantal jaren geleden woonden wij in een klein plaatsje in Utah, dat zeer toepasselijk Benjamin, de kleinste, heette. Wij hadden daar een huis gekocht en kwamen er daarna pas achter dat er potentieel gevaar dreigde. De bewoners waren niet gewend aan vreemdelingen. Het was een zeer besloten gemeenschap van meestal boeren, op zich zelf aangewezen en gewend alles op te lossen zonder hulp van buiten.

Het verhaal deed de reden dat er een jongeman uit Benjamin op zending ging, die zich in het opleidingsinstituut afvroeg wat een onderzoeker was. Hij had nog nooit een niet-lid gezien. Wellicht is dit verhaal wat overdeven, we kregen het te horen van een van onze zoons, die op het opleidingsinstituut les heeft gegeven, maar het tekent wel Benjamin.

We hadden verhalen gehoord over mensen die in Benjamin waren gaan wonen en die door hun burenen werden genegeerd, en toen we daar naar de kerk ging vreesden wij het ergste. Het viel mee. We hadden geen accent van een andere streek, maar een buitenlands accent, waardoor de bewoners zich hun eigen afkomst herinnerden. Het waren allemaal afstammelingen van Benjamin Jenssen die als Deense pionier over de vlakten naar Utah was gekomen. Nu herkenden zij het accent van hun grootouders, althans dat dachten ze. We waren geen vreemdelingen, maar familie!

De dag na de kerkdienst begonnen de giften binnen te komen. Voor de deur lag een zak aardappelen, zo van het land. Even later een mand sperziebonen. Die werd gevolgd door maïskolven en wat er verder werd verbouwd.

Onze kinderen sloten al snel vriendschap met hun leeftijdgenoten en het ijs was gebroken.

Bij het huis was een hectare grond waarvan de achterste helft eigenlijk een braakliggende weide was. Midden in de nacht kwam de buurman

aankloppen. Het water komt! Ergens in de bergen was een sluisje geopend en het bevoeiingswater stroomde naar de vallei. Er moest dan een gat worden gemaakt in een dijkje om het water toegang te geven tot het land bij het huis en dat moest weer worden afgesloten als het water halverwege het stuk grond was. Daarna waarschuwde je de buurman stroomafwaarts. Zo hadden de pioniers dat gedaan. Zo ging het nog steeds in Benjamin.

Omdat het achtergelegen land toch niet werd gebruikt en de buurman stroomopwaarts Arabische paarden fokte en daarvoor eigenlijk niet voldoende ruimte had, stelde de familie voor dat zij hun paarden op dat land mochten laten grazen. Dat werd in dank aanvaard.

Ook hieruit blijkt dat het verhaal over die zendeling enigszins overtrokken was. De buurman was wel lid van de kerk, maar niet actief. De zendeling had dan misschien nooit een niet-lid ontmoet, er was toch wel een onderzoeker in Benjamin te vinden.

Op zekere dag zag zuster Noot dat de paarden van de buurman samschoolden en het draad door drukten om zich via de tuin van haar huis een pad naar de straat te banen. Ze rende naar buiten en probeerde de dieren de pas af te snijden. Met haar handen in de lucht probeerde zij ze te imponeren. Eerst leek dat te werken, maar niet lang. De paarden vormden een breed front en kwamen na een paar rondjes rechtstreeks op haar af gegaloppeerd. Ze kon nog maar juist opzij springen en zag de kudde de straat oprennen.

Ze wist echter met haar Cherokee Jeep een mijl verder de weg te blokkeren, en met behulp van twee jonge priesterschapsdragers dreef ze de kudde met veel handgezwaaai en bemoeiende woorden weer terug naar de veilige weide.

Nu vervult zuster Noot, samen met haar echtgenoot ouderling

Noot, een voltijdzending voor de kerkelijke onderwijsinstellingen in Nederland en Vlaanderen, waar ze dagelijks op TV en in de samenleving een ander soort wilde kudde gadeslaat.

Ze heeft nog steeds de neiging met haar handen geheven de dieren tegen te houden. De wereld schijnt op hol te zijn geslagen, op zoek naar een soort valse vrijheid, zonder zich te bekommeren over de gevaren van de weg en alles met zich meeslepend en onder de voet lopend.

President Hinckley, en naar ik aanneem iedereen die het evangelie kent, herkent de waanzin waaraan de wereld zich lijkt te hebben overgegeven. Hoe voorkomen dat wij als leden worden meegesleurd?

Voor de jongeren onder ons is het kerkelijk onderwijs een sterk bolwerk. Door de Schriften te bestuderen leren wij het doel van ons leven te doorgronden en leren wij een getuigenis te ontwikkelen van onze God.

Een studie op verzoek van het Eerste Presidium van de kerk heeft aangetoond dat zo'n 95 procent van degenen die het instituut gevolgd hebben, bestand is tegen het gedraaf om hun heen. Zij betalen hun tiende, gaan regelmatig naar de tempel en sluiten een eeuwig huwelijk.

Natuurlijk moeten we doen wat nodig is om ons economisch staande te houden, maar we mogen het doel niet uit het oog verliezen. We leven in een materialistische maatschappij en alleen met kennis van het grote plan is het mogelijk ons zelf niet ten gronde te richten.

Het kerkelijke onderwijs biedt het seminarie- en het instituutprogramma om ons staande te houden. Het seminarie voor de leeftijdsgroep van 14 t/m 17, en het instituut voor de groep van 18 t/m 30. Het seminarie legt de basis, het instituut breidt die basis verder uit.

Laten we gezamenlijk de handen uit de mouw steken en alles bewerk

stelingen om het wereldse gewoel om ons heen te negeren.

De ringen, wijken en gemeenten zijn met het huisgezin de veilige weiden van Gods koninkrijk.

Verhef uw stem als u ziet dat een van onze jongeren de veilige kudde verlaat om zich bij de wilde kudde te voegen. Laat iedereen het zijne doen om gezamenlijk staande

te blijven. De Heer is aan onze zijde. ■

*Ouderling en zuster Noot,
Zendingen voor CES in Nederland
en Vlaanderen*

Niet alleen op het eiland Graciosa

Gelegen op zo'n 1300 kilometer van de kust van Portugal, maakt het eiland Graciosa deel uit van een eilandketen die de Azoren wordt genoemd. Graciosa heeft, omringd als het is door de Atlantische Oceaan, een totale bevolking van niet veel meer dan 5000 mensen. Tot deze bewoners behoren Antonio en Felismina Melo en hun twee kinderen, Patricia en Hugo; op het ogenblik zijn ze de vier enige leden van de kerk op het eiland.

'Ik zie het als een uitdaging en als een kans die de Heer ons heeft gegeven', zei broeder Melo tegen de zendingelingen die het eiland een week lang bezochten. 'Soms zijn de moeilijkste dingen in ons leven juist de dingen die ons de meeste vreugde geven.'

In Lissabon (Portugal) door een goede vriend in contact met het evangelie gebracht, werd het gezin Melo op 22 november 1987 gedoopt. 'Het was prachtig om het hele gezin in het wit gekleed te zien. Ik had het gevoel dat we een nieuw leven begonnen, met nieuwe hoop en een nieuwe zienswijze op de wereld', zei broeder Melo.

De volgende twee jaar in Lissabon maakte broeder Melo een groei door in de tijd dat hij tweede raadgever was in de bisschop van de wijk Amadora in de ring Lissabon Oeiras (Portugal). Het gezin schoot stevig wortel in het evangelie. In die periode kreeg broeder Melo de kans om terug te gaan naar zijn geboorteland en directeur te worden van de plaatselijke school in Praia (Graciosa).

De werkelijkheid van een verhuizing naar een eiland met maar één godsdienst en het achterlaten van de veiligheid van een reeds lang be-

staande wijk viel het gezin niet licht, maar ze stelden hun vertrouwen in de Heer, en broeder Melo aanvaardde de betrekking bij de school. 'Ik denk dat er een reden voor onze komst was, misschien meer dan alleen een betrekking', zei broeder Melo.

Hun verhuizing naar het eiland bleef niet onopgemerkt. Al snel deden geruchten de ronde over het geloof van het gezin, en toen ze zich in de gemeenschap probeerden te vestigen werden ze niet onmiddellijk geaccepteerd. Eenzaamheid en de verspreiding van verkeerde informatie schenen de eerste maanden hun grootste uitdagingen te zijn. Maar de woning van de familie

Melo werd hun kapel en toevluchtsoord.

'De kerkvergaderingen hebben een enorme uitwerking op ons,' zei broeder Melo, 'vooral in ons eigen huis. Wanneer we op zondagmorgen wakker worden, weten we dat de dag anders zal zijn. We bereiden ons altijd voor alsof we in een kerkgebouw in de stad waren.'

De afgelopen acht jaar hield de familie Melo zich getrouw aan het standaardschema voor de vergaderingen op zondag. De opening vindt plaats om half elf 's morgens, waarna het gezin uit elkaar gaat voor de priesterschaps- en ZHV-lessen. De laatste paar jaar waren de kinderen voor studie in Lissabon, zodat hun

De familie Melo voor hun huis. Van links naar rechts: dochter Patricia, zoon Hugo, Antonio's moeder, Felismina en Antonio.

ouders de lessen en vergaderingen alleen moesten houden. Meestal houdt zuster Melo de ZHV boven en blijft broeder Melo beneden, en studeert elk direct vanuit het lesboek.

'Iedere vastenzondag vasten we samen', legde broeder Melo uit. 'Iedere toespraak, elk getuigenis, elke lofzang en ieder gebed is de afgelopen acht jaar in een dagboek geteerd. De zondag is een dag om ons doopverbond te hernieuwen en de problemen van de wereld te vergeten. Als ik hier niet met honderd mensen kan zijn, dan zijn we hier maar gewoon met z'n tweeën. Het is mijn plicht en mijn voorrecht.'

Geleidelijk is de gemeenschap de familie Melo gaan aanvaarden en respecteren, aangezien ze regelmatig in stilte wat goeds deden. Tegenwoordig wekt hun naam vertrouwen op het eiland. Nog meer begrip is er gekomen dankzij een wekelijks godsdienstig radioprogramma dat broeder Melo iedere dinsdag verzorgt.

'Het is een mormoons radioprogramma. De mensen hebben ooit niet individueel over het evangelie willen praten. Ik begon te praten over dingen zoals eerlijkheid, werk, geloof enzovoort. Tegenwoordig kan ik zonder problemen overal over praten', verklaarde broeder Melo. Het radioprogramma trekt veel luisteraars.

De dichtstbijzijnde georganiseerde gemeente van de kerk is op het eiland Terceira, 80 kilometer verder, waar de leden van het gezin Melo worden beschouwd als actieve leden van de gemeente Angra, district Azoren (Portugal). De zorgzame leiders in Terceira hebben steeds nauw contact met het gezin gehouden, en in de loop van de afgelopen acht jaar is de familie Melo af en toe door zendelingen bezocht. Deze bezoeken betekenden een grote geestelijke steun, en bouwden zowel de zendelingen als het gezin Melo op. Het gezin hoopt dat er op een dag nog eens permanent zendelingen op Graciosa zullen werken.

'Dit is een wereldomspannende kerk', zei broeder Melo. 'Het is de kerk van Jezus Christus. We hebben hier dan misschien geen kerkgebouw, maar we hebben ons huis. We hebben een sterk getuigenis. We twijfelen er niet aan dat Joseph Smith een profeet van God was en dat Gordon B. Hinckley de tegen-

woordige profeet is. We zijn hier op een van de kleinste eilanden van de Azoren, midden in de Atlantische Oceaan, maar we weten deze dingen. Het is onze wens dat op een dag meer mensen in Graciosa in staat zullen zijn om dezelfde dingen te zeggen die wij nu zeggen.' ■

Calvin C. Clegg

Open huis en inwijding van de Preston-tempel (Engeland)

Het open huis van de zojuist voltooid Preston-tempel (Engeland) heeft plaatsgevonden van 16 t/m 30 mei 1998.

De inwijdingsdiensten van de tempel vinden plaats van 7 t/m 10 juni 1998. Er zijn 15 diensten gepland, zodat zoveel mogelijk leden uit het tempeldistrict eraan deel kunnen nemen. Het tempeldistrict omvat 21 ringen in Schotland, Ierland, Noord-Wales en Midden- en Noord-Engeland. De nieuwe tempel, met vier begiftigingszalen, vier verzegelingskamers en een doopvont, maakt deel uit van een complex dat tevens een ringgebouw, een opleidingsinstituut voor zendelin-

gen, een distributiecentrum en een onderkomen voor tempelbezoekers en zendelingen omvat.

De tempel is de 52ste van de kerk, en bevindt zich in Chorley, een voorstad van Preston. De eerste tempel in Engeland, de Londen-tempel, staat in Lingfield en werd in 1958 ingewijd.

De Preston-tempel werd in 1992, bij de herinwijding van de Londen-tempel, aangekondigd door president Gordon B. Hinckley, toen eerste raadgever in het Eerste Presidium. De Preston-tempel is gemaakt van wit graniet. Hij heeft één toren, met daarop een verguld standbeeld van de engel Moroni. ■

Serie concerten najaar 1997

Een uitgebreid bericht hierover treft u aan in *De Ster* van februari 1998, rubriek Kerknieuws. De opbrengst van de concerten is naar 'Artsen zonder Grenzen' gegaan. Carlo L. J. Bos, die naar 'Artsen zonder Grenzen' geschreven had, ontving de volgende dankbetuiging, gedateerd 2 februari 1998:

'Namens de directie van Artsen zonder Grenzen wil ik u hartelijk danken voor uw gift van f 5.500,-.'

'Artsen zonder Grenzen stelt het bijzonder op prijs dat de opbrengst van de benefietvoorstellingen in oktober en november 1997 ten goede is gekomen aan onze organisatie.

'Voor Artsen zonder Grenzen is

steun vanuit het Nederlandse publiek altijd erg belangrijk. Onze onafhankelijkheid wordt erdoor gegarandeerd en mede dankzij uw bijdrage kunnen onze artsen, verpleegkundigen en technici medische hulp verlenen aan mensen die het echt nodig hebben. Slachtoffers van conflicten, oorlogen en natuurrampen over heel de wereld.

'Graag danken wij iedereen die heeft meegewerkt aan het tot stand komen van de musicals, hartelijk dank voor de geweldige inzet. ■

'Met vriendelijke groet,
w.g.

Monique Hoeijenbos'

In het zendingsveld

■ DUITSLAND

Jos Reijnders
Deutschland-Mission Leipzig
Springerstrasse 16
D-04105 Leipzig

Elizabeth Bakker
Deutschland-Mission Düsseldorf
Mörsenbroicher Weg 184 a
D-40470 Düsseldorf

■ ENGELAND

Henk Prins / Mark Stigter
England Leeds Mission
Technocentre, Station Road
Horsforth, Leeds, Yorkshire
LS18 5BJ, Engeland

Sander Uyleman / Daniel Woodman
England Manchester Mission
Trafalgar House, 110 Manchester Road
Altrincham, Cheshire, WA14 1NU
Engeland

Jared Verdonk / Marvin Bijkerk
England London South Mission
482-484 London Road
Mitcham, Surrey CR4 4ED, Engeland

**Ben Janssen / Arno Kruisman /
Walter van der Donk / Sven-Olaf Gout**
England Bristol Mission
Southfield House, 2 Southfield Road
Westbury-on-Trym, Bristol
BS9 3BH Engeland

Natascha Ruwaard
England Birmingham Mission
185 Penns Lane
Sutton Coldfield, West Midlands
B76 1JU Engeland

■ GRIEKENLAND

**Luit de Jonge / Hermen van Beek /
Aart Schutte / Bas Hofstee/ Jan Prins**
Zendingsgebied Athene
Eleftherotrias 9
Kifissia 14563
Athene, Griekenland

■ ZUID-AFIKA

Jan en Jenke Peters
South African Johannesburg Mission
Private Bag X 7
Weltevreden Park 1715, Zuid-Afrika

■ FRANKRIJK

Andrew Bracy / Carolyn Lefrandt
Mission française de Paris
23 rue du Onze Novembre
F-78110 Le Vesinet

Jimmy Coryn
Mission française de Bordeaux
67 rue Furtado
F-33800 Bordeaux

■ NEDERLAND

Benjamin van Impelen / Paul de Jong
Zendingsgebied Amsterdam
Noordse Bosje 16
1211 BG Hilversum

Anton en Anna van Dam
Snijdersplaats 162
7328 VJ Apeldoorn

■ VERENIGDE STATEN

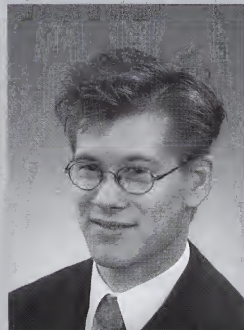
Curtis Wursten
South Carolina Columbia Mission
1345 Garner Lane, #307
Columbia, SC 29210, USA

Daniel Aukema
Utah Salt Lake City Mission
7001 South 900 East, Suite 250
Midvale, Utah 84047-1746-018, USA

Petra Broekzitter/Merlinda Craet
Washington D.C. North Mission
904 Wind River Lane 103
No. Potomac, MD 20878, USA

Debbie Reijnders
Washington Spokane Mission
P.O. Box 14808,
Spokane, WA 99214-0808, USA

Nieuwe zendingen

Naam: Sven-Olaf Gout

Unit: Groningen

Zendingsgebied:
Bristol (Engeland)

Aanvang zending:
17 februari 1998

Opleidingsinstituut:
Lingfield

Ga je op zending?

Stuur ons dan je naam, zendingsgebied, uit welke wijk of gemeente je komt, wanneer je zending begint, naar welk opleidingsinstituut je gaat – en vooral: een goede pasfoto! Ons adres staat voorin *De Ster*.

GELOOF IN DE HEER JEZUS CHRISTUS

Joseph Smith heeft gezegd: 'Zonder het beginsel geloof waren de werelden nooit geschapen. Ook de mens had niet uit het stof van de aardbodem gevormd kunnen worden. Geloof is het beginsel waarmee Jehova werkt en waardoor Hij macht over alle aardse en eeuwige zaken kan uitoefenen' (Joseph Smith, *Lectures on Faith* [1985], blz. 16).

Als we willen dat Jezus Christus macht in ons leven uitoefent, moeten we geloof in Hem hebben. Als we dat doen, zullen wij volgens de Heiland 'macht hebben om alles te doen wat nuttig is in Mij.' De Heilige Geest zal een plaats in ons hart krijgen, en de Vader zal in staat zijn om de verbonden die Hij met ons gesloten heeft tot stand te brengen (zie Moroni 7:32–34).

GELOOF, GEHOORZAAMHEID EN GOEDE WERKEN

Geloof in Jezus Christus is een goddelijke gave die kan groeien als wij het woord van God geloven, de waarheid gehoorzamen en toegewijd goede werken verrichten (zie Alma 32:27–43). President Brigham Young heeft gezegd: 'Als u de evangeliebeginselen gelooft en ze u eigen maakt en daarmee uw geloof versterkt, wat een gave van God is, dan voegt Hij er meer geloof aan toe, waarna geloof op geloof volgt. (. . .) Maar hij moet de waarheid geloven, de waarheid gehoorzamen en de waarheid in praktijk

brengen om de macht van God te verkrijgen die geloof heet' (*Lering van kerkpresidenten: Brigham Young* [1997], blz. 56).

Toen Jean Shaw een keer met haar dochter Elaine sprak, vertelde ze een persoonlijke ervaring. Jean vertelde Elaine dat ze er pas achter zou komen dat 'haar geloof van haarzelf is' als haar ouders zouden zijn overleden. Toen haar moeder jaren later overleed, moest Elaine aan die woorden denken. Zelfs in haar verdriet beseftte ze dat ze inderdaad haar eigen geloof in de Heer had. Door in de waarheid te geloven waarin zij was onderwezen, door de verordeningen van het evangelie, en door het voortdurende streven om haar verbonden na te leven, had ze haar geloof in de Heiland gevoed. Haar geloof was geleidelijk gegroeid totdat het haar in de afwezigheid van haar ouders kon leiden, troosten en ondersteunen.

ONS GELOOF STELT JEZUS CHRISTUS IN STAAT OM DOOR MIDDEL VAN ONS TE WERKEN

Als ons geloof groeit, is Jezus Christus beter in staat om door middel van ons anderen tot zegen te zijn.

Abish was een Lamanitische vrouw die in het hof van koning Lamoni 'reeds jaren tot de Here was bekeerd'. Door haar geloof was ze in staat om de macht van God te herkennen en een instrument in zijn handen te worden. Toen Ammon het evangelie aan Lamoni en zijn volgelingen predikte, werden zij zo hevig door de Geest overmand dat ze bewusteloos op de grond vielen. 'Toen [Abish] echter zag, dat al de knechten van Lamoni ter aarde waren gezegen, evenals haar meesteres, de koningin, en de koning en Ammon, wist zij, dat het de kracht Gods was.' Omdat ze wilde dat anderen deze macht ook zouden aanschouwen, verzamelde ze het volk bij het huis van de koning en hielp op die manier mee aan het werk van de Heer onder de Lamanieten (zie Alma 19:16–17, 28–36).

Zij die geloof hebben in de Heiland, hebben niet alleen het vermogen om zegeningen te ontvangen, maar ook het vermogen om anderen in die zegeningen te laten delen. Uiteindelijk zullen we door de verzoening en door onze gehoorzaamheid aan alle beginselen en verordeningen van het evangelie in Gods tegenwoordigheid kunnen komen. We zullen deelnemen aan zijn werk om het eeuwige leven van zijn getrouwe kinderen tot stand te brengen (zie Mozes 1:39).

- *Wat kunt u doen om uw geloof in Jezus Christus te vergroten?*
- *In welke zin bent u door uw geloof aangespoord om goede werken te verrichten?* □

De profeet aan het woord

Inzicht en raad van president Gordon B. Hinckley

HET DOOPVERBOND

'Ik wil tegen iedereen die gedoopt is, man, vrouw of kind, zeggen dat u door de doop een ernstige taak op uw schouders hebt genomen. U hebt de plicht om het evangelie dagelijks na te leven, en de man of de vrouw te zijn die u behoort te zijn. Ik heb zo ontzaglijk veel respect voor u. Wees getrouw en oprecht. Heb de Heer en het evangelie lief. Bid iedere morgen en iedere avond; ga op uw knieën, bid tot uw Vader in de hemel en vraag Hem om zijn kostbare zegeningen.'¹

GEEF LEIDING AAN GOEDE DOELEN

'Ik wil u met al mijn kracht aansporen om een taak op u te nemen die verder gaat dan de vereisten van het dagelijks leven. Sta pal voor goede doelen, neem zonodig de leiding om ervoor te zorgen dat deze goede doelen onze samenleving tot gezegen kunnen zijn, waardoor er vrede en troost in ons leven kan komen. U kunt een leider zijn. U moet als lid van de kerk een leider zijn voor die doelen waar de kerk pal voor staat. Laat u niet overmeesteren door angst. Paulus heeft aan Timoteüs het volgende geschreven: "Want God heeft ons niet gegeven een geest van lafhartigheid, maar van kracht, van liefde en van bezonnenheid" (2 Timoteüs 1:7). Angst is niet van God afkomstig maar van de duivel. De

tegenstander van alle waarheid wil in uw hart zoveel twijfel zaaien dat u het niet eens wilt proberen. Werp die angst van u af en wees heldhaftig in de goede zaak van de waarheid, rechtvaardigheid en geloof. Als u voor uzelf besluit dat dit het patroon van uw leven zal worden, hoeft u die beslissing nooit meer te nemen. U zult "de wapenrusting Gods" aantrekken en uw stem ten behoeve van de waarheid verheffen, ongeacht uw huidige en toekomstige omstandigheden (zie Efeziërs 6:11).'²

OFEN EEN GOEDE INVLOED UIT

'U bent goede mensen. Maar het is niet voldoende om alleen maar goed te zijn. We moeten ergens goed voor zijn. We moeten onze goede bijdrage leveren. De wereld moet door uw aanwezigheid verbeteren. En het goede dat zich in u bevindt, moet zich naar anderen verspreiden (...)

'In deze wereld vol problemen, voortdurend bedreigd door donkere en duistere invloeden, kunt u en moet u boven de middelmatigheid en

onverschilligheid uitstijgen. U kunt uw betrokkenheid kenbaar maken en u stem ten goede laten horen.'³

KINDEREN IN RECHTSCHAPENHEID GROOTBRENGEN

'Vaders en moeders, er is niets kostbaarder dan uw kinderen. Zorg voor ze. Geef ze onderricht. Heb ze lief. Voed ze op 'in de tucht en in de terechtwijzing des Heren' (Efeziërs 6:4). Als u dat niet doet, zal God u ter verantwoording roepen.'⁴

LOYALITEIT TEN OPZICHTE VAN ANDEREN EN DE KERK

'Broeders en zusters, we moeten loyaal zijn. We kunnen niet langs de zijlijn commentaar en kritiek staan leveren, en fouten bij anderen zoeken. We moeten elkaar ondersteunen en elkaars lasten dragen. We moeten opstaan voor het verdriet van anderen. We moeten blij zijn met de overwinningen van anderen. We moeten trouw zijn aan de kerk ten opzichte van al haar vijanden.'⁵

BEGELEID DE BEKEERLING

'We hebben allemaal de plicht om bekeerlingen te begeleiden, om een arm om hen heen te slaan, om hen tot volledige activiteit in de kerk te laten komen. Het is niet voldoende om op zondag naar de kerk te gaan; we moeten iedere dag klaarstaan. Ik

hoop met heel mijn hart dat (. . .) iedereen die gedoopt wordt, man, vrouw en kind, getrouw en actief zal blijven. En dat doel kan bereikt worden als u allemaal het besluit neemt om nieuwe bekeerlingen te steunen en te begeleiden. Het heeft geen enkele zin dat de zendelingen mensen dopen als zij na een korte periode toch weer afdwalen. U bent getrouw gebleven, en daar ben ik heel blij mee, maar ik wil u nogmaals op het hart drukken dat u een bijdrage kunt leveren tot de begeleiding van pasgedoopte leden. Zij kunnen het nog niet alleen. Ze zijn nog niet sterk genoeg. Ze hebben uw hulp nodig. God zal u zegenen als u de nieuwe bekeerlingen begeleidt. Het is zo enorm belangrijk. Het is een beginsel

van het evangelie van Jezus Christus. Alleen als wij ons uiterste best doen om anderen tot zegen te zijn, kunnen we waarlijk heiligen der laatste dagen genoemd worden.⁶

DRUGS

'U mag niet met drugs experimenteren. Dat kunt u zichzelf niet veroorloven. Ons lichaam is de tempel van onze geest. Het is heilig. Het is een schepsel van de Almachtige. De mens werd naar het evenbeeld van God geschapen. Als zijn zoon of dochter moeten we goed voor ons lichaam zorgen. Laten we eraan werken dat onze kinderen en onze leden niet verslaafd raken aan drugs. Ze nemen het lichaam in bezit totdat de persoon geen macht meer

over zichzelf heeft en zijn eigen bestemming niet meer kan bepalen. Drugs zijn uiterst slecht voor ons.⁷

NOTEN

1. Haardvuuravond, San Pedro Sula (Honduras), 21 januari 1997.
2. Bijeenkomst op de Brigham Young University, Provo (Utah), 17 september 1996.
3. Bijeenkomst op de Brigham Young University, Provo (Utah), 17 september 1996.
4. Haardvuuravond, San Salvador (El Salvador), 23 januari 1997.
5. Haardvuuravond van CES, Brigham Young University, Provo (Utah), 2 februari 1997.
6. Haardvuuravond, San José (Costa Rica), 20 januari 1997.
7. Regionale conferentie, priester-schapsleidersvergadering, Charlotte (North Carolina), 24 februari 1996.

EEN HART VOL VERGEVING

Roderick J. Linton

In december 1991 werd Terry Anderson, een Amerikaanse journalist, na 2455 dagen — bijna zeven jaar — in Libanon gevangen te hebben gezeten, vrijgelaten. Tijdens een persconferentie die op de televisie werd uitgezonden, werd hem gevraagd hoe hij zou helpen met de aanhouding van zijn ontvoerders. De heer Anderson antwoordde dat hij niet van plan was betrokken te raken bij de aanhouding van zijn ontvoerders. 'Ik ben christen (. . .)', zei de heer Anderson. 'Een vereiste daarvan is dat ik vergeef, hoe moeilijk dat ook mag zijn. (. . .) Ik heb een heel nieuw leven voor me. Dat zal een gelukkig leven zijn.'¹

Dat antwoord van Terry Anderson mag dan misschien teleurstellend zijn voor verslaggevers die happig waren op een opzienbarende verklaring, maar het herinnert ons er wel aan dat er, in een wereld die vaak vol is met boosheid en wraak, toch moedige mensen zijn die het beginsel vergeving hanteren. Het leed van de wereld zou oneindig veel

lichter worden als er meer mensen waren die vergeving een plaats in hun hart gaven.

ONZE ZIENSWIJZE VERANDEREN

Vergeving is een eigenschap, niet zomaar een actie die we ondernemen wanneer dat nodig is. Als vergeving een plaats heeft in ons hart, zien we de wereld in een ander licht. Het houdt in dat we de neiging uitbannen om welke mens dan ook te oordelen, te veroordelen, uit te sluiten of te haten. Als vergeving een plaats heeft in ons hart proberen we lief te hebben en geduld te hebben met onvolmaaktheid. We begrijpen dan dat ieder van ons de verzoening van Jezus Christus nodig heeft.

Als vergeving een plaats heeft in ons hart, zal ons hele wezen christocentrisch zijn — vriendelijk, geduldig, lankmoedig en vol naastenliefde. In de diepste betekenis staat vergeving gelijk aan naastenliefde, de reine liefde van Christus. Zowel bij de gever als bij de

.....
Als vergeving een plaats heeft in ons hart begrijpen we dat ieder van ons de verzoening van Jezus Christus nodig heeft. Als vergeving een plaats heeft in ons hart, zal ons hele wezen christocentrisch zijn.

ontvanger wordt dan het zaad van christelijke naastenliefde gezaaid en tot ontwikkeling gebracht.

Degenen die vergeving geen plaats geven in hun hart en in plaats daarvan kiezen om wrok, bitterheid en wraak te koesteren, zien de wereld als een duistere plaats. Zij zijn lichtgeraakt, vermoeden altijd de slechtste motieven bij de ander. Ze voelen de pijn van intermenselijke betrekkingen nog intenser. Ze zijn onverdraagzaam ten aanzien van verschillen met anderen. Zulke mensen zijn vaak eenzaam omdat ze niemand kunnen vinden die aan hun normen voldoet. Ze kunnen hun eigen fouten vaak net zo moeilijk vergeven als die van anderen. Ze zijn soms zelfs boos op God en willen Hem de schuld geven van de teleurstellingen in hun leven. Er is geen vreugde in hun hart.

In zekere mate hebben we allemaal de neiging om anderen niet te vergeven, want het is een neiging van de 'natuurlijke mens'. Maar als we ons overgeven 'aan de ingevingen des Heiligen Geestes', zoals koning Benjamin ons aanspoorde, kunnen we 'de natuurlijke mens [afleggen] en een heilige [worden] door de verzoening van Christus, de Here.' (Mosiah 3:19). Iemand die de raad van koning Benjamin opvolgt, gaat inzien dat vergeving de deur opent tot een gelukkiger en geestelijk volwassener leven.

Paul Hulme is zo iemand. In november 1973 liep zijn dochter van tien, Kelly, van school naar huis, in San Jose (Californië). Toen ze een kortere weg nam door een boomgaard, werd ze aangesproken door een tiener die haar verkrachtte en vervolgens vermoordde. De jongeman werd kort daarna veroordeeld tot levenslang.

Broeder Hulme, die eerder bisschop was geweest en op dat moment hogeraadslid was, zag zich geconfronteerd met het moeilijkste probleem van zijn leven. Zijn rechtvaardigheidsgevoel kwam in opstand tegen de abrupte manier waarop aan het leven van zijn jongste dochter een einde was gekomen, en hij kwam erdoor in een geloofs crisis. De intense pijn vanwege het verlies van iemand van wie hij zoveel hield, was vermengd met boosheid en verbittering. Hij zocht naar troost van de Heer voor zichzelf en zijn treurende vrouw en zijn gezin.

Hij bad om kracht en vond troost in de zekerheid dat Kelly omringd was door de liefdevolle zorg van haar hemelse Vader, vrij van de pijn van deze wereld. Hij besefte ook dat zijn toenemende verbittering, als hij daar niets aan deed, een ernstige bedreiging zou kunnen

vormen voor zijn gemoedrust en geestelijk welzijn.

Hij merkte dat zijn gedachten, geleid door de Geest, uitgingen naar de familie van de jongeman. Broeder Hulme wist dat zijn dochter veilig en tevreden was, maar hoe zat dat met de jongeman die voor haar dood verantwoordelijk was? Welke hoop had hij op vergeving en vrede? En hoe zou het zijn met het gezin waaruit de jongen kwam, dat wel gebukt moest gaan onder het door zoon en broer veroorzaakte verdriet, maar geen troost zouden vinden, want met hem was niet alles in orde?

Broeder Hulme besloot te thuis te bezoeken en ze alle mogelijke troost en steun te bieden. Toen hij daar was, legde hij uit dat hij begreep hoezeer ze leden. Maar terwijl hij vertelde waarover hij zich zorgen maakte, voelde hij dat de familie niet helemaal begreep wat zijn motieven waren of welke boodschap hij bracht. Hij kwam tot het inzicht dat deze mensen nog nooit geraakt waren door zulke eenvoudige christelijke beginselen als geloof en naastenliefde. Broeder Hulme wist niet of zijn bezoek iets had uitgehaald. Niettemin gebeurde er in zijn eigen hart een wonder toen hij zijn verbittering en boosheid voelde wegsmelten en naastenliefde ervoer in de plaats kwam.²

ALS JE VERGEEFT, ONTVANG JE VERGIFFENIS

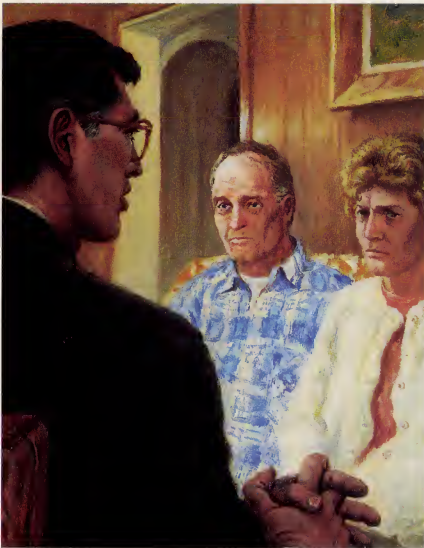
De Schriften getuigen ervan dat er verband is tussen vergeven en vergiffenis ontvangen. Toen Jezus Christus op aarde was, leerde Hij zijn discipelen dat ze moesten bidden: 'Vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren' (Matteüs 6:12). Na het gebed zei de Heiland nadrukkelijk:

'Want indien gij de mensen hun overtredingen vergeeft, zal uw hemelse Vader ook u vergeven;

'maar indien gij de mensen niet vergeeft, zal ook uw Vader uw overtredingen niet vergeven' (Matteüs 6:14-15).

In onze tijd heeft de Heer weer bevestigd hoe ernstig het is om niet tot vergeving bereid te zijn: 'Gij [dient] elkander te vergeven; want hij, die zijn broeders zijn overtredingen niet vergeeft, staat veroordeeld voor de Here, want in hem verblijft groter zonde' (Leer en Verbonden 64:9).

Truman Madsen geeft een reden aan waarom elkaar niet vergeven een grotere zonde is dan de overtreding die tegen ons begaan is. Hij zegt dat wij, als wij weigeren elkaar te vergeven, in feite proberen om die persoon de

Toen broeder Hulme de ouders van de jongeman die de oorzaak was van de dood van zijn dochter zoveel mogelijk troost bood, gebeurde er een wonder. Verbittering en boosheid smolten weg en vrede en naastenliefde kwamen ervoor in de plaats.

zegeningen van de verzoening te ontzeggen: 'U kunt in uw eigen leven zo wanhopig zijn geweest dat u gebeden en gesmacht hebt naar vergeving van uw eigen schuld en zonde. Maar dan draait u zich om en zegt: "Maar hij niet! Vergeef het hem niet! Ik doe het niet, hij verdient het niet." Dan sluit u het kanaal van liefde, mededogen en openbaring van de Heer af. U probeert zijn verzoening voor anderen ongeldig te verklaren. U werpt zoiets op als een flinke dam tegen het water.'³

Misschien zegt de Heer daarom: 'Ik, de Here, zal vergeven, wie Ik wil vergeven, maar het is van u vereist alle mensen te vergeven' (Leer en Verbonden 64:10).

HET VOORBEELD VAN DE PROFEET JOSEPH SMITH

Een gevoelig verhaal uit de geschiedenis van de kerk illustreert de kracht van een hart dat tot vergeving bereid is. William W. Phelps werd lid van de kerk tijdens de periode in Kirtland en werd een toegewijd volgeling van de profeet Joseph Smith. Hij werd geroepen als lid van het

ringpresidium in Missouri. Later verliet broeder Phelps de kerk, als gevolg van een aantal financiële ongepastheden en omdat hij zich niet wilde bekeren. Hij raakte verbitterd en verklaarde zichzelf tot vijand van de profeet. Zijn afval vond plaats in de tijd dat de profeet en veel van de leiders gearresteerd werden op het bevel van gouverneur Lilburn W. Boggs om de heiligen uit te roeien.

Terwijl het leven van de profeet letterlijk op het spel stond, trad William W. Phelps op als getuige tegen hem. Om zijn verraad nog erger te maken, tekende William een verklaring waarin de daden van een van de ergste vijanden van de heiligen werden verdedigd.

Daardoor zorgde hij er mede voor dat de profeet en een aantal andere broeders naar de gevangenis werden gestuurd. Wij kunnen ons waarschijnlijk wel voorstellen hoe bitter teleurgesteld de profeet was toen hij tijdens de maanden van zijn gevangenschap nadacht over het verraad van degenen van wie hij had gehouden en die hij had vertrouwd.

Twee jaar later stuurde broeder Phelps, na veel verdriet en bittere wroeging, de profeet een heel oprechte brief:

'Broeder Joseph (. . .) ik ben net als de verloren zoon (. . .). Ik heb ingezien hoe fout ik ben geweest, en ik krimp ineen als ik eraan denk hoever ik ben gegaan.' Hij smeekte de broeders om vergeving en vroeg of hij, zelfs als dat met tuchtiging gepaard zou gaan, terug mocht komen.⁴

Het antwoord dat de profeet bijna onmiddellijk terugstuurde, is een goed voorbeeld van de macht van vergeving en van zijn grootmoedigheid:

'Beste broeder Phelps: (. . .)

'U kunt zich enigermate voorstellen wat bij het lezen van uw brief mijn gevoelens waren, en ook die van ouderling Rigdon en broeder Hyrum — ons hart smolt werkelijk weg in tederheid en mededogen toen wij uw besluit vernamen. (. . .)

'Het is waar dat wij door uw gedrag veel geleden hebben — de bittere beker, die voor stervelingen al vol genoeg was, vloeide geheel en al over toen u zich tegen ons keerde. (. . .)

'Nietemin hebben we de beker gedronken, de wil van onze Vader is gedaan, en we zijn nog in leven, waarvoor we de Heer danken. En aangezien wij door de genade van onze God bevrijd zijn uit de handen van slechte mensen, zeggen wij dat u zo bevoorrecht bent om te

worden bevrijd uit de macht van de tegenstander, gevoerd te worden tot de vrijheid van Gods dierbare kinderen, en opnieuw uw plaats onder de heiligen van de Allerhoogste in te nemen, en door ijver, nederigheid en ongeveinsde liefde uzelf toe te vertrouwen aan onze God, en uw God, en aan de kerk van Jezus Christus.

‘Omdat ik geloof dat uw belijdenis echt is en uw bekeering oprecht, is het mij een vreugde om u in kameraadschap de rechterhand toe te steken en me te verblijden over de terugkeer van wie verloren was. (. . .)

“Kom, geliefde broeder, voorbij is de strijd.

“Want wie eens vrienden waren, zijn uiteindelijk vrienden voor altijd.”

‘Als altijd de uwe,

Joseph Smith, jr.⁵

Broeder Phelps keerde met nieuwe vastberadenheid en toewijding in de kerk terug. Zijn liefde voor de profeet en zijn dankbaarheid voor de nieuwe kans waren diep en oprecht. Het was William W. Phelps die sprak tijdens de begrafenisdienst van de profeet en die later de tekst schreef van een van de geweldige lofzangen van de herstelling:

*Ere de man tot wie sprak weer Jehova,
die tot profeet werd gezalfd door de Heer.
Hij was d'ontsluiter der laatste bedeling,
eens geven volken en vorsten hem eer. (. . .)*

*Opoff'ring brengt voort de zegen des hemels;
't bloed van die Godsmann vergeldt eens de Heer!
Wereld, ontwaak om de Rechter 'ontmoeten,
heel 't mensdom kent 'broeder Joseph' eens weer.*

*Heil de profeet, nu in hemelse sferen,
thans door verraders noch wreedaards gekweld.
Met God vereend zoekt hij 't heil van zijn broeders,
nooit kan de dood meer verwinnen de held.⁶*

VOLG HET VOORBEELD NA, KOESTER DE BEGINSELEN

Joseph schreef in zijn brief aan William Phelps ook: ‘Aangezien lankmoedigheid, geduld en genade altijd kenmerkend zijn geweest voor de wijze waarop onze hemelse Vader gehandeld heeft met de nederigen en berouwvollen, ben ik geneigd het voorbeeld na te volgen, dezelfde beginselen te koesteren, en daardoor een

Met een hart vol vergeving schreef de profeet Joseph Smith aan de berouwvolle William W. Phelps: ‘Het is mij een vreugde om u nogmaals in kameraadschap de rechterhand toe te steken en me te verblijden over de terugkeer van wie verloren was. (. . .) “Want wie eens vrienden waren, zijn uiteindelijk vrienden voor altijd.”

heiland te zijn voor mijn medemensen.⁷

Door de woorden van de profeet worden we aangespoord na te gaan hoe onze Heer handelt en zijn voorbeeld na te volgen. Als we dat doen, zullen we vrede en tevredenheid in ons leven brengen en misschien anderen ertoe brengen om tot de Heiland terug te keren.

President Joseph F. Smith, wiens vriendelijke handelwijze en tedere inborst hem geliefd maakten bij de heiligen van zijn tijd, gaf de aansporing:

‘Wij hopen en bidden dat u (. . .) elkaar zult vergeven, en vanaf dit moment nooit meer (. . .) wrok zult koesteren tegen iemand anders. (. . .) Het is buitengewoon schadelijk voor een man die het priesterschap draagt en de gave van de Heilige Geest bezit, om een geest van jaloezie, wrok, vergelding of intolerantie te koesteren tegen een van zijn medemensen. In ons hart behoren we te zeggen: “Laat God oordelen tussen u en mij, maar wat mij betreft, ik zal vergeven.” Ik wil tot u zeggen dat heiligen der laatste dagen die niet bereid zijn om te vergeven, schuldig en laakbaar zijn dan degene die tegen hen gezondigd heeft. Ga naar huis en ont doe u van de afgunst en de haat in uw hart; ont doe u van uw onwil om te vergeven en kweek in uw ziel de geest van Christus, Die uitriep toen Hij aan het kruis hing: “Vader, vergeef het hun; want zij weten niet wat zij doen.” Dat is de geest die heiligen der laatste dagen de hele dag behoort te bezielen.⁸ □

NOTEN

1. Jill Smolowe, ‘The Ordeal: Lives in Limbo’, *Time*, 16 december 1991, blz. 22.
2. De schrijver wil Paul Hulme bedanken, die zo goed was toestemming te geven voor publicatie van zijn verhaal.
3. Truman G. Madsen, ‘On Forgiveness’, LDS Social Services seminar, 3 augustus 1978.
4. *History of the Church*, deel 4, blz. 141–142.
5. *History of the Church*, deel 4, blz. 162–164.
6. ‘Ere de man’, lofzang 24.
7. *History of the Church*, deel 4, blz. 163.
8. *Gospel Doctrine*, 5e druk (1939), blz. 255–256.

ROBERT
M. L. SMITH
1954

WAAROM IK NIET NAA

Naam bekend bij de redactie

FOTO: CARY HENRIE

Zodra ik oud genoeg was om het evangelie echt te gaan begrijpen, begon ik er mijn twijfels over te krijgen. Ik vroeg me vaak af of het evangelie waar was. Maar mijn ouders stonden erop dat ik elke zondag met ze meeging naar onze wijk in Duitsland, hoewel ik er weinig zin in had. Ik dacht dat ik al wist wat er allemaal gezegd zou worden, en het routinematige verveelde me.

Aangezien ik er tegen mijn wil zat, bekeek ik de kerk en de kerkleden kritisch. Ik ging ervan uit dat de leden altijd volmaakt leefden naar wat ze in hun toespraken en getuigenissen zeiden. Ik merkte echter dat sommige ouders ruzie hadden met hun kinderen, dat sommige mensen roddelden en dat een aantal jonge mensen dronken en rookten. Verblind door mijn vooroordelen lette ik alleen op de leden die de dakloze mensen die soms het kerkgebouw binnenliepen, niet onmiddellijk te hulp schoten. *Waar is nu die befaamde naastenliefde waarover in de Schriften gesproken wordt?* vroeg ik me af. Op de een of andere manier zag ik de mensen over het hoofd die anderen wel hulp boden.

In de tijd dat ik beheerst werd door die kritische geest, boden mijn vrienden die geen lid waren van de kerk me sigaretten en alcoholische drankjes aan, die ik uitprobeerde. Maar dat was nog niet alles. Na een poosje bleef ik 's avonds langer en vaker weg, en in de weekends kwam ik altijd laat thuis. En toen had ik natuurlijk geen zin om naar de kerk te gaan, omdat ik zo moe was.

Die vrienden — in combinatie met de door mij vermeende schijnheiligheid van een aantal leden van de kerk, de verleidingen waar ik aan toegaf, mijn verveling in de kerk, mijn trots en mijn ongehoorzaamheid — brachten me zover dat ik niets meer van de kerk wilde weten.

Toen maakte ik een fout waardoor ik voor het gerecht moest. Het vooruitzicht dat ik een wettelijke straf zou moeten ondergaan, zette me aan tot nadenken, en ik kwam tot de conclusie dat ik een aantal zaken in mijn leven moest veranderen.

IR DE KERK WILDE —

— EN WAAROM IK NU WEL WIL

WAAROM IK NU MEER BELANGSTELLING HEB VOOR DE KERK

Ik ging naar een kerklid dat ik vertrouwde en besprak mijn problemen met hem. De Heer gaf hem de juiste woorden in. Hij liet me inzien dat ik me op een kruispunt bevond. Ik moest naar de weg van de Heer terugkeren, of ik zou in de narijheid verzinken. Het was moeilijk om dat onder ogen te zien, maar het was zo duidelijk dat er geen misverstanden over konden bestaan. Mijn vriend heeft toen met mijn vader gesproken en ons gevraagd samen neer te knielen en te bidden. Mijn vader sprak het gebed uit en ik voelde tranen in mijn ogen komen omdat ik zo'n sterke geest voelde.

Ik besepte toen dat er, als mijn ouders er niet op hadden gestaan dat ik met hen meeging naar de kerk, iets ergers had kunnen gebeuren. Ik had volkomen inactief kunnen worden.

MIJN ADVIES

Ik ben erachter gekomen dat het prima is om vrienden buiten de kerk te hebben als je goede vrienden zoekt die jouw normen hanteren. Als vrienden je iets aanbieden of je vragen iets te doen wat niet met het evangelie in overeenstemming is, moet je weigeren. Als ze aandringen, kun je het beste breken met die vrienden, zelfs als dat moeilijk is. Voor mij wás het moeilijk.

Ik heb nog steeds een hekel aan schijnheiligheid, maar nu beseft ik dat ik aan mijn eigen fouten moet werken. De toespraken in de kerk en de diensten zijn nog steeds hetzelfde — maar daar heb ik geen kritiek meer op. Ik beseft dat de kerkdiensten ondanks dat toch interessant kunnen zijn. Het is niet gemakkelijk voor me, maar ik luister. Ik wil niet inactief worden.

Ik begin het belangrijk te vinden om naar de kerk te gaan en de geboden na te leven. Het is wel moeilijk, maar met de hulp van de Heer en van mijn ouders kan ik het, en zal het me lukken. Het is een goed gevoel om ouders en vrienden te hebben die van me houden en die actief zijn in de kerk. Het is goed om begrepen te worden, om serieus genomen te worden, en je geliefd te voelen. Het is goed om te weten dat de Heer er altijd is. □

Brigham Young

EEN VISUELE REIS

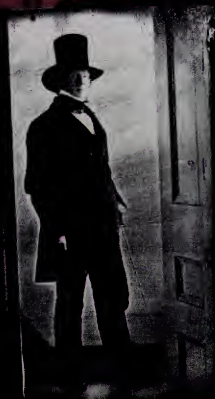

Op bladzijde 1 van *Leringen van kerkpresidenten: Brigham Young* lezen we: 'Brigham Young was de tweede president van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, de kolonisator en bouwer van een grote economische gemeenschap van heiligen der laatste dagen in het westen van Amerika, en een toegewijd echtgenoot en vader. Hij was een

getrouw discipel en apostel van de Heer Jezus Christus. "Jezus is onze aanvoerder en leider", heeft hij getuigd ([*Deseret News Weekly*], 24 mei 1871, blz. 5). "Mijn geloof berust op Jezus Christus, en mijn kennis heb ik van Hem ontvangen", bevestigde hij ([*Deseret News Weekly*], 21 november 1855, blz. 2). Zijn leven was gericht op de opbouw en ondersteuning van het koninkrijk van de Heer Jezus Christus op aarde.'

De volgende foto's, kunstwerken en relieken geven inzicht in het leven en het karakter van president Brigham Young.

Een verzameling foto's, kunstwerken en relieken die een indruk geeft van het leven en de bediening van de tweede president van de kerk.

Tegenoverliggende bladzijde: Een bril van Brigham Young; afgestaan door het Museum voor kerkgeschiedenis en kunst.

Boven: De geboorteplaats van Brigham Young — Whitingham, Windham County (Vermont) — zoals het er in januari 1913 uitzag; fotograaf: George Edward Anderson.

Links: Brigham Young (44), in 1845; kople van een Daguerreotypie, genomen in Nauvoo (Illinois).

Achtergrond: Minerva K. Teichert, *De groep Brigham Young bij Water Hole*

Linksboven: Lion House en Beehive House, respectievelijk kantoor en woonhuis van president Young, 1860. Fotografie: Charles W. Carter.

Middenboven: Stoel, gemaakt door Brigham Young in Mendon (New York), vóór 1832; met dank aan het Museum voor kerkgeschiedenis en kunst. In een schriftelijke belofte, getekend door Brigham Young op 16 maart 1830, zegde hij toe een lening terug te betalen door 'goede keukenstoelen [te] maken voor vijftig cent per stuk.'

Rechtsboven: President Brigham Young (51), in 1852.

Links onder: Een beverpels, een zijden hoed en op maat gemaakte laarzen, gedragen door Brigham Young; met dank aan het Museum voor kerkgeschiedenis en kunst.

Midden onder: Het kompas dat Brigham Young in 1847 gebruikte tijdens de tocht naar de Salt Lake Valley; met dank aan het Museum voor kerkgeschiedenis en kunst.

Onder: President Brigham Young met zijn broers, ongeveer 1870; fotografie: C. R. Savage. Vlnr: Lorenzo, Brigham, Phineas, Joseph en John.

Achtergrond: President Brigham Young sloeg in maart 1870 tijdens een tocht naar het zuiden van Utah met zijn pioniersgroep een kamp op aan de Colorado; fotografie: C. R. Savage. President Young zit op de voorste rij, de tweede van rechts, gemakkelijk herkenbaar aan zijn hoge hoed.

To
President's Office
S. L. C. City, Feb. 6th 1866.

Bishop R. S. Johnson
Mountain View

Dear Brother

We intend
resuming work upon the temple and
tabernacle soon, and would like to
know what resources we can expect
to count on the work. How therefore
will please inform me, as soon as
possible, how much, of which, in
kind, you have on hand, or expect
to have the coming spring.

Your Brother in the Gospel

B. H. Young

Op de bladzijde hiernaast, linksboven: Al Rounds, Red Cliffs. President Young koos de plek voor de St. George-tempel en presideerde de inwijding van de tempel.

Op de bladzijde hiernaast, middenboven: het winterverblijf van president Young in St. George (Utah) zoals het er rond 1935 uitzag.

Op de bladzijde hiernaast, onder: Brief van president Brigham Young in 1866 over een nieuw voorstel om de bouw van de Salt Lake-tempel voort te zetten; met dank aan Gregory P. Christofferson.

Deze bladzijde, linksboven: Stereoscoopfoto's van het fundament van de Salt Lake-tempel.

Deze bladzijde, rechtsboven: President Young (71), in 1872.

Deze bladzijde, onderaan: Parapluknop van goud en parelmoer met het monogram van Brigham Young; met dank aan het Museum voor kerkgeschiedenis en kunst.

Achtergrond: Beginstadia van de bouw van de Salt Lake-tempel; fotograaf: C. R. Savage. Op de achtergrond de tabernakel in Salt Lake City die in 1875 is ingewijd, met links de 'oude tabernakel', de oorspronkelijke vergaderzaal met schuin dak, gebouwd door de pioniers in 1851 en 1852.

Linksboven: Toen hij pasgetrouwd was, en nog geen lid van de kerk, woonde Brigham Young in Port Byron (New York).

Rechtsboven: Portret van president Brigham Young door John Willard Clawson.

Links onder: Het graf van president Young in Salt Lake City, ongeveer 1882; foto: Charles W. Carter.

Midden onder: Het huis van Brigham Young in Nauvoo (Illinois), gefotografeerd in 1907.

Rechts onder: De koperen bel die president Young luidde om zijn gezin bij elkaar te roepen voor de maaltijd en het gebed; met dank aan het Museum voor kerkgeschiedenis en kunst.

Achtergrond: Forest Farm van Brigham Young, voltooid in 1863 en oorspronkelijk gelegen op zes kilometer van Salt Lake City. Hoewel president Young het huis nooit bewoond heeft, verzorgde hij het onderhoud van zijn grote gezin, en kwam hij daar vaak op bezoek — privé, en om zijn experimentele landbouwtechnieken aan bezoekers en hoogwaardigheidsbekleders te demonstreren. Het huis is sindsdien overgebracht naar *This Is The Place State Park*, en ingericht als museum waar men een goed beeld krijgt van het pioniersleven.

FOTO'S MEWILLIEND
AFGESTAAN DOOR DE ARCHIEVEN
VAN DE KERK, TENZI ANDERIS AANGEGEVEN

NAÄMAN, DOOP EN REINIGING

Travis T. Anderson

Een van de leerzaamste passages in de Bijbel over bekering en doop lijkt wel over geen van deze beginselen te gaan — hoofdstuk 5 van 2 Koningen — het verhaal van Naäman.

‘Naäman, de legeroverste van de koning van Aram, was zeer gezien bij zijn heer en stond in hoge gunst, want door hem had de Here een overwinning aan Aram geschonken. Maar deze man, een krijgsheld, was melaats’ (2 Koningen 5:1).

In vrijwel de hele oude wereld werd melaatsheid geassocieerd met onreinheid. Het is wel ironisch dat Naäman — ondanks zijn kracht en succes — in de ogen van zijn tijdgenoten ten onderging aan onreinheid.

De instructies die aan Israël waren gegeven om verspreiding van melaatsheid te voorkomen, omvatten bijzondere rituelen en reinheidsverklaringen. In Leviticus 13 lezen we bijvoorbeeld dat de priester iemand van wie vermoed werd dat hij lepra had, zeven dagen moest afzonderen en dan opnieuw moest beoordelen of de ziekte waaraan die persoon leed, werkelijk melaatsheid was. Zo niet, dan werden de kleren van die persoon gewassen en hij of zij werd dan rein verklaard. Als het melaatsheid bleek te zijn, werd het afzonderingsproces herhaald. Als de melaats niet goed door het tweede onderzoek heenkwam, werd hij of zij onrein verklaard en uit de gemeenschap verbannen.

Als de priester bepaalde dat de ziekte afnam, werd de melaats beschouwd als gereinigd, niet als genezen. Als dan ook in het Nieuwe Testament gesproken wordt over genezing van melaatsen, wordt dat proces met name beschreven als een reiniging (zie Matteüs 10:8; 11:5).

Die vermeldingen van rituele reiniging verwijzen naar

een duidelijk geestelijke parallel. Door de zonde worden we geestelijk onrein. We raken gescheiden van God en de gemeenschap van zijn rechtschapen kinderen. Dat kan uitlopen op een geestelijke dood. Net als de melaatsheid van Naäman werpt de zonde een schaduw over elke verworven aardse grootheid.

Maar in de Schriften staat dat de zonde een halt kan worden toegeeroepen. De Heer heeft gezorgd voor een manier waarop we vergeving van onze zonde kunnen verkrijgen en kunnen ontkomen aan de dodelijke, geestelijke gevolgen ervan. Hij heeft ons allemaal, in de vorm van doop en bekering, de macht verleend om gereinigd te worden. Het is niet toevallig dat Naämans genezing van melaatsheid zoveel lijkt op het proces dat men doormaakt bij de reiniging van zonde.

Toen Naäman van een dienstmeisje in ballingschap hoorde dat een profeet in Samaria hem van zijn ziekte kon genezen, reisde hij naar het huis van Elisa. Daar hoopte Naäman, rijk uitgedost, genezing van zijn onreinheid te vinden door de hand van de profeet van de Heer. In antwoord op Naämans verzoek stuurde Elisa een boodschapper met de instructie: ‘Ga heen en baad u zevenmaal in de Jordaan, dan zal uw lichaam weer gezond worden en gij zult rein zijn’ (2 Koningen 5:10).

Naäman werd boos dat hij zich zevenmaal in de Jordaan moest onderdompelen, en hij weigerde zich te schikken (zie 2 Koningen 5:11–12). Het is duidelijk dat

Toen Naäman genezing zocht voor zijn melaatsheid, stuurde Elisa een dienstknecht met de mededeling dat hij zich in de Jordaan moest baden.

hij zich niet bewust was van de symbolische overeenkomst met de zeven dagen durende afzondering die in Israël van een melaatse geëist werd en met de rituele wassing die vereist was om rein te worden verklaard. Hij was zich net zo min bewust van het belang van nederigheid, gehoorzaamheid en geloof.

Naäman schijnt om twee redenen boos te zijn geweest: ten eerste, dat Elisa er de voorkeur aan gaf een knecht het woord te laten doen in plaats van hem te vereren met een persoonlijk antwoord, en ten tweede, dat voor de genezing een eenvoudige daad van Naäman verwacht werd, en geen indrukwekkend wonder door de hand van de profeet.

Hier zien we nog een geestelijke overeenkomst. Ook de Heer brengt de boodschappen van het evangelie — ook leringen inzake bekering en doop — niet persoonlijk en op een spectaculaire manier over, maar meestal door nederige dienstknechten en verijnde influisteringen van de Geest. Hij komt niet tegemoet aan de ijdelheid van wie naar een wonderbaarlijk teken of een persoonlijk bezoek verlangen.

Bovendien is het gebod om ons te bekeren en ons te laten dopen, net als Elisa's boodschap aan Naäman, tegelijkertijd een oproep tot zowel minder als meer dan we zouden verwachten. Het vereist minder omdat het niet verplicht tot opzienbarende offers of beproevingen. Toch vraagt het meer omdat het, in plaats van één grote prestatie, inhoudt dat we ons leven lang wijden aan nederige gehoorzaamheid en dienstbaarheid. Om vergeving van onze zonden te verkrijgen moeten we, net als Naäman, onszelf verootmoedigen en geloven dat God de macht heeft om ons te reinigen. Wij moeten dat proces in gang zetten door vrijwillig het water in te gaan om ons door een bevoegde dienstknecht van God te laten dopen. De daarmee gepaard gaande geestelijke reiniging is, hoewel het zeker een van de grootste wonderen is, ook een van de minst zichtbare — want het innerlijk wordt erdoor gereinigd, niet het uiterlijk.

Naäman werd uiteindelijk pas gereinigd nadat hij zich

verootmoedigd had en gehoor had gegeven aan de aanwijzingen van de profeet. Nadat hij zo verontwaardigd geweigerd had, overtuigden Naämans eigen dienaren hem om terug te gaan.

'Toen traden echter zijn dienaren nader, spraken hem aan en zeiden: Mijn vader, had de profeet u iets moeilijks opgedragen, zoudt gij dat dan niet doen? Hoeveel te meer, nu hij tot u gezegd heeft: Baad u en gij zult rein worden?'

'Dus daalde hij af en dompelde zich zevenmaal onder in de Jordaan, naar het woord van de man Gods; en zijn lichaam werd weer gezond als het lichaam van een kleine jongen, en hij was rein' (2 Koningen 5:13–14).

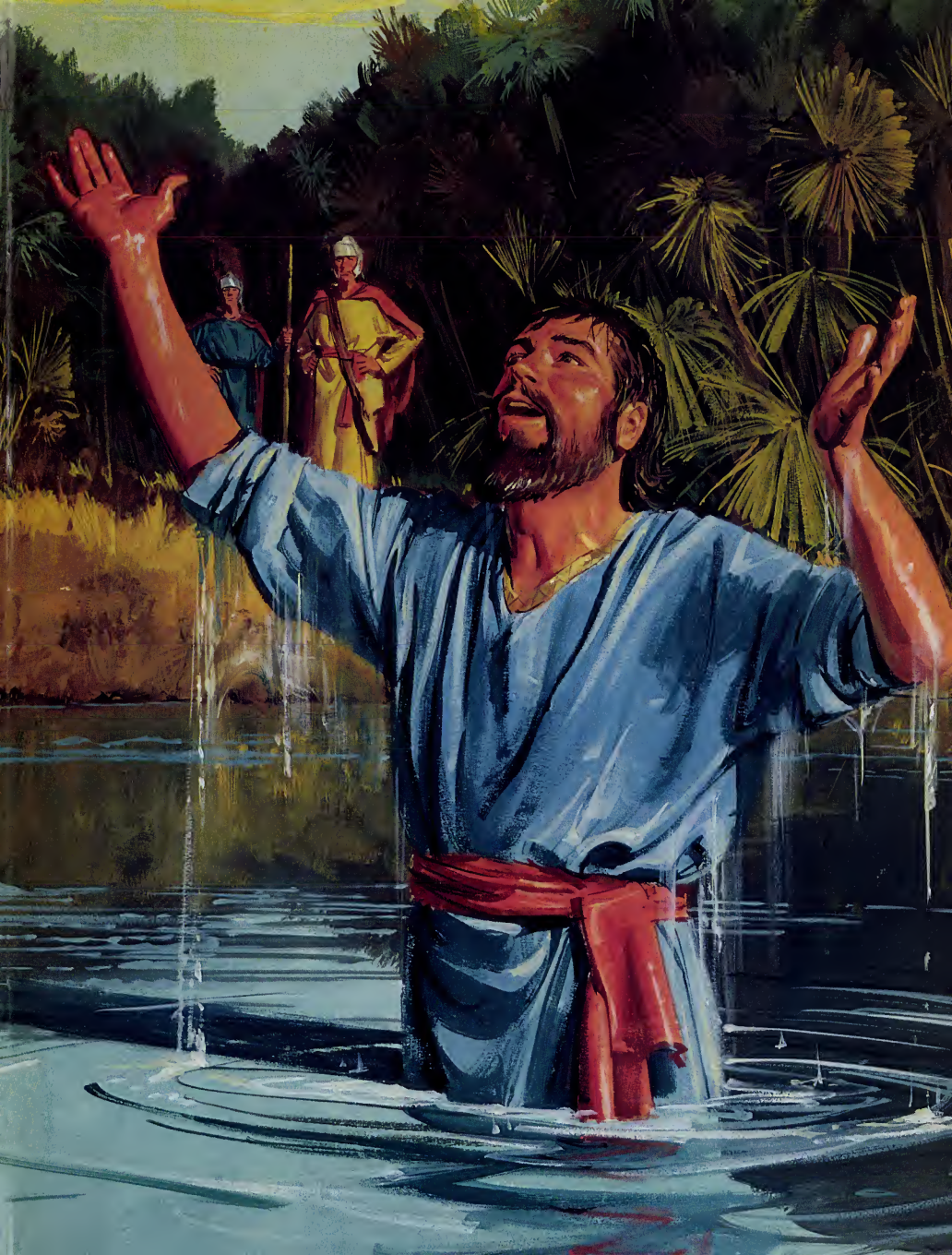
Naäman zag niets bijzonders aan het water in Israël of in de onderdompeling. Daarin had hij gelijk. Naäman werd door water noch onderdompeling genezen, maar door de macht van God. De doop is ook op die manier werkzaam. Hoewel die moet worden voltrokken met het juiste gezag en op de voorgeschreven manier — door onderdompeling — is het niet de doop waardoor de reiniging plaatsvindt; het is de macht van God die reinigt.

De doop door onderdompeling is een symbool. Hij stelt voor dat we met Christus worden begraven en herrijzen — de dood van een leven in zonde, en wedergeboorte, door de macht van Christus' zoenoffer, tot een leven van geestelijke vitaliteit. Paulus legt uit:

'Of weet gij niet, dat wij allen, die in Christus Jezus gedoopt zijn, in zijn dood gedoopt zijn?'

'Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood, opdat, gelijk Christus uit de doden opgewekt is door de majesteit des Vaders, zo ook wij in nieuwheid des levens zouden wandelen' (Romeinen 6:3–4). □

Hoewel het een symbool is, geeft de doop ook toegang tot een nieuw geestelijk leven. Als die verandering gepaard gaat met oprechte bekering kan de Heiland ons bevrijden van de schaduw van de dood, waardoor we, net als Naäman, zo rein worden als een klein kind.

JEUGDWERK

HOE GROOT IS ONZE VREUGDE!

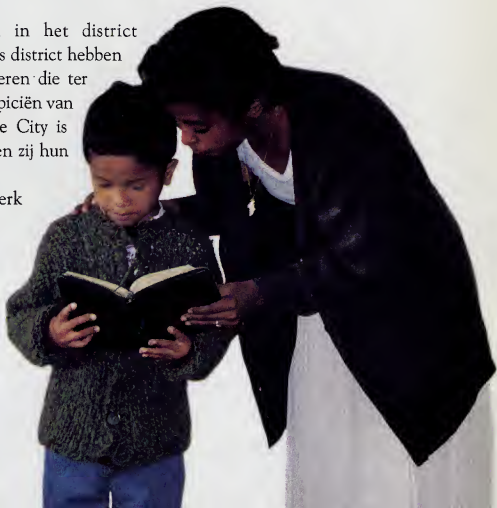
Fleurette Ranaivoajana
 FOTOGRAFEN: RONALD L. KNIGHTON EN MERWIN WAITE

Wat ben ik dankbaar dat ik in het jeugdwerk mag werken! Ik vind dat kinderen geboren worden om de naam van onze hemelse Vader te eren, te loven en te verheerlijken. Wat tonen ze een belangstelling als ik de Schriften en de boodschappen en de raad van onze levende profeet met ze bespreek! Kinderen — die van onszelf en die we lesgeven in het jeugdwerk — verwachten veel van oans; ze merken dat we van ze houden.

Momenteel ben ik presidente van het jeugdwerk in het district Antananarivo (Madagascar). De jeugdwerkkinderen van ons district hebben deelgenomen aan de tentoonstelling van kunst door kinderen die ter gelegenheid van het 150-jarig bestaan van de kerk onder auspiciën van het Museum voor kerkgeschiedenis en kunst in Salt Lake City is gehouden. Hoe groot was de vreugde van onze kinderen toen zij hun waarderingscertificaat ontvingen!

Als pionier in de kerk in ons land weet ik dat het jeugdwerk een van de funderingen van de kerk is. Hoe groot is onze vreugde als we de kinderen van Madagascar ons getuigenis geven van Jezus Christus en — door hen — aan de hele wereld! □

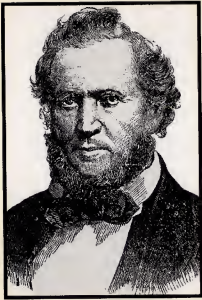
Niet als zuster Ranaivoajana, rechtsboven, vertellen de jeugdwerkleerkrachten van de gemeente Antananarivo 4, boven en rechts, aan de kinderen hoeveel vreugde zij vinden in het evangelie.

Baron François-Pascal Gérard, *Jozef die door zijn broers herkend wordt. Met dank aan Musées d'Angers*

"Toen zeide Jozef tot zijn broeder, om mijn vader bij: Daarop naderden zij. En hij zeide: Ik ben uw broeder Jozef, die gij naar Egypte verkocht hebt. Maar weest nu niet verdrief en ziel er niet zo, omdat gij mij hieneen verkocht hebt, want om u in het leven te behouden heeft God mij voor u uit gezonden" (Genesis 4,5;4-5).

130 On the first day of April next for value received & promise to pay William H. Miller or bearer eighteen dollars & fifty cents in gold to be paid in good British shillings at 4/6 per cent a piece with some off pieces a Banknote according to the usual rate of exchange in London
Wm. H. Miller 18th/1830

De foto's, kunstwerken en relikven in 'Brigham Young: een visuele reis', blz. 36, bieden een interessante blik op het leven en de bediening van de tweede president van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

DUTCH

4 02989 86120 5

